

ΦΩΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ

το τεύχος διανέμεται
δωρεάν

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

ΑΠΕΛΣ

ΕΤΟΣ 2022

Μάρτης - Απρίλης - Μάης

ΤΕΥΧΟΣ 35ο

✧ Τρίτη Περίοδος ✧

Τα σάπια δεν τα τρώμε πιά!...

Ήδη, κατά την παρούσα έκδοση του Περιοδικού μας, διανύουμε τρεις μήνες από την έναρξη του ιμπεριαλιστικού πολέμου που μαίνεται στην Ουκρανία μετά την ρωσική εισβολή.

Όλοι, όσοι βεβαίως δεν κλείνουμε τα μάτια μας, έχουμε αντιληφθεί που αποβλέπουν οι ιμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί κι επίσης ότι τις επιπτώσεις τους πάντα τις υφίστανται με διάφορους τρόπους, πέρα από τους εμπλεκόμενους λαούς και όλοι οι υπόλοιποι.

Τα προβλήματα στην περιοχή της Ουκρανίας έχουν βεβαίως ξεκινήσει από παλιά. Κιόλας μετά το τέλος του Β' Π. Πολέμου οι βρετανικές μυστικές υπηρεσίες όπως και η αμερικανική CIA, υποστήριζαν τα εκεί φασιστικά κατάλοιπα να συνεχίζουν τη δράση τους κατά της Σοβιετικής Ένωσης. Μετά την πτώση ΕΣΣΔ, στην περιοχή εξελήχθησαν πλέον αντιθέσεις καπιταλιστικού τύπου. Το 2014 οξύνθηκαν παραπέρα όταν φασιστοειδή άσκησαν τρομοκρατία υπέρ της ΝΑΤΟποίησης της Ουκρανίας και προχώρησαν στη δολοφονία

100 ανθρώπων κατά την διεθνώς γνωστή «Σφαγή της Οδησσού». Στη συνέχεια η ύπαρξή τους νομιμοποιήθηκε. Αυτό το είδαμε και τώρα στο διαδικτυακό μήνυμα –έκκληση για συμπαράσταση– που στάλθηκε στην ελληνική Βουλή από τον πρόεδρο Β.Ζελένσκι, στον οποίο συμπαραστέκονταν δύο στρατιωτικοί του ναζιστικού Τάγματος Αζόφ. Ντροπιαστικές και προκλητικές εικόνες για τον ελληνικό λαό...

Από το 2014 λοιπόν, οι ιμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί δυναμώνουν μεταξύ των ευρωΝΑΤΟικών και της Ρωσίας για τον γεωπολιτικό έλεγχο εδαφών, περασμάτων εμπορικών οδών, κοιτασμάτων κ.λπ. της ευρύτερης περιοχής. Τελικά, μετά τις αλεπάληδες κρίσεις, οι μεγάλοι ανταγωνισμοί οδήγησαν στην εκεί ρώσικη εισβολή.

Είδαμε ακόμα το βρώμικο παιχνίδι που παίζεται και από τις δύο πλευρές για την διεθνή εξαπάτηση των

λαών: Από τη μια, έχουμε τη σημερινή καπιταλιστική Ρωσία, να επικαλείται την ύπαρξη ναζιστικών δυνάμεων στο ουκρανικό κράτος για να δικαιολογήσει την εισβολή, στοχεύοντας στα ιστορικά έντονα αντιφασιστικά αισθήματα του ρώσικου λαού, αλλά και άλλων λαών, που πλήρωσαν με εκατομμύρια νεκρούς την πάλη τους κατά του νοζισμού. Η ίδια όμως η Ρωσία πρωτοστατεί στον αντικομμουνισμό, ενώ διατηρεί φιλικές σχέσεις με ακροδεξιά μορφώματα σε όλο τον κόσμο, όπως και στη χώρα μας.

Απ' την άλλη, οι ευρωατλαντικοί παρουσιάζονται ως υπέρμαχοι της δημοκρατίας και ότι είναι ειρηνοποιοί, προβάλλοντας το θεώρημα «πας μη ΝΑΤΟικός βάρβαρος». Όμως, πως να μη θυμηθούμε τους πολέμους και τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις τους σε Γιουγκοσλαβία, Αφγανιστάν, Ιράκ, Λιβύη, στη Συρία και αλλού, που οδήγησαν τους λαούς στο χάος και στην προσφυγιά - μια κατάσταση που συνεχίζεται.

Τα ανάλογα σπεκουλάρον και στη χώρα μας. Η κυβέρνηση και όλα τα κόμματα του ΝΑΤΟικού τόξου προβάλλουν ότι στέκονται στη «σωστή πλευρά της ιστορίας». Επίσης κατά την συνάντηση στις ΗΠΑ του Κυρ. Μητσοτάκη με τον Τζο Μπάιντεν, είδαμε να παίζεται η «διπλωματία της γραβάτας» και να αναγορεύεται η χώρα μας πρωταγωνιστής μεταξύ των δεκάδων χιλιάδων πρόσθετων ΝΑΤΟικών δυνάμεων που συγκεντρώνονται στην Ανατ. Ευρώπη, κυριολεκτικά «με το δάχτυλο στη σκανδάλη». Τη συνεχιζόμενη αντιπαράθεση θα βλέπουμε να την πληρώνουν ακριβά και οι δύο Ουκρανικοί λαοί.

Επίσης, η ενεργειακή και επισιτιστική κρίση, που εντείνεται από τον πόλεμο, θα συνεχίσει να εκτοξεύει την ακρίβεια στα ύψη και ως φαίνεται θα βρεθούμε σε δύσκολα αντιμετώπιση καταστάσεις. Τις ψευτοεξαγγελίες της κυβέρνησης για «ανακούφιση» τις έχουμε συνηθίσει – τα σάπια δεν τα τρώμε πιά!...

Διαβάστε

Σαν τότε... σελ. 2

Επίκαιρα - Επετειακά σελ. 3-19

Μορφές του πνεύματος

και του αγώνα

Σοφία Μαυροειδή-Παπαδάκη

και Ηλίας Νοέας σελ. 20-23

Μορφές που έφυγαν σελ. 24-26

Η πένα συνεργατών σελ. 27-35

Βιβλιοπαρουσίαση σελ. 36-37

Διαμαρτυρίες σελ. 38-59

Ο Παρατηρητής σελ. 60

Φωνή Λογοτεχνών

Τριμηνιαίο Περιοδικό

Έκδοση ΑΠΕΛΣ

Τεύχος 35ο – Τρίτη Περίοδος

ΜΑΡΤΗΣ - ΑΠΡΙΛΗΣ - ΜΑΗΣ

2022

Ηλεκτρονική Διεύθυνση:

email:

flogotexwn@yahoo.gr

Ιστότοπος:

ISSUU.com/fonilogotexwn

Επιμέλεια Έκδοσης

& Σελιδοποίηση:

Γιάννης Α. Μαντάς

Τηλέφωνο: 694 7840087

Ομάδα Σύνταξης:

Παναγιώτης Καραβασίλης

Τίτος Κοκκινέας

και

Συνεργαζόμενοι

Λογότυπο Εξωφύλλου:

Γιάννης Α. Μαντάς

Εκτόπωση - Βιβλιοδεσία:

ΣΥΝΘΕΣΗ

Κιάφας 3 & Ακαδημίας, Αθήνα

Τηλ. 210 3813838

Η Φωνή Λογοτεχνών
στην έντυπη μορφή της
στηρίζεται στις προσφορές
συνεργατών και φίλων

ΣΑΝ ΤΟΤΕ...

Γεννιούνται

~~ ΜΑΡΤΗΣ ~~

Αποβιώνουν

4-3-1851
Γεννιέται
ο μεγάλος
λογοτέχνης
Αλέξανδρος
Παπαδιαμάντης

4-3-2006
Πεθαίνει
η πρώτη
κινηματογραφίστρια
Μαρία Πλυτά

15-3-1884
Γεννιέται
ο ποιητής
Άγγελος Σικελιανός.

10-3-1967
Πεθαίνει
ο ρεμπέτης
Γιώργος Μπάτζης

16-3-1888
Γεννιέται
ο λογοτέχνης
Κοσμάς Πολίτης

27-3-1964
Πεθαίνει
ο κομμουνιστής
ποιητής
Φώτης Αγγουλής

Γεννιούνται

~~ ΑΠΡΙΛΗΣ ~~

Αποβιώνουν

1-4-1902
Γεννιέται
η ποιήτρια
Μαρία Πολυδούρη

8-4-1990
Πεθαίνει
ο λαϊκός συνθέτης
Απόστολος
Καλδάρας

23-4-1916
Γεννιέται
ο ζωγράφος
Γιάννης Μόραλης

22-4-1894
Πεθαίνει
ο πεζογράφος
και ποιητής
Κώστας Κρυστάλλης

29-4-1863
Γεννιέται
ο Έλληνας ποιητής
Κωνσταντίνος
Καβάφης

27-4-2008
Πεθαίνει
ο Κύπριος
μουσικοσυνθέτης
Μάριος Τόκας

Γεννιούνται

~~ ΜΑΗΣ ~~

Αποβιώνουν

1-5-1909
Γεννιέται
ο κομμουνιστής
ποιητής
Γιάννης Ρίτσος

5-5-1999
Πεθαίνει
ο κομμουνιστής
ηθοποιός
Βασίλης
Διαμαντόπουλος.

15-5-1854
Γεννιέται
ο δημοτικιστής,
φιλόλογος
και συγγραφέας
Ιωάννης Ψυχάρης

12-5-1992
Πεθαίνει
ο ποιητής
Νίκος Γκάτσος

22-5-1894
Γεννιέται
η κομμουνίστρια
λογοτέχνης
Έλλη Αλεξίου

25-5-2001
Πεθαίνει η πεζογράφος
και θεατρική
συγγραφέας
Μαργαρίτα
Λυμπεράκη

ΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ - ΤΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

- «Το Σικάγο στα χέρια των κομμουνιστών» (Νιου Γιορκ Τάιμς, 25 Ιουλίου 1877)
- «Κομμουνιστές στο Σικάγο... 13 νεκροί» (Νιου Γιορκ Τρίμπουν, 28 Ιουλίου 1877)
- «Κυριεύτηκε το Πίτσμπουργκ: Η πόλη ολοκληρωτικά στην κυριαρχία... του σατανικού πνεύματος του κομμουνισμού» (Νιου Γιορκ Ουόρλντ, 22 Ιουλίου 1877)

Τα παραπάνω εμπρηστικά δημοσιεύματα, ενδεικτικά για την υστερία που πιάνει τους «από πάνω», όταν ο λαός οργανώνεται για τα δικαιώματά του, περιλαμβάνονται σε μια εξαιρετική μελέτη δύο Αμερικανών που κυκλοφόρησε το 1993 στα ελληνικά από τις εκδόσεις «Σύγχρονη Εποχή» και που δεν πρέπει να λείπει από τη βιβλιοθήκη μας: **Η άγνωστη ιστορία του εργατικού κινήματος των ΗΠΑ** από τους **Ρίτσαρντ Ο. Μπόγιερ** και **Χέρμπερτ Μ. Μορέ**, σε μετάφραση της Αθηνάς Παναγιουλοπούλου.

Η Πρωτομαγιά τιμήθηκε εδώ και λίγο καιρό για άλλη μια χρονιά και κάθε χρόνο ο απολογισμός είναι χειρότερος. Σε σχέση με κάθε πέρυσι άλλο ένα κομμάτι εργασιακών-κοινωνικών κατακτήσεων έχει αφαιρεθεί ή απειλείται. Μαζί μ' αυτό ροκανίζεται κι άλλο ένα από τα βασικότερα ανθρώπινα δικαιώματα: το δικαίωμα σε μια σίγουρη, ασφαλισμένη ζωή. Σ' αυτή τη φάση, σήμερα τουλάχιστον, οι αντιδράσεις των χτυπημένων μένουν πολύ πίσω από τις ανάγκες. Η μεγάλη ανάταση του 19^{ου} και του 20^{ου} αιώνα έχει αλλάξει προς το τέλος του περασμένου αιώνα και μετατράπηκε σε κλίμα απογοήτευσης, παθητικότητας και μοιρολατρίας. Επειδή το παρελθόν μπορεί να διδάξει πολλά, θα επιστήσουμε την προσοχή στο ως άνω βιβλίο το οποίο ρίχνει φως σε μια πλευρά των ΗΠΑ αρκετά ή και πλήρως άγνωστη: τους εργατικούς αγώνες. Άγνωστη, γιατί συνήθως μαθαίνουμε για τη χώρα αυτή γκαγκοτερισμούς, στρατιωτικές επεμβάσεις παντού στον κόσμο, σκοτωμούς σε σχολεία και πανεπιστήμια κλπ. Κι όμως, κι αυτή η χώρα είχε και μια άλλη πλευρά που εμφανίζεται σε βιβλία λογοτεχνικά, κοινωνιολογικά, πολιτικά, αλλά βεβαίως, δεν είναι αυτά που –για ευνόητους λόγους– διαφημίζονται στο μεγάλο εμπορικό κύκλωμα. Κι όμως, οι ΗΠΑ είναι μια κοινωνία με ιστορία σκληρών ταξικών αγώνων, με εργατικές θυσίες και ηρωικές ανιδιοτελείς πράξεις. Σ' αυτή την ιστορία απευθύνεται το ως άνω βιβλίο που κυκλοφόρησε στα αγγλικά το 1955. Δηλαδή την περίοδο του μακαρθισμού με τις υστερικές αντικομμουνιστικές διώξεις. Το βιβλίο καλύπτει την ιστορία από τον εμφύλιο πόλεμο (1861-1865) μέχρι τον μακαρθισμό και ξεκινάει με τα εξής λόγια του Αβραάμ Λίνκολν*:

«Κάθε επιβουλή απέναντι στον εργάτη είναι προδοσία προς την Αμερική. [...] Αν κάποιος σας πει ότι αγαπάει την Αμερική, αλλά μισεί τον εργάτη, είναι ψεύτης. Αν κάποιος άλλος σας πει ότι πιστεύει στην Αμερική, αλλά φοβάται τον εργάτη, είναι ανόητος» «Με ευχαρίστηση βλέπω ότι επικρατεί ένα σύστημα εργασίας, όπου οι εργαζόμενοι μπορούν να απεργήσουν όταν το θέλουν...» (σελ. 11).

* Πρόεδρος των ΗΠΑ (1861-1865). Κατάργησε τη δουλεία. Δολοφονήθηκε το 1865.

Σφαίρες αντί για ψωμί

Το κάθε κεφάλαιο αρχίζει με ρήσεις και αποσπάσματα

από εφημερίδες ή προσωπικότητες της οικονομικής και πολιτικής ζωής χαρακτηριστικά για το κλίμα της εποχής στις ΗΠΑ. Έτσι, το δεύτερο κεφάλαιο φέρνει τον τίτλο «Δώστε τους σφαίρες αντί για ψωμί». Τα τρία αποφθέγματα στην αρχή του παρόντος άρθρου αποτελούν την επιβλητική αρχή αυτού του κεφαλαίου (σελ. 60). Στη διάρκεια του εμφύλιου πολέμου είχε γίνει μια μεγάλη λεηλασία, ένα μεγάλο φαγοπότι από μεγιστάνες. Το 1873, ωστόσο, ήρθε η εξίσου μεγάλη κρίση:

«Η καταστροφή ήρθε το 1873, μετά από μια περίοδο ακμής που δεν είχε προηγούμενο στην αμερικάνικη ιστορία. Σχολιάζοντας τα χρόνια ευημερίας μετά τον εμφύλιο, ο καθηγητής Άλαν Νέβινς, στο βιβλίο του «Η γέννηση της σύγχρονης Αμερικής», γράφει: «Περισσότερα αδράχτια βαμβακιού άρχισαν να γυρνούν, περισσότερα καμίνια με σίδερο άναψαν, περισσότερο ασάλι φτιάχτηκε, περισσότερο κάρβουνο και χαλκός εξορύχτηκαν, περισσότερη ξυλεία πελεκήθηκε και πριονίστηκε, περισσότερα σπίτια και μαγαζιά χτίστηκαν και περισσότερα εργοστάσια κάθε είδους ιδρύθηκαν σ' εκείνα τα χρόνια παρά σε οποιαδήποτε ίσης διάρκειας περίοδο της παλαιότερης ιστορίας μας. Μετά όμως ήρθε η εποχή των ισχνών αγελάδων» (σελ. 63/64).

Τεράστιες στρατιές ανέργων τριγύριζαν σε όλη τη χώρα και να, ο Τύπος με όλα τα μέσα διέδιδε το γνωστό μύθο, ότι **εσύ** φταις για την ανεργία σου, για τη μιζέρια σου. Μπορείς να βρεις δουλειά, φτάνει να το θέλεις:

«Στην πλειοψηφία τους, ο κλήρος και ο τύπος, υποστήριζαν ότι για την ανεργία δεν ευθύνεται η κατάρρευση της βιομηχανίας, αλλά η κατάρρευση του αμερικάνικου χαρακτήρα, του παλιού αμερικάνικου χαρίσματος να μπορείς να τα καταφέρνεις, να φέρνεις την κατάσταση στα μέτρα σου (σελ. 65).

Ο μύθος αυτός ακούγεται μέχρι σήμερα σε μια προσπάθεια να κάνουν το θύμα να αυτοενοχοποιείται για την κατάστασή του.

Μια αποικία που γίνεται παγκόσμια δύναμη

Οι ΗΠΑ ήταν κάποτε αποικία της Μεγάλης Βρετανίας (για την ακρίβεια επρόκειτο για δεκατρείς βρετανικές αποικίες). Στα 1775-1783 διεξάχθηκε η Αμερικανική Επανάσταση ή Πόλεμος της Ανεξαρτησίας ανάμεσα στη Μεγάλη Βρετανία και τις δεκατρείς αυτές αποικίες. Τον 19^ο αιώνα (1861-1865), όπως είδαμε παραπάνω, διεξάχθηκε ο εμφύλιος πόλεμος ανάμεσα στις βόρειες και τις νότιες πολιτείες. Από κει ξεκινάει το βιβλίο, γιατί κάπου από τότε –αφού είχε ολοκληρωθεί η εθνοποίηση της χώρας σε ενιαίο κράτος– ξεκίνησαν οργανωμένα οι ταξικοί πόλεμοι. Το βιβλίο μιλάει για τη «σιδερένια φτέρνα» (δείτε και το βιβλίο του Τζακ Λόντον με τον τίτλο αυτό!), για τα τραστ σαν «ευλογία» του πολιτισμού. Το πόνημα αυτό των δύο Αμερικανών ερευνητών διαβάζεται σαν ένα απόλυτα ρεαλιστικό μυθιστόρημα. Περνάει συνεχώς από το ειδικό –μέσω προσώπων– στο γενικό του αγώνα και πάλι πίσω από το γενικό στο ειδικό συνδέοντας τα πρόσωπα με τα μεγάλα ιστορικά επιτεύγμα-

τα, και δείχνοντας την απίστευτη ηθική ανάταση των αγωνιζόμενων εργατών.

Η σιδερένια φτέρνα

«Καθώς παρατηρούμε τα επιτεύγματα του ενωμένου κεφαλαίου, ανακαλύπτουμε την ύπαρξη των τραστ, των κοινοπραξιών και των μονοπωλίων. Πίσω από όλα αυτά ο πολίτης στενάζει και ποδοπατιέται μέχρι θανάτου από μια σιδερένια φτέρνα. Οι εταιρίες, που θα έπρεπε να πειθαρχούν στους νόμους και να υπηρετούν το λαό, μετατρέπονται γρήγορα σε δυνάστες του λαού...» (σελ. 106)

Τάδε έφη ο πρόεδρος Γκρόβερ Κλίβελαντ στο ετήσιο μήνυμά του προς το Κογκρέσο το 1888. Δηλαδή δύο χρόνια μετά τις πνιγμένες στο εργατικό αίμα διαδηλώσεις και απεργίες των πρώτων ημερών του Μάη του 1886 στο Σικάγο για το οχτάωρο που στάθηκε η αφορμή για την καθιέρωση της Πρωτομαγιάς σαν παγκόσμια μέρα της εργατικής τάξης.

Και επαυξάνει ωμά, αλλά με ειλικρίνεια, ο μεγιστάνος των σιδηροδρόμων Τζέι Γκουλντ πριν την απεργία του 1886 στο νοτιοδυτικό σιδηροδρομικό σύστημα: «**Μπορώ να προσλάβω τη μισή εργατική τάξη και να τη βάλω να σκοτώσει την άλλη μισή**» (σελ. 106).

Θα φύγουμε τώρα από τα πρώτα χρόνια των εργατικών αγώνων και τη βασανιστική, αιματηρή πορεία τους προς τις πρώτες μορφές οργάνωσης και θα προχωρήσουμε στον 20^ο αιώνα όπου ο αγώνας έχει εντατικοποιηθεί. Το 5^ο κεφάλαιο με τον εύγλωττο τίτλο «Κόλαση στα βραχώδη όρη» ετοιμάζει τον αναγνώστη με τα εξής λόγια του Χένρι Τζορτζ του νεότερου, στο Νιου Γιork Αμερικαν στις 12 Ιουνίου του 1904:

«*Η εκπληκτική κατάσταση εδώ στο Κολοράντο είναι ότι...οι αρχές χρησιμοποιούν το στρατό και όλες τους τις δυνάμεις στην καταπάτηση των ιδίων τους των νόμων. Ο κύριος στασιαστής... εναντίον των νόμων του κράτους είναι ο κυβερνήτης και οι στρατιώτες του...οι εκπρόσωποι των... ιδιοκτητών χυτηρίων και μεταλλείων του Κολοράντο. Ο νόμος των όπλων βρίσκεται αντιμέτωπος με το νόμο που θεσπίζεται μετά από δημοκρατικές εκλογές*» (σελ. 231).

Ηνωμένες Πολιτείες των καπιταλιστών

Μια και τα αποφθέγματα των μεγιστάνων του πλούτου και των πολιτικών τους υπαλλήλων-κυβερνητών είναι πιο αποκαλυπτικά για την ουσία του συστήματος, ας ακούσουμε τον πρόεδρο Γούντρο Ουίλσον στη Νέα Ελευθερία, Νέα Υόρκη 1913: «*Τα αφεντικά της κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών είναι οι ενωμένοι καπιταλιστές και βιομήχανοι των ΗΠΑ*» (σελ. 231).

Και τι έγραφε ο Λένιν το 1916 με αφορμή το σύνθημα των Ηνωμένων Πολιτειών της Ευρώπης; «*Ότι σε καπιταλιστικές συνθήκες δεν μπορεί να είναι παρά μια αντιδραστική ένωση. Το παράδειγμα ήδη υπήρχε. Υπερατλαντικά, όπως είδαμε από το ως άνω απόφθεγμα του προέδρου Ουίλσον.*»

Και η άλλη πλευρά του νομίσματος

Ωστόσο, ο ίδιος ήξερε πολύ καλά την αλήθεια σ' ό,τι αφορά την άλλη πλευρά του νομίσματος λέγοντας την ίδια χρονιά στην ίδια εφημερίδα: «*Οι μεγάλες, αγωνιζόμενες μάζες των ανώνυμων ανθρώπων που βρίσκονται στη βάση των πάντων αποτελούν τη δύναμη που ανυψώνει την κοινωνία. Ένα έθνος είναι τόσο σπουδαίο, όσο σπουδαία είναι η βάση του και μόνο τόσο*» (σ. 281).

Στην ίδια σελίδα οι συγγραφείς του βιβλίου αναφέ-

ρουν την αιτία αυτής της άλλης πλευράς του νομίσματος παραθέτοντας απόσπασμα από το κάλεσμα του ιδρυτικού συνεδρίου των Βιομηχανικών Εργατών του Κόσμου, το 1905:

«*Τα παγκόσμια οικονομικά δεινά που μαστίζουν την εργατική τάξη μπορούν να εξαλειφθούν μόνο με τη δημιουργία ενός παγκόσμιου εργατικού κινήματος. Ένα τέτοιο κίνημα της εργατικής τάξης είναι αδύνατο όσο υπάρχει η κατά επάγγελμα διάσταση και οι χωριστές συμφωνίες γύρω από τους μισθούς με την εργοδοσία, που ευνοούν μόνον αυτήν και βλάπτουν όλα τα άλλα επαγγέλματα της ίδιας βιομηχανίας και όσο γίνεται άσκοπη σπατάλη δυνάμεων σε αναποτελεσματικούς δικαστικούς αγώνες, οι οποίοι εξυπηρετούν μόνο την αύξηση της προβολής των ανώτερων στελεχών των συνδικάτων*».

Η καταλυτική δύναμη του μεγάλου κραχ

Το 1929 ήρθαν τα χρόνια της καταστροφής: «*Η κρίση του 1929, όπως και οι κρίσεις του 1873, 1884, 1893, 1907 και 1921, ήταν το αποτέλεσμα της εγγενούς αντίθεσης μιας βιομηχανίας που λειτουργούσε κοινωνικά, αλλά ήταν ιδιωτική. Μιας οικονομίας που στηριζόταν στους πολλούς οι οποίοι αμείβονταν με λίγα, και ανήκε στους λίγους οι οποίοι έπαιρναν σχεδόν τα πάντα*», σύμφωνα με τους συγγραφείς (σελ. 416). Είχαν, ωστόσο, προηγηθεί χρόνια αδυσώπητων διωγμών και απαγχονισμών συνδικαλισμένων εργατών, με την κατηγορία του «ξένου πράκτορα», επειδή συνδικαλισηκαν ή ίδρυσαν συνδικάτο. Είναι και οι γνωστότερες προδοσίες ηγεσιών μεγάλων συνδικάτων. Μέχρι και το μίσος οργανώθηκε, όπως μας διηγούνται οι συγγραφείς σ' ένα υποκεφάλαιο με τον εύστοχο τίτλο *Μίσος ΑΕ* (σελ. 366):

«*Μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν κάθε πράξη κρινόταν καλή ή κακή ανάλογα με τα κέρδη που έφερνε, ακόμα και η οργάνωση του μίσους έγινε επικερδής επιχείρηση. Απέφερε εκατομμύρια σε όσους ήξεραν πώς να χειριστούν, να ενθαρρύνουν και να εντείνουν το μίσος μιας μερίδας του πληθυσμού προς μια άλλη*».

Η οργανωμένη οργή

Όμως, υπάρχουν και τα σταφύλια της οργής. Το Κεφάλαιο «*Νίκη*» αρχίζει με τα εξής λόγια του Τζον Λ. Λιούης* της 6^{ης} Ιουλίου του 1936:

«*Ας προσπαθήσει ο οποιοσδήποτε οικονομικός τύραννος ή χυδαίος μισθοφόρος να χρησιμοποιήσει τη δύναμή του ενάντια στο τεράστιο κύμα του ανθρώπινου αισθήματος που παίρνει μορφή μέσα στις καρδιές τριάντα εκατομμυρίων εργατών, τριάντα εκατομμυρίων αγωνιστών για τη δημοκρατία στη βιομηχανία και για συμμετοχή στους καρπούς της...*» (σελ. 487).

Λόγια που κρύβουν ήδη τη στροφή προς μια λύση «εντός των τειχών» του καπιταλισμού... Αυτό δεν αφαιρεί τίποτα από την αξία του βιβλίου, που σύμφωνα με τους συγγραφείς του είναι η ιστορία της οργανωμένης εργατικής τάξης που μόρεσε και ενώθηκε ενάντια στην εξουσία των μονοπωλίων. Μια πάλη που συνεχίζεται και σήμερα και γίνεται όλο και πιο αναγκαία.

* Ο Τζον Λ. Λιούης ήταν πρόεδρος των Ενωμένων Εργατών Ορυχείων (UMW) για 40 χρόνια (1919-1960) και η κινητήρια δύναμη πίσω από την ίδρυση του Συνεδρίου Βιομηχανικών Οργανώσεων τη δεκαετία του 30 του περασμένου αιώνα.

Άνγκε Ιωαννάτου

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΙΣ 9 ΜΑΗ ΤΟΥ 1945...

«Τι να μας γράψετε και πού να το γράψετε./ Έχοντας ήδη εγκαταλείψει τους τάφους μας/ περιφερόμαστε άστεγοι./ Δεν μας είχε περάσει απ' το νου πολεμώντας/ πως σε τίποτε άλλο δεν θα χρειαζόνταν η θυσία μας/ παρά μόνο:/ να γίνουνε Βάσεις Πυραύλων οι τύμβοι μας»

(Ν. Βρεττάκος)

Στις 9 του Μάη του 1945, ό,τι απόμεινε από το γερμανικό Τρίτο Ράιχ, συνθηκολογούσε. Ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος. Ο βαρύς λογαριασμός του αίματος φτάνει, με το σύνολο των άμεσων-έμμεσων απωλειών, σε 50 εκατομμύρια νεκρούς. Η Ιστορία δε γνώρισε ποτέ παρόμοιο σφαγείο. Ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος ήταν γνήσιο παιδί του Α΄ Παγκόσμιου Πολέμου (1914-1918). Η καταγωγή του ασφαλώς δε σταματάει στον «πατέρα». Οι πηγές του διέρχονται από ενδιάμεσους σταθμούς. Τον Γαλλοπρωσικό Πόλεμο του 1870, το μιλιταριστικό δόγμα, το γνωστό «αφορισμό» του Γάλλου Μιραμπό (1749-1791), ο ρήτορας του λαού συγγραφέας, ο εθνικός ήρωας, ο πολιτικός, ένας από τους συντάκτες των δικαιωμάτων του ανθρώπου «Η Πρωσία δεν είναι ένα κράτος που έχει στρατό, αλλά ένας στρατός, που έχει κράτος». Μ' αυτές τις αρχές της Γερμανίας του Κάιζερ, ο Χίτλερ οδηγεί το γερμανικό μιλιταριστικό πόλεμο. Επαληθεύεται διαλεκτικά ό,τι ο Λένιν ονόμαζε στις αναλύσεις του «η εποχή του ιμπεριαλισμού». Αν από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο πρόκειται να βγάλουμε ένα ιστορικό συμπέρασμα είναι ότι ο πόλεμος αυτός θα μπορούσε να μην είχε γίνει αν οι δυτικές δυνάμεις δεν είχαν δείξει τόση συγκατάβαση για το γερμανικό μιλιταρισμό.

Η φρίκη του πολέμου, οι ομοβροντίες των πυροβολαρχιών, ο στρατιώτης που μπερδεύεται μέσα στο καταραμένο συρματοπλέγμα, ο πόλεμος των θέσεων, όπου οι φαντάροι στα χαρακώματα τουρτουρίζουν από το κρύο και ξεψειρίζουν τα πουκάμισά τους, τα βάσανα των αμάχων, το αίμα μέσα στη λάσπη των χαρακωμάτων, ο λιμός και ο λοιμός περιγράφουν τη φωτιά του πολέμου. Σ' αυτόν τον πόλεμο, όπου γεννήθηκε ο φασισμός του Φράνκο, του Μουσολίνι, του ναζιστή Χίτλερ... Σχεδιάστηκε το ολοκαύτωμα των Εβραίων στα στρατόπεδα Νταχάου, Ουράνιμπουργκ (Βερολίνο), Φλόσεμπουργκ (Βοημία), Μαουτχάουζεν (Αυστρία), Άουσβιτς (Πολωνία). Αυτές οι φρικτές εικόνες που για έμβλημα είχαν τη νεκροκεφαλή με τα δύο σταυρωμένα κόκαλα ήταν για όλη την ανθρωπότητα μια ματιά στην Άβυσσο.

Αλλά και για την Ελλάδα, με τη μεγάλη συμβολή στη νίκη κατά του φασισμού, οι καταστροφές που προκλήθηκαν από το Γ΄ Ράιχ ήταν: «558.000 νεκροί (οι 125.000 εκτελέστηκαν, οι υπόλοιποι από πείνα, κακουχίες). Δολοφονήθηκαν 70.000 Ελληνοεβραίοι, σε σύνολο 80.000. Εμφανίστηκαν 830.000 άτομα ανίκανα προς εργασία. Το 50% των βιομηχανιών καταστράφηκε. 60% μειώθηκε η γεωργοκτηνοτροφική παραγωγή. Χάθηκε το 25% των δασών, το 100% του δικτύου τηλεπικοινωνιών καταστράφηκε. 3.700 πόλεις, χωριά, μερικώς ή ολικώς, καταστράφηκαν. 408.000 κατοικίες το ίδιο. Από 17.200 επιβατικά, φορτηγά, λεωφορεία καταστράφηκαν τα 11.650. Το 75% των σιδηροδρόμων (από 2.679 χιλιόμετρα, έμειναν 680 χιλιόμετρα). Τέλος, μειώθηκε ο εμπορικός στόλος, από 583 πλοία χάθηκαν τα 434» (Απ' τη μελέτη του Νίκου Α.Σάμιου «Η Δημοτική Ιστορία της Καισαριανής»).

Αλλά στη συντριβή του φασιστικού άξονα και στην ελευθερία των λαών, με απώλειες 20 εκατομμύρια ανθρώπων, συνέβαλε η Σοβιετική Ένωση. Ο «καταρράκτης νικών», η μεγάλη σοβιετική επίθεση κατά του φασισμού, περνούσε στην Ιστορία σαν ο ακατάσχετος οδοστρωτήρας πάνω από τις στρατιές του Χίτλερ. Διδάσκοντας τους λαούς πώς να υπερασπίζονται τη γη τους. Ένα μάθημα ηθικής. Εκεί όπου σχεδιάστηκε η επιχείρηση «Μπαρμπαρόσα» τελείωσε το δράμα για την ανθρωπότητα, με το γκρέμισμα της καγκελαρίας, στο Βερολίνο. Σήμερα, το αίτημα για ειρήνη δονεί όλο τον πλανήτη. Κόντρα στη διευρυνόμενη ιμπεριαλιστική βαρβαρότητα των ΗΠΑ - ΝΑΤΟ - ΕΕ και της ολιγαρχικής Ρωσίας που παράγουν ένδεια, φόβο. Υψώνεται το αντιιμπεριαλιστικό αντιμονοπωλιακό δημοκρατικό μέτωπο πάλης των λαών...

(ΥΓ) Προς κύριο Πούτιν

Ο μεγάλος Άγγλος θεατρικός συγγραφέας και ποιητής Σαίξπηρ (1564-1616) έγραφε για την Ιμπεριαλιστική εξουσία και το τέλος της:

«Η εξουσία γίνεται θέληση, η θέληση όρεξη και η όρεξη, ο παγκόσμιος λύκος, με τη διπλή βοήθεια εξουσίας και θέλησης, αναπόφευκτα τα πάντα θα καταβροχθίσει, ώσπου να φάει στο τέλος και τον εαυτό του».

Γράφει ο εθνικός ποιητής της Ουκρανίας, Τάρας Σεβτσένκο (1814-1861), στο ποίημα «Καταστροφή και πάλι» το 1859: «Θεέ μου, και πάλι συμφορά! Ήταν τόσο γαλήνια, τόσο γαλήνια./ Μόλις είχαμε αρχίσει να σπάμε τις αλυσίδες/ που δένουν τους λαούς μας στη σκλαβιά». «Τα όπλα βούιζαν... Δόξα, ελεύθερη βούληση/ όλα πέρασαν, έμειναν/ μόνο αναχώματα στο χωράφι.../ κι αυτοί οι τύμβοι σκοτεινιάζουν σαν σωροί στον κάμπο/ μόνο με τον μεταναστευτικό άνεμο ψιθυρίζοντας για ελευθερία», λέει στο ποίημα «Ουκρανία». Μιλάει για την εθνική ταυτότητα των Ουκρανών!

Ο Γιάννης Ρίτσος στη «Διαθήκη» καλεί: «Θάψτε κι όρθιοι σηκωθείτε/ τις χειροπέδες σας συντρίψτε», γράφει για την βαρβαρότητα του Ιμπεριαλισμού σ' όλες τις εκφάνσεις του και τις αντιδράσεις αντίστασης των λαών.

Και πριν από δύο αιώνες περίπου έγραψε ο Πρώσος στρατιωτικός και συγγραφέας Καρλ Φον Κλάουζεβιτς (1780-1831) στο εμβληματικό έργο του «Περί πολέμου» ότι ο πόλεμος είναι η συνέχιση της πολιτικής με άλλα βίαια μέσα...» Έτσι εξηγείται η τάση των ΗΠΑ, ΝΑΤΟ-ΕΕ και Ρωσίας.

Ο Ιταλός ιστορικός, διπλωμάτης και συγγραφέας Νικολό Μακιαβέλι (1469-1527), ο πρώτος σημαντικός πολιτικός ρεαλιστής, είχε πει πριν από έξι αιώνες: «Η πολιτική δεν είναι μία λειτουργία της ηθικής, αλλά η ηθική της πολιτικής. Οι άνθρωποι παραμένουν τίμιοι με εξαναγκασμό... η ηθική είναι παράγωγο της ισχύος» και «οι άνθρωποι δεν αισθάνονται ποτέ πως κατέχουν με σιγουριά αυτά που κατέχουν, αν δεν αποκτήσουν και κάτι επιπλέον από κάποιον άλλον».

«Η στρατιωτική ισχύς, η οικονομική ισχύς και η ισχύς του πειθαναγκασμού συνθέτουν αυτό που ονομάζουμε

πολιτική ισχύ. Αν εκλείψει μία από αυτές, μειώνεται ή και ακυρώνεται, ακόμα, η πολιτική ισχύς» (E.H. Carr) (1892-1982, Άγγλος ιστορικός-διπλωμάτης-δημοσιογράφος).

Ρώσοι και ΕΕ, ΗΠΑ, ΝΑΤΟ ψάχνουν το «Χρυσόμαλλο δέρας» μέσα απ' τις ιμπεριαλιστικές συγκρούσεις. Έτσι επαληθεύεται ο Γερμανός νομπελίστας Thomas Mann (1875-1955), Συγγραφέας και διανοητής: «Στην εποχή μας η μοίρα του ανθρώπου εκφράζει το νόημά της, με όρους πολιτικής».

Είναι αυτός που προέβλεψε, αν και αστός ο Συγγραφέας, την άνοδο του φασισμού στην Ευρώπη... με τον Χίτλερ το 1933 στην εξουσία της Γερμανίας.

Η διπλωματία είναι ένα βελούδινο γάντι με μια σιδερογροθιά από μέσα, έλεγε ο Μακιαβέλι. Άνθρωπος άνθρωπος λύκος [Homo hominibus Lupus, περί κράτους έλεγε ο Τόμας Χομπς (1588-1679)].

Σήμερα που ακούγονται οι κρότοι και οι κλαυθμοί στην Ουκρανία: «ακούειν πολέμους και ακοάς πολέμων» (Ματθαίος κδ 6-8) και γενόμαστε τα αποτελέσματα της φρίκης του από «πολέμους και ακαταστασίας» (Λουκά κα 9-11), κύριε Πούτιν vade in peace (Πορεύσου εν ειρήνη). Άκουσε τη φωνή του ποιητού Μαγιακόφσκι (1893-1930), ονειρευόμαστε έναν κόσμο από την Ελλάδα, το αρχαίο κάλλος και τη σοφία των αιώνων. Από τη Ρωσία να πάρουμε τον ανθρωπισμό της, από τη Γερμανία τη δύναμη της εργασίας, από την Ιταλία το τραγούδι της, από την Αμερική τη δύναμη της τεχνολογίας, όταν θα κρυνώνουν οι άνθρωποι, η Αφρική είναι κοντά μας, και, όταν θα ζεσταίνονται, να το Θιβέτ υπάρχει εκεί στα Ιμαλάια...

Όχι στον πόλεμο! Διαφορετικά «Η εξαφάνιση της Κυρίας» του Άλφρεντ Χίτσκοκ (1938) σε περιμένει αργά ή γρήγορα...

Εξάλλου εσείς, κύριε Πούτιν, αποκαλούσατε αδελφούς τους Ουκρανούς...

Αλλά, ο άνθρωπος έχει ζήσει χιλιάδες πανούκλες και χιλιάδες πολέμους. Όμως και κάθε καινούργια πανούκλα

τον βρίσκει απροετοίμαστο, έγραφε ο Γάλλος Αλμπέρ Καμύ (1913-1960) στην «Πανούκλα». Στην Ευρώπη είμαστε παράσιτα και δούλοι, ενώ στην Ασία είμαστε αφέντες. Στην Ευρώπη είμαστε Τάταροι, ενώ στην Ασία είμαστε Ευρωπαίοι, έλεγε ο Ντοστογιέφσκι για τη Ρωσία.

Ο πολιτικός Γκολόντ «Χολοντομόρ», του τρομακτικού λιμού της εξουσίας του κυρίου Πούτιν, φτάνει στο τέλος του! Το δείχνει η πολιτική και προσωπική ζωή του. Με τα δισεκατομμύρια (100, παραπάνω;). Σκάνδαλα, αδιαφάνεια, η νέα οικονομική νομενκλατούρα των Ρώσων ολιγαρχών – ορίζεται απ' τον ίδιο.

Το όλη η εξουσία στους ολιγάρχες, ήταν το σύστημα Πούτιν – και ο ανερχόμενος καπιταλισμός στη Ρωσία. Ο Λένιν έλεγε, την ιστορία δεν την γράφουν οι χιλιάδες, οι εκατοντάδες χιλιάδες αλλά τα εκατομμύρια των ανθρώπων! Τα εκατομμύρια ανθρώπων κατά του πολέμου. Δεν υπάρχουν καλοί και κακοί πόλεμοι. Η φρίκη είναι ίδια – οι πρόσφυγες, οι νεκροί!

Ο Γιώργος Σεφέρης, ένας πρόσφυγας κι αυτός, «Ημερολόγιο καταστρώματος, Β'», ποίημα «Τελευταίος σταθμός», Οκτώβριος του 1944: «Πάλι τα ίδια και τα ίδια, θα μου πεις, φίλε./ Όμως τη σκέψη του πρόσφυγα τη σκέψη του αιχμάλωτου τη σκέψη/ του ανθρώπου σαν κατάντησε κι αυτός πραμάτεια/ δοκίμασε να την αλλάξει, δεν μπορείς».

Ο μεγάλος πολιτικός, κομμουνιστής και ριζοσπάστης Κάρλ Λίμπνεχτ (1871-1919), ιδρυτής του «Σπάρτακος» που αντιστάθηκε στον άδικο πόλεμο που προετοίμαζε το 1913-4 η Γερμανία, έλεγε προφητικά ότι «υπάρχουν ήττες που σε πάνε στα ουράνια, στις δάφνες της Ιστορίας, και νίκες που είναι πιο ντροπιαστικές από τις πιο άτιμες ήττες».

Τα δέντρα ανθίζουν φορώντας μαύρα περιβραχιόνια στον πόλεμο. Μοιάζουν όπως οι ξένοι στρατιώτες σκιάχτρα για να αποτρέψουν την άνοιξη. Μιρ στα ρώσικα σημαίνει ειρήνη.

~~~~~ ΤΑ ΜΠΕΚΕΡΕΛ ~~~~~

ΧΡΟΝΙΚΟ (1986 - 2021)

Πού οδηγούμαστε;
Φωνές για τη σημαία.
Βήματα, δρόμοι σκοτεινοί.
Κύκλοι βεληνεκούς κερδών, προσδιορίζουν
την ανθρωπότητα.
Ρουτίνες ξανάρχονται απ' την αρχή της εντολής.
Εντολές εισόδου, εξόδου, έχουν φορτίσει λάθος,
τον SUPERVISOR των αστρικών διαστημάτων.
Υπερβατικές μήμες ασφαλείας των πλανητών
OFFLINE.
Η σκέψη του ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΥ προς λαχανισμό·
η ζωή μας στραγαλίζεται.
Δαιμονισμένοι ηγέτες, μάταιοι, συγκροτούν
την εξουσία·
καταρρίπτονται τα αιώνια σύμβολα.
Τα άτομα οδηγούνται γυμνά στη βιολογική αρχή.
Το διάστημα συρρικνώνεται σφόδρα.
Νύχτα της συγκατάβασης, μας οδηγείς στον
αλέκτορα της νέας επικοινωνίας.
Νέοι πομποί· εκπομπές κωδίκων πληροφόρησης,
Δρόμοι του READY, του FAULTY, μας εμποδίζουν.
Παράσιτα απροσδιόριστα· σήματα ακατάληπτα.
Σήματα· πορίσματα σ' ERRORFLAG.

Σημεία ελέγχου φθίνουν.
Οι κύκλοι μικραίνουν μικραίνουν χάνονται ολοταχώς.
Δε βρίσκω τις λέξεις.
Ναρκοπέδια πύρινα· σκέψεις ναρκοθετούμενες.
Άγνωστες εκρήξεις πλανητών.
Τύμπανα της κόλασης του Δάντη χτυπούν.
Οικολογικά συστήματα συγκρούονται.
Η επικράτηση των ουρανίων πλανητών αβέβαιη.
Νέα τεχνολογικά λύματα καταστροφής
δημιουργούνται.
Πυρηνικές δοκιμές.
Πειράματα για το νέο ανθρώπινο είδος.
Χάπια νετρονίων για ρομπότ ανθρώπους.
Τεχνοκράτες στην οδό του Corrupt και του
OFFLINE.
Χρεωμένοι λογαριασμοί σβήνονται· τράπεζες
πληροφοριών
άχρηστες. Εργαλειακά συστήματα συγκρούονται.
Ω, βήματά μας, σας ακούω·
μας οδηγείτε σε επίβουλα ναρκοπέδια.
Ω, ουρανοί ξανανοίχτε τους ευλογημένους ασκούς
της ζωής.
Θεέ Παν, παίξε έντεχνα τη φλογέρα.

Διάπτοντες αστέρες διαλύστε τα μολυσμένα σύννεφα του Τσερνομπίλ και της Νεβάδας.

Υδάτινες στέρνες ρίχτε αενάως τις ποικιλόμορφες ουσίες των νοημάτων, στα υπόγεια ρεύματα του φωτός.

Η ιστορία γυρίζει προς τα πίσω· οδηγούμαστε απ' την άδεια αποβάθρα της ζωής στο όρος αποκάλυψη της αποτρόπαιας αλήθειας. Σημαίες ποικιλόχρωμες μας οδηγούν στη νέα τεχνολογική Χιροσίμα.

Καιγόμαστε στα ωστικά κύματα.

Κύματα λάβας ανεβαίνουν, μας πνίγουν.

Τσάλετζερ και Τσερνομπίλ πριονίζουνε τις ρίζες της ζωής.

Ακτινοβολία μίσους μετρά πολλά μπεκερέλ, मिलिρέμ.

Τα μπεκερέλ, τα मिलिρέμ:

νέες μονάδες μέτρησης του πόνου.

Ολοταχώς βαδίζουμε στο κρεβάτι του Προκρούστη. Τα τείχη της σιωπής πολλαπλασιάζονται.

Ω, πυραμίδα του Χέοπα.

Ω, κρεμαστοί κήποι της Βαβυλώνας.

Σταματήστε, για μια στιγμή να οραματισθώ την ομορφιά που χάνεται,

στα τελευταία πολυεδρικά σχήματα των αιώνων.

Σημειώσεις:

Corrupt = καταστροφή.

ERRORFLAG = Λάθος σημείο, σημαία. FAULTY = Κενός.

OFFLINE = Κλειστή γραμμή.

READY = Έτοιμος. SUPERVISOR = Ο ελεγκτής πάντων.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΗΣ

Συγγραφέας - Αναλυτής

Συστημάτων Πληροφορικής

ΟΙ ΝΥΧΤΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Αυτές οι νύχτες δεν είναι όπως οι άλλες. Κατακόκκινο, ματωμένο το φεγγάρι της Βαγδάτης. Αίμα ζέει απ' τις πληγές του. Κι ένας αέρας φέρνει λυγμούς και κλάμα παιδικό.

Διαμελισμένες σάρκες από άρματα μάχης, εχθρικά ή φιλικά πυρά, τόμαχοκ και κρουζ. Εκκωφαντικοί ήχοι και φωτιές της Αποκάλυψης.

Και ο Θεός έστρεψε το βλέμμα του αλλού. Να μη βλέπει πως πονάνε τα παιδιά του.

Βασόρα, Μοσούλη, Βαγδάτη, Κιρκούκ. Φωτεινά αστέρια της Μεσοποταμίας. Κοιτίδες πολιτισμών. Λίκνα της ανθρωπότητας.

Δυο περιστέρια ματωμένα στα χαλάσματα. Εκατόμβες της pax Americana. Ε, μικρέ Αχμέτ. Ακρωτηριασμένη χουρμαδιά. Δεν πρόκειται πια να βγάλεις καρπούς...

Αυτές οι εφιαλτικές νύχτες, έχουν τη γεύση της καταστροφής. Όλος ο πλανήτης άφωνος κραυγάζει.

Γιατί; Γιατί;

Όλα εκείνα τα γιατί, συσσωρευμένα σ' ένα καινούριο γιατί. Βερολίνο, Δρέσδη, Ναγκασάκι, Χιροσίμα, Βελιγράδι, Αφγανιστάν, Βαγδάτη.

Και τα γεράκια του κακού, να ξεσχίζουν τις σάρκες των λαών. Κυνικά θριαμβολογούν,

με σχιζοφρενικά λογύδρια, Αττίλας, Τζέγκις Χαν, Χίτλερ. Και οι συνεχιστές τους. Πόλεμος, Η λογική των όχι ανθρώπων!

Βομβαρδισμοί σε φτωχογειτονίες. Λεηλασίες νοσοκομείων, μουσείων. Μνημεία πολιτισμού της ανθρωπότητας, σβησμένες μνήμες πια! Όλα στάχτη και αίμα.

Λίγο νερό. Λίγο νερό. Να σβήσει τις λυσσαλέες φλόγες του πολέμου. Να δροσίσει τα πονεμένα χείλη των τραυματισμένων. Να ξεδιψάσει τα τρομαγμένα μάτια μικρών παιδιών.

Φρίκη. Φρίκη. Πόλεμος. Τα ανομήματα των ισχυρών.

Κι εμείς οι πολιτισμένοι, παρατηρητές σε μακριές ακίνδυνες πορείες. Καθησυχάζουμε τις ευαισθησίες και την ανθρωπιά μας. Σαν κομπάρσοι σε χολιγουντιανή υπερπαραγωγή.

Αυτό είναι. Μ' ένα ποτήρι ούισκι και κόκα-κόλα! Στη μικρή οθόνη. Συμμετέχουμε. Συμπάσχουμε!

Ντροπή! Ντροπή!
Ο πλανήτης σεΐεται.
Ντροπή! Ντροπή!
Σε όλους εσάς.
Σε όλους εμάς.

Ντροπή! Ντροπή!
Γι' αυτό που συντελείται.
Γι' αυτό που αφήνουμε να γενεί...

Λίζα Βραχοπούλου

Τώρα με κόκκινη ορμή να τους ξεφορτωθούμε!...

—Για πες μου φίλε, να χαρείς,
τι γίνεται εδω πέρα;
Γιατί είναι μαύρα τα βουνά
και στέκουν βουρκωμένα,
μην άνεμος τα πολεμά,
μήπως βροχή τα δέρνει;
Μαύρισαν όλα γύρω μας
μαύρισε κι η ψυχή μας!
—Ούδ' άνεμος τα πολεμά
κι ουδέ βροχή τα δέρνει.
Μόνε ανταριάζει ο πόλεμος
σωριάζει σκοτωμένους
κι ο χάροντας κυκλοφορεί
ανάμεσα στους δρόμους.
Σέρνει τους μάχιμους μπροστά
τους άμαχους ξοπίσω
μανούλες και παιδόπουλα
στο χώμα αραδιασμένους...
—Τι λες βρε φίλε κι αδερφέ
αυτή 'ναι η αιτία;
Ο πόλεμος που γίνεται
εκεί στην Ουκρανία!
—Έτσι 'ναι σύντροφε, μαθές.
Και τρέμουν όλα τα βουνά
καθώς κυλάνε τ' άρματα
μεσ' στη δική μας χώρα.
Παιδιάδες και βουνόριζα
τραντάζουν οι ερπύστριες,
τις θάλασσες γεμίζουνε
τα θωρηκτά «συμμάχων»
να πάμε, λέει, "βοήθεια"
στους δύστυχους κατοίκους...
Να εμπλακούμε δηλαδή
με ξενικές σημαίες
στον ιμπερ-ανταγωνισμό
και ποιος τον σώζει το λαό!
—Και που θα φτάσει σύντροφε
όλο αυτό το δράμα,
μ' αυτούς από ανατολάς
που είναι ολιγάρχες
και τους εδω απ' τα δυτικά
τους ψευτοδημοκράτες!
Για θυμίσου τι έχουν κάνει
τότε στη Γιουγκοσλαβία
στο Αφγανιστάν και το Ιράκ
στη Λιβύη και Συρία.
Και μην ξεχνάμε το Ισραήλ
το κράτος δολοφόνο,
το κανάκεμα των ΗΠΑ
και σύμμαχό μας εκλεκτό,
που έχουν εκεί ερωτευθεί
τους βιαστές τους ναζιστές
και κάνουνε τ' ανάλογα
σε άμοιρους Παλαιστίνιους.
Τους βαφτίζουν τρομοκράτες
τους σκοτώνουν κάθε μέρα
τους καταπατούν τα εδάφη
κι οι δυτικοί αδιαφορούν.
—Κι εμείς έχουμε μόνιμα
τη ΝΑΤΟική Τουρκία

με τις παραβιάσεις της
μεσ' στα δικά μας σύνορα,
που τάχα προστατεύουνε
οι Ευρωατλαντικοί,
μα κλείνουνε τα μάτια τους
στην τούρκικη πολιτική,
που χρόνια παίζει άνομα
τάχα τον ενδιάμεσο
στη Ρωσία και τη Δύση
και θέλει να 'χει μοιρασιά
στη γη μα και στη θάλασσα.
στη γαλανή μας Κύπρο...
—Και νά 'τανε μονάχα αυτά
που μας ταλαιπωρούνε!
Η πανδημία μας χτυπάει
συνέχεια δύο χρόνια
πλάκωσε κι ο πληθωρισμός
σε όλα τα αναγκαία.
Πώς θα τ' αντέξουμε όλ' αυτά
μ' ένα ψευτοεισόδημα;
—Πόλεμος ενεργειακός
η ακρίβεια γενικεύεται
και το μεγαλοβδόμαδο
όλα τα' αυγά της Πασχαλιάς
βάφτηκαν κατακκόκινα
απ' τ' ανθρώπινο το αίμα
κι ένας άνθρωπος κοστίζει
πιο λίγο κι από ένα αρνί.
Κι όλοι οι θεοί των θρησκειών
σε ολάκερο τον κόσμο
ανταγωνίζονται κι αυτοί
ποιος θα επικρατήσει.
Αντίθρησκοι κι ομόθρησκοι
οι κεφαλαιοκράτες
μαύρα κοράκια όλοι τους
τρώνε τις σάρκες των λαών.
Κι όταν μιλάνε για ειρήνη
αυτοί που βρίσκονται ψηλά
έχουν στο νου το κέρδος
που οδηγεί στον πόλεμο.
—Έτσι είναι σύντροφε καλέ
μόνο τα κέρδη σκέφτονται,
θυμήσου πως μας τά 'λεγε
και ο δικός μας ποιητής
ο Κώστας Βάρναλης :

*«Ποιος θα μας σώσει, Ανατολή για Δύση;
Ποιος Έλληνας ή βάρβαρος θεός;
Μπροστά καινούργιος κόσμος θα βαδίζει;
Για πίσω θα γυρίσει ο παλιός;
Δεν θα μας σώσει Ανατολή για Δύση.
Μηδ' Έλληνες και βάρβαροι θεοί
Μπροστά καινούργιος κόσμος θα βαδίζει
Άμα ξυπνήσουν κάποτε οι λαοί».*

—Ποιός θα μας σώσει το λοιπόν;
Κάνεις δεν θα μας σώσει!
Ας ξυπνήσουμε επιτέλους
μόνοι μας για να σωθούμε.
Τώρα με κόκκινη ορμή
να τους ξεφορτωθούμε!...

Γιάννης Α. Μαντάς

Η ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ, ΔΥΣΤΥΧΩΣ, ΔΕΝ ΚΑΤΑΦΕΡΝΕΙ ΟΣΑ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, κατά την ταπεινή μου γνώμη, δεν κατάφεραν τίποτα οι συνομιλίες των δύο ΥΠΕΞ στην Αττάλεια, παραπέμποντας έτσι τη συνέχεια... στον πόλεμο! Το γιατί, θεωρώ ότι είναι αυτονόητο ακόμα και στους αφελείς.

Η διπλωματία είχε μια χρυσή ευκαιρία να δράσει πριν την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, αλλά δεν το έκανε. Αν είχε δράσει, θα αποφευγόταν ο πόλεμος και όλοι θα μπορούσαν να είναι ικανοποιημένοι. Δυστυχώς όμως επικράτησαν οι πιο πολεμοχαρείς με αποτέλεσμα ο κόσμος να μετατραπεί σε ένα απέραντο φρενοκομείο. Η δική μου αντίδραση αναρτήθηκε στο διαδίκτυο την 1/3, όταν πια ο πόλεμος είχε αρχίσει, με ένα ποίημα που ανάρτησα και που παραθέτω παρακάτω:

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΩΠΟ

Κυρίες και κύριοι ακροατές,
Οι μάχες συνεχίζονται
Με αμείωτη σφοδρότητα.
Νεκροί κι από τις δυο πλευρές
Σωρεύονται, σωρεύονται...

Του αίματος οι δείκτες
Όλο και ανεβαίνουνε,
Του αίματος τα λίτρα
Φτάσαν το εκατομμύριο
Κι οι στάχτες απ' τα κτίσματα
Τεράστια βουνά.
Αυτά παράγει ο πόλεμος...

Κυρίες και κύριοι ακροατές,
Στα σοβαρά μην παίρνετε
Τα νέα που ακούτε,
Γιατί αυτά προέρχονται
Απ' το φρενοκομείο,
Όπου κι ο ανταποκριτής.
Πληροφορίες ακριβείς,
Εις τα χρηματιστήρια:
Στα ύψη τώρα οι μετοχές
Όσων παράγουν όπλα,
Πετρέλαια κι αέρια,
Προς δόξαν του ανθρώπου...

Ποιοι κερδίζουν από αυτόν τον πόλεμο, τώρα που κυριάρχησαν η προσποίηση, η υποκρισία και ο κυνισμός; Όχι βέβαια οι λαοί, όχι οι άμαχοι με τις εκατόμβες των θυμάτων που προσφέρονται ως αναλώσιμα υλικά και με τα σπίτια και τα υπάρχοντά τους να γίνονται ερείπια, συντρίμια, στάχτη...

Έχω ατυχήσει να ζήσω την εισβολή των Γερμανών στην Ελλάδα και στη συνέχεια την Κατοχή. Ίδια ακριβώς κατάσταση. Ίδιοι και απαράλλαχτοι και οι λόγοι που την προκάλεσαν ως μια... περιφερειακή επιχείρηση του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Ας ελπίσουμε, ότι ο Τρίτος, που θα καταστρέψει τον πλανήτη δεν θα

κηρυχθεί. Αν όμως, πράγμα που αδυνατώ να συλλάβω, κάποιος θα αποκομίσουν οφέλη από αυτόν, τότε είμαστε στα πρόθυρά του. Και οι παράπλευρες απώλειες; αυτές κι αν είναι εξίσου οδυνηρές για όλους τους λαούς που δε φταίνε σε τίποτα. Απλά, οι λεγόμενοι ηγέτες τους τούς οδηγούν άκοντες σ' αυτό το ακατανόητο φρενοκομείο. Στην πείνα, τον καλπάζοντα πληθωρισμό, την ανέχεια, την εξαθλίωση. Κυρίως όμως, το φόβο ότι και τα χειρότερα δεν αποκλείονται. Έτσι, παραμένει αυτό το αναπάντητο «Γιατί;» στο οποίο, προσωπικά, δίνω μια έμμετρη απάντηση που την ανάρτησα και την παραθέτω:

ΓΙΑΤΙ ΑΥΤΟ;

(Αφιερώνεται στο κλαμένο παιδί της Ουκρανίας)

Δεν πρόλαβες καλά-καλά
Τον ήλιο ν' αντικρύσεις
Και σε στριμώξανε με βια
Σ' ανήλια καταφύγια

Το κλάμα σου το γοερό
Το κάνανε ρεκλάμα
Στο ρώτημά σου «γιατί αυτό;»
όμως δεν απαντήσαν

Στη θέση σου ήμουν κι εγώ
Πριν χρόνια ογδονταένα
Μ' απάντηση στο ερώτημα
Δεν πήρα από κανένα

Τώρα, μαζί σου κλαίω κι εγώ
Μ' απάντηση καμία
Να δώσει αρνείται συνεχώς
Με πείσμα η ιστορία

Κι οι πόλεμοι, καλά κρατούν
Και μ' ανοιχτές παλάμες...
Το κλάμα σου, το κλάμα μου
Τα θέλουν για ρεκλάμες.

Στην Τραγωδία μου Η ΚΟΡΗ ΤΩΝ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ λέω «Συμφέροντα, συμφέροντα / κινούνε τους πολέμους», επαναλαμβάνοντας απλά τη ρήση του Πλάτωνα: «Δια γαρ την κτήσιν χρημάτων πάντες οι πόλεμοι γίνονται»

Αν μερικοί επιτήδειοι προσπαθούν να μας πουλήσουν κουτόχορτο, ότι δήθεν οι πόλεμοι γίνονται και για άλλους λόγους, απευθύνονται σε ανόητους. Που δεν είναι όμως οι απλοί άνθρωποι που υφίστανται τις συνέπειες.

Θανάσης Φροντιστής

(11/3/2022)

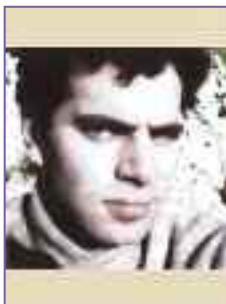

ΤΑ ΤΑΓΜΑΤΑ ΑΖΟΦ ΚΑΙ ΧΑΖΟΦ

Δεν με φοβίζονται σήμερα τάγματα σαν του Αζόφ
 με μαριονέτες που έφτασαν να πείσουν την Ελλάδα
 «βοήθεια» να δώσουμε σε Ουκρανικό λαό,
 μέσ' απ' την ιμπεριαλιστική Νατοϊκή αρμάδα,
 μα η περισσή αφέλεια του «τάγματος χαζόφ»
 που χειροκρόταγε όρθιο φιγούρες σαν αυτές
 μέσ' την Ελληνική Βουλή που ακούς ψευτιές αράδα...
 Την εποχή που στέριωνε τη Φιλική Εταιρεία
 για Εθνικό Παλλαϊκό τότε ξεσηκωμό,
 την Ουκρανία ήξερε σαν άκρη της Ρωσίας
 η Ελλάδα που μια πόλη της ονόμαζε Οδησσό!
 Ένα αιώνα αργότερα στην πόλη αυτή άλλο τάγμα
 με ANTANT η Ελλάδα εκστράτευε ενάντια στη Ρωσία
 να πνίξει επανάσταση προλεταριακή...
 μα η επιστροφή του άτακτη «με την ουρά στα σκέλια»
 κι ακλούθαε η καταστροφή η Μικρασιατική...
 Καλό είναι ν' ανατρέχουμε πάντα στην Ιστορία
 έτσι για μη μένουμε στο τώρα με απορία!!

Πέτρος Σοφιανός

ΕΙΡΗΝΗ ΑΚΟΥΓΟΜΑΙ;

Άνοιξε η αυλαία του νέου αιώνα.
 Κι εφέτος Ειρήνη θα τα βάλω μαζί σου.
 Δικά και ξένα αίματα αχνίζονται,
 αχνίζονται συνέχεια στο βωμό σου από πάνω.
 Εκεί ακόμα ατμοί και αχνοί.
 Κόκκινο ακόμα βαμένο το χώμα.
 Ψυχές φτερουγίζουν και σκιάζουν τη γη.
 Ρουφιάνος του χάροντα πάλι ο Πόλεμος,
 αυτός σε τραβάει κι εσύ τον φοβάσαι;
 Τρέχεις και κρύβεσαι στα ράσα του Θάνατου;
 Κοντά του, σαν τρομαγμένο
 περιπλανόμενο Αγγελοῦδι,
 στα κατραμένα σκοτάδια της Άβυσσος,
 επειδή δραπέτευσε απ' τον Παράδεισο και τη Γαλήνη.
 Γύρισε αμέσως και πιάσου απ' τα μπράτσα
 των μύριων λαών σου. Ας όψονται οι σφαίρες.
 Έτσι, όλοι μαζί να σωθούμε!
 Ειρήνη Ακούγομαι;...

Σωτήρης Ματζούτσος
ΕΙΡΗΝΗ

Την Ειρήνη να ξέρες δεν τη βρίσκεις στον δρόμο.
 Πρώτ' απ' όλα θα πρέπει να την έχεις στο λόγο.
 Να πιστεύεις πως είναι ένα δώρο για όλους,
 οι καρποί της το δέντρο να σκεπάζει τους κόσμους.

Η Ειρήνη φαντάσου πως είναι αγάπη.
 Είναι μόρφωση, τέχνη και ψωμί με αλάτι.
 Είναι δρόμοι, λεωφόροι, σπίτια, στέγη για όλους.
 Πανανθρώπινη σκέψη και θαλάσσιο άτι.

Η Ειρήνη, τραγούδι και ρυθμός που χορεύεις.
 Είναι ασφάλεια καλό μου παιδί, που γυρεύεις.
 Είναι έργα σπουδαία, είναι γέφυρες, τούνελ,
 μέλι, φρούτα, τροφή και Ολύμπιες Ελπίδες.

Σταύρος Δικ. Φονικάκος

8-4-2022

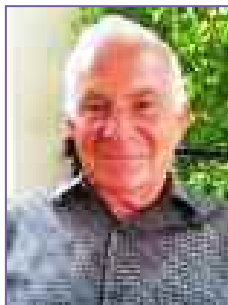
ΞΑΝΑ ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΠΟΛΕΜΟΣ

Ξανά και πάλι αίμα χύνεται
για της πλουτοκρατίας το ψωμί
και τα βλαστάρια μας σκοτώνονται
χωρίς λόγο χωρίς διόλου ντροπή.

Εισβολή Πούτιν στην Ουκρανία
κι ο Μπάϊτεν ρίχνει λάδι στην φωτιά,
αίμα τώρα ποτίζει τούς δρόμους
για την νέα μεγάλη μοιρασιά.

Μπελίνσκι, Ευρωπαϊκή ένωση,
NATO, γνωστή λυκοσυμμαχία,
ξέχασαν το αιματοκύλισμα,
στην Κύπρο και την Γιουγκοσλαβία

Ζεστό είναι το αίμα στην Λιβύη,
Ιράκ, Συρία κι Αφγανιστάν
ακόμη δεν λέει να στεγνώσει
όπως κι αυτό στο Βιετνάμ.

Γεράσιμος Μ.Λυμπεράτος
Στίχοι- Ζωγραφιά
(Σύδνεϊ Αυστραλίας)

Και τώρα νέοι δυνάστες ήρθαν
πέρα απ' της Ρωσίας τα μέρη
που αντί για μπαλαλαίκες
κρατούν όπλα φονικά, στο χέρι.

Μισούν της ειρήνης το τραγούδι
κι εμείς κι εσείς το ξέρετε,
γιατί είναι φιλία, αγάπη
και ποτέ του δεν παζαρεύετε.

Χρέος λοιπόν για την ζωή είναι,
Ειρήνη, να βροντοφωνάξουμε,
στον δρόμο του αγώνα του καλού
τον πόλεμο ξανά δικάζουμε.

Τα παιδιά μας άδικα πεθαίνουν
για τα συμφέροντα των ισχυρών
Όχι στον πόλεμο! Ματαιώστε
τα σχέδια των ιμπεριαλιστών!

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Πρωτομαγιά ξεσηκωμού
η πρώτη του Σικάγου
αγώνας στην απανθρωπιά
κεφάλαιου τ' αδηφάγου.

Πρωτομαγιά του κόκκινου,
αίματος και θυσίας,
ημέρα μνήμης, στοχασμού,
βλέψης κι ευθυκρισίας.

Πρωτομαγιά το σύμβολο
πάλης των εργατών,
με στόχους διεκδίκησης
κι αρχής ανατροπών.

Πρωτομαγιά των ταπεινών
των καταφρονεμένων
αντίστασης στο άδικο
των καταπιεσμένων.

Πρωτομαγιά του οχτάωρου,
ανθρώπινης ημέρας,
που προσπαθούν να επιβληθούν
ξανά όροι γαλέρας.

Εργατική πρωτομαγιά
για Κυριακή αργία

γι' ανάπαυση, διασκέδαση,
πολιτισμό, παιδεία.

Για καταμερισμό σωστό
του χρόνου εργασίας
που να μην στέλνει μαζικά
στις λίστες ανεργίας.

Πρωτομαγιά της άνοιξης
άνθισης ιδεών
κόντρα στη ρεφορμιστική
στάση συμβιβασμών.

Ημέρα προσκλητήριο
με ενότητα και πάλη,
να μπουνε τα θεμέλια
για κοινωνία άλλη.

Η πάλη ελπίδα των λαών
που πρέπει να πλατύνει
γιατί δεν θα 'ρθει εξ ουρανού
κι η ποθητή ειρήνη.

Πρωτομαγιά των ποιητών
"Το άσμα των ασμάτων"
καλούνε σε αφύπνιση
πνευμάτων και σωμάτων.

Δημήτρης Αρμόδωρος

ΑΠΟΚΡΙΕΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ (ΠΑΝΑΣΣΟΣ)

**«Τσι μεγάλες αποκρές κουζουλαίνονται κι οι γρες
έτσι λέει η παροιμία, λογική δεν μένει μία.**

Κι όχι μόνο οι γρες, μα και τα μωροκόπελα κι οι σοβαροί άντρες και οι χαμηλοβλεπούσες κοπελιές, όλοι φορούσαν το σκουφί του κουζουλού.

Κι άρρωστοι γινότανε καλά κι οι ντουχιντισμένοι αναθάρρευαν, κι οι ερωτευμένοι γιόρταζαν. Τις αποκρίες όλα επιτρέπονται, όλα συγχωρούνται, όλα τα κρυφά ξεφανερώνονται, ακόμη και τα αγγίσματα κρίνονται επεικώς. Η μαγική μάσκα μέσα στο κέφι το τρελό, μεταμορφώνει τα πρέπει και τα μη, σε μασκαράδες ακίνδυνους. Όλο το χωριό μαζί σε ένα πανηγύρι ξέφρενο σε ένα κέφι ασυγκράτητο, σε ένα φαγοτόπι χωρίς όρια. Όχι για μια ή δυο μέρες αλλά για τρία ολόκληρα Σαββατοκύριακα και μια Δευτέρα.

Μόλις πιάναμε τριώδιο το χωριό άλλαζε φυσιογνωμία.

Σε κάθε γιορτή προηγείται σφαγή. Τα χαριτωμένα κασικάρια που καλόγεννες αίγες γεννούσαν δίδυμα ή τρίδυμα έπεφταν στον βωμό των απόκρεων. Τα είχαμε μοιράσει τα σαββατοκύριακα. Ένα σε κάθε συγγενή. Το τελευταίο στην γιαγιά. Εμείς τα παιδιά, σχεδόν κάθε βράδυ, ντυνόμαστε μασκαράδες με παλιά ρούχα, σεντόνια, κουβέρτες και κρύβαμε τα πρόσωπά μας με μαντήλια και γυρίζαμε τα σπίτια. Μάσκες φορούσαν μόνο οι μεγάλοι. Το αστείο ήταν η προσπάθεια να αναγνωρίσουν ποιος κρύβεται κάτω από την μάσκα. Εμάς μας αναγνώριζαν κυρίως από τα ρούχα των δικών μας. Οι μεγάλοι έφτιαχναν μάσκες από δέρμα κουνελιού ή με άλλο δέρμα ή χαρτόνι. Συνήθιζαν να ντύνονται οι άνδρες, γυναίκες εγκυμονούσες ή γριές καμπούρες, κι οι γυναίκες ντυνόταν με βράκες ή με άλλα περίεργα ρούχα που προκαλούσαν το γέλιο και κανένας δεν μπορούσε να τις γνωρίσει.

Οι πιο τολμηρές που βάζανε το χέρι μέσα στην βράκα, σίγουρες ότι πρόκειται για μασκαρεμένη γυναίκα και βρέθηκαν να χουφτώνουν ένα αντρικό πράμα, την ντροπή αυτή ποτέ δεν την ξεπέρασαν. Το τραπέζι της αποκρίας πλούσιο. Όλοι ερχόταν με τα φαγητά τους. Οι νοικοκυρές συναγωνίζονται ποια θα φέρει το πιο καλομαγειρεμένο φαγητό. Εκτός το κασικάρια, μαγειρεμένο με πολλούς τρόπους, έρχονται τα πιταράκια με γλυκιά μυζήθρα αλλά κι οι ξυλικόπιτες με την ξυνή. Η ξυνή μυζήθρα λέγεται και «τση κουρούπας» γιατί την έχουν σε μια κουρούπα (πήλινο βάζο) που την έχουν θάψει μέσα στο χώμα για μήνες. Μετά το φαγητό όλοι οι χωριανοί στο καφενείο. Οι λυράρηδες είχαν πάρει την θέση τους. Εκεί ερχόταν μασκαρεμένες παρέες που έλεγαν αστεία τραγούδια και πειράγματα και βρώμικες λέξεις, που κανένας δεν παρεξηγούσε. Έλεγαν πειρακτικές μαντινάδες που όλοι τις γνώριζαν, όμως έτσι έπρεπε να τις πουν:

«Τα μάθια σου 'ναι σαν ν-τα αυγά,
τ' αφτιά σου σαν ν-του χοίρου
κι η μύτη σου κατσουνωτή
ωσά ν-του σκαντζοχοίρου».
Μωρή τσικαλοστούμπωμα

(σκέπασμα της κατσαρόλας),
μωρή λαδοκουρούπα,

που'κατσε και κατηγορείς μιαν ασημένια κούπα».

Ο κακοπαντρεμένος θα βρει την ευκαιρία να πει τον πόνο του:

«Στραβή μου την ελέγανε μα εκείνη αλληθωρίζει,
το βούι από το γάιδαρο δεν τονε ξεχωρίζει».

Κι αυτού που η καλή του παντρεύτηκε άλλο:
«Για πέντε ρίζες χαρουπιές και τρεις οκάδες λάδι,
επήρες έναν μπουνταλά να ζήσετε ομάδα.
Όλες του οι δικολογιές (σόι) είναι εφτά νομάτοι,
οι τέσσερις είναι στραβοί κι τρεις με τόνα μάτι».

Λίγο πριν τα μεσάνυχτα όλο το καφενείο άδειαζε. Όλοι πήγαιναν σπίτι να φάνε ότι περίσσεψε, γιατί από αύριο αρχίζει η μεγάλη σαρακοστή κι όλοι μα όλοι θα νήστευαν σάραντα οκτώ ολόκληρες μέρες. Στο τραπέζι της τελευταίας Κυριακής που λεγόταν Τυρινή, ενώ η προηγούμενη λεγόταν κρεάτινη, τα φαγητά δεν σηκώνονται από το τραπέζι. Το βράδυ της τελευταίας Κυριακής είχε απ' όλα. Νάτος ο μαϊμουνιέρης. Κτυπά το ντέφι κι αυτά εκτελούν τις διαταγές του καταπώς λέει το τραγουδάκι:

«Πώς το τρίβουν το πιπέρι
του διαόλου οι καλογέροι».

Με τα χέρια τους το τρίβουν, μετά με το κούτελο, με τα γόνατο και τελικά, με τον κώλο τους το τρίβουν και το ψιλοκοσκινίζουν. Και δώστου να τρίβουν τον κώλο τους κάτω και όλοι να ξεκαρδίζονται στα γέλια. Μέχρι τα ξημερώματα πηγαίνουν κι ερχόταν οι μασκαρεμένοι λέγοντας διάφορα πειρακτικά τραγουδάκια και αστείες κινήσεις γνωστά σε όλους κι όμως σαν να το βλέπανε πρώτη φορά.

Κάθε πατούλια (παρέα) έλεγε το δικό της τραγουδάκι:

«Με τη θειά μου τη Θεόδωρα επηγαίναμε στη χώρα,
ήλεγε μου κι ήλεγα τση, ήκανε μου κι ήκανα τση.

Και στου Πανασσού τον δέτη πώς το κάνει ο θιός
και πέφτει.

–Εδέ τόπος εδέ κάλλη άχι θειά και να' σουνα άλλη.

–Κάμε γιε μου τη δουλειά σου κι αύριο είμαι πάλι
θειά σου.

Να κι ο μπάρμπας από πέρα, ντάκα-ντούκου
τη μαχαίρα.

–Ω! διάλε την ανθρωπιά σου κι ήντα κάνεις
και τση θειά σου.

–Πόνος μπάρμπα τηνε παιάνει και ποτρίβω την
να γειάνει.

–Πότριβε τηνε παιδί μου άπου νάχεις την ευκή μου
πότριβε τηνε καλά για να γειάνει πιο καλά.

Δεν προλάβαινε να τελειώσει η μια παρέα κι άρχιζε η άλλη:

«Ένας γέρος είχε αμάχη με την γραν-του
κι ήντα να' χει.

Πώς δεν του 'δωκε ζουμί για να βρέξει το ψωμί.

–Να' χε να νογάς γερόντισσα να με παραταΐζεις
 δεν σ' άφηνα μα το θεό πράμα να λαχταρίζεις.
 Στριφογουρίζεται η γριά να ψήσει ένα σφουγκάτο
 κι ο γέρος εσηκώθηκε και τηνε ρίχνει κάτω.
 Κι απ' τα πολλά παλέματα που κάνανε στα ρούχα,
 εσπάσανε το λαδικό και την γλινοκουρούπα.
 Σαν είδε η γρα το λαδικό πώς ήτανε σπασμένο
 πάνει την χαχαλόβεργα και ζύγωνε το γέρο.
 –Άφες με γρα μου άφες ο κακομοιριασμένος
 εγώ δεν είμαι για δουλειά ο κακοποδομένος.

Και να οι ηλικιωμένοι με περίσσιο κέφι σατυρίζουν
 την ανημποριά τους;

–Ήμουνα κράχτης πετεινός κι εδά στα γερατεία μου
 να με τσιμπούν οι όρνιθες δεν το βαστά η καρδιά μου.
 –Οι πέρδικες είναι πολλές μα που 'ντο το τουφέκι
 η κάνη του εσκούριασε κι ο πετεινός δε στέκει.
 –Το ρίφι τη γειτόνισσας μπαίνει μες το σπαρμένο
 και τση το πιάνω κάθε αργά μα δεν ν-τη καταφέρνω.
 –Μαύρη 'σαι και κατέχω το, άσκημη και θωρώ το
 μα κειά που το 'χουν οι καλές το 'χεις κι εσύ χαρώ 'το.

Χάχανα και γέλια και χειρονομίες αστείες. Συνήθως
 οι μασκαράδες κρατούσαν χοντρά ραβδιά και μ' αυτά
 φοβέριζαν τους περιέργους που ήθελαν να τους ξε-
 μασκαρώσουν. Υπήρχαν όμως και κάποιες δεισιδαιμο-
 νίες ανερμήνευτες.

Ο τροχός μιας θρησκείας τα εξαφάνισε όλα. Όσα
 δεν μπόρεσε να εξαφανίσει τα ενσωμάτωσε αλλοιωμέ-
 να. Με την κατάργηση αυτών των γιορτών θα σβήσει
 από τα χείλη των Ελλήνων η ανυπόκριτη χαρά και το
 άδολο γέλιο, θα χαθεί η αίσθηση του χιούμορ και μαζί
 με αυτά θα χαθεί η αίσθηση του ωραίου, η έμπνευση,
 το φτερούγισμα της ψυχής, η μεγαλοφυΐα, η δημιου-
 ργική ικανότητα. Δεν θα σβηστούν όμως παντελώς γιατί
 αυτά αν και απαγορευμένα θα μακροημερεύουν στις
 ψυχές των Ελλήνων. Απομεινάρια της Διονυσιακής
 λατρείας είναι τα δρώμενα των απόκρεω που γιορτά-
 ζονται απ' όλους τους Έλληνες με περίσσια αγάπη
 τρεις Κυριακές και την καθαρά.

Οι χαρούμενες βέβαια αυτές Διονυσιακές γιορτές
 που ωθούσαν τους ανθρώπους στη λατρεία της φύσης
 και λύτρωναν τις ανθρώπινες ψυχές από τα σκοτάδια
 της αμαρτίας και αμάθειας καταργήθηκαν πριν 2000
 χρόνια από θρησκευτικές δοξασίες κατά τις οποίες το
 γέλιο κι η χαρά ήταν έργα του διαβόλου.

Με την κατάργηση αυτών των γιορτών έσβησε από
 τα χείλη των Ελλήνων η ανυπόκριτη χαρά και το άδολο
 γέλιο, χάθηκε η αίσθηση του χιούμορ και μαζί με αυτά
 χάθηκε η αίσθηση του ωραίου, η έμπνευση, το φτε-
 ρούγισμα της ψυχής, η μεγαλοφυΐα, η δημιουργική
 ικανότητα. Δεν σβήστηκαν όμως παντελώς γιατί αυτά
 αν και απαγορευμένα μακροημέρευαν στις ψυχές των
 Ελλήνων και γιατί ο θρησκευτικός και πνευματικός
 χαρακτήρας των Διονυσιακών γιορτών έδωσε αφορμή
 να δημιουργηθεί η διδακτική τραγωδία, το σατυρικόν
 δράμα κι η κωμωδία. Και τώρα άλλος εγκληματίας πάλι
 ξενόφερτος με άδεια και προώθηση εκ των ένδω, δια
 πλαγίας οδού, πάλι καταργεί, πάλι απαγορεύει, πάλι
 δαιμονοποιεί τις δικές μας απόκριες και το όνομα αυ-
 τής Νέα Τάξη. ΑΠΟΚΡΙΕΣ ΛΟΙΠΟΝ ΥΠΟ ΔΙΩΓΜΟΝ.

Τέτοιες μνήμες επικίνδυνες και πρέπει να διαγρα-
 φούν ή να μη γραφούν καθόλου στο μυαλό. Οι από-
 κριες και κάθε τι που έχει ελληνικές ρίζες καταργείται.
 Οι σωτήρες αγωνιούν κι έτσι θα μας αφήσουν απρο-
 στάτευτους στα σαγόνια του κορωνοϊού, θα μας απο-
 τελειώσουν με άλλο τρόπο. Η Νέα τάξη ξεθεμελιώνει
 οτιδήποτε μας χαρακτηρίζει σαν έθνος, σαν κράτος
 σαν λαό, σαν άνθρωπο. Εφηύραν ένα διαφορετικό εί-
 δος μασκαρέματος, μας έκαναν για πάντα μασκαρά-
 δες, υπηρέτες των μηχανών, χωρίς συναίσθημα και
 χωρίς εκτίμηση στο ωραίο. Θρήνησε Διόνυσε χορευτή,
 υιέ του Δία και της Σεμέλης, Θεέ της ζωής και του
 Άδη, κράτησε στο κεφάλι σου τον θύρσο, αποχαιρέτα
 τα δικά σου μυστήρια τα Διονυσιακά που χιλιάδες χρό-
 νια τώρα τελούνται πανηγυρικά στην χώρα σου.

Ένας νέος, σκοτεινός κόσμος ανατέλει.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΝΙΩΡΑΚΗ
 (δασκάλα, λογοτέχνις)

ΕΠΙ ΓΗΣ ΕΙΡΗΝΗ

Αυτός είν' ο ήχος μελισσών
 στο εργοστάσιο της φύσης

είναι ο ήχος βομβαρδιστικών
 στο οπλοστάσιο της Δύσης

μετά κροτίδες λάμψης
 κλάμα του βουνού αίμα στο τοπίο

μεγαθήρια μοιράζουνε σκοτάδι
 τύπος B-52 καλώς ήλθες θάνατε
 στο πλανητοδρόμιο -
 της Παξ Αμερικάνα

Κώστας Υφαντής

ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΓΟΝΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

Φοιτητές και μαθητές από διάφορα Δημοτικά Σχολεία, με τον δικό τους όμορφο τρόπο έκφρασαν την αντίθεσή τους στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο που μαίνεται στην Ουκρανία. Έχοντας εκπαιδευτικούς και

γονείς στο πλευρό τους, διακρίξαν με πανό και ζωγραφιές «ΟΧΙ στον πόλεμο, ΝΑΙ στην Ειρήνη και τη Φιλία των Λαών», την αλληλεγγύη στους λαούς και τους μαθητές που δεν βρίσκονται στα σχολεία τους.

2-3, Φοιτητικοί Σύλλογοι Πανεπιστημίου Πατρών «Δώστε λεφτά για την Παιδεία»

3-3, 4ο Νηπιαγωγείο Αγίου Στεφάνου Δράσεις ενάντια στον πόλεμο και υπέρ της ειρήνης

19-3, Μαθ.Δημ.Σχολείου Περάματος Το σήμα της Ειρήνης με φόντο την COSCO

1-3, Α.Σ.Γ.Μ.Ε. - στο Ευγενίδειο «Η Ειρήνη όνειρο κάθε παιδιού. Γι' αυτήν αγωνιζόμαστε»

3-3, Φοιτητές ΔΗΠΑΕ Καβάλας «ΗΠΑ - ΝΑΤΟ - ΕΕ - Ρωσία δολοφόνοι των Λαών»

9-3, Μαθ. 103ου Δημοτικού Σχολείου Αθήνας Το σήμα της Ειρήνης

1-3, Λαύριο 2ο Δημοτικό Σχολείο «Όχι άλλοι πόλεμοι! Όχι άλλο αίμα! Φτάνει πα!»

5-3, 27ο Δημοτικό Σχολείο Λάρισας Σχημάτισαν το μήνυμα με τις τσάντες τους

16-4, Σχολεία της Ν.Ιωνίας πλ. Σημηριώτη. Ζωγράφισαν τον κόσμο του ονείρου τους

2-3, 2ο ΓΕΛ Μεταμόρφωσης Το μήνυμα των μαθητών με τις σχολικές τσάντες τους

3-3, Φοιτητικοί Σύλλογοι της Ξάνθης «Βάζουν τον ελληνικό λαό στο στόμα του λύκου!»

4-4, Ένωση Γονέων πλ. Πλυτά Παγκράτι Σε πανό «έναν κόσμο ειρηνικό»

2-3, Φοιτητικοί Σύλλογοι Θεσσαλονίκης «Ακύρωση ελληνοαμερικανικής συμφωνίας για τις βάσεις»

4-3, Φοιτητικοί Σύλλογοι Κρήτης «Όχι στους πολέμους των ιμπεριαλιστών...»

7-4, 1ο Δημοτικό Σχολείο Χολαργού Τα παιδιά ενώθηκαν στο σήμα της Ειρήνης

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΚΡΙΒΕΙΑ

Στη συγκροτηση Επιτροπών Δράσης και αγωνιστικές παρεμβάσεις προχώρησαν Σωματεία Εργαζομένων και Φορείς (και συνεχίζουν) σε διάφορες περιοχές της χώρας ενάντια στην Ακρίβεια, τις διακοπές ρεύ-

ματος και κατά της εμπλοκής στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο. Από τις παρεμβάσεις που έγιναν, αναδείχθηκαν οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα εργατικά - λαϊκά στρώματα από τη λαίλαπα της ακρίβειας,

6-4, ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ
Επιτροπή για την ενίσχυση
του λαϊκού εισοδήματος

14-4, ΖΑΚΥΝΘΟΣ
Συνταξιούχοι για την ακρίβεια και για
αυξήσεις στις συντάξεις

18-4, ΚΑΜΙΝΙΑ
Στη ΔΕΗ ενάντια στις αυξήσεις
και τις διακοπές ρεύματος

11-4, ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΣΤΕΡΕΑΣ-ΕΥΒΟΙΑΣ
Αυξήσεις στις συντάξεις,
απεμπλοκή απ' τον Πόλεμο

16-4, ΠΕΡΑΜΑ
Συγκροτήθηκε Επιτροπή Αγώνα
κατά της ακρίβειας

18-4, ΣΩΜΑΤΕΙΑ- ΦΟΡΕΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Επιτροπή ενάντια στην ακρίβεια
και δράσεις για το επόμενο διάστημα

12-4, ΝΕΑ ΣΤΥΡΑ
Ενάντια στην εγκατάσταση αιολικών
σταθμών σε αρχαιολογικούς χώρους

15-4, ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ
Κατά της ακρίβειας και για τη στήριξη
του λαϊκού εισοδήματος

19-4, ΗΛΕΙΑ
Αγρότες απαιτώντας μέτρα στήριξης

12-4, ΣΩΜΑΤΕΙΑ - ΦΟΡΕΙΣ Δ.ΑΘΗΝΑΣ
Δράσεις να δυναμώσει ο αγώνας
κατά της ακρίβειας

11-4, ΝΙΚΑΙΑ - ΠΕΡΙΒΟΛΑΚΙ
Φορείς και Σύλλογοι της πόλης
ενάντια στη λαίλαπα της ακρίβειας

19-4, ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ
Διαμαρτυρία για τα αυξημένα τέλη
νερού και καθαριότητας

12-4, ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ
Συγκέντρωση για την Ακρίβεια
στην Πλ. Σημηριώτη

16-4, ΚΥΨΕΛΗ - ΦΩΚΙΩΝΟΣ ΝΕΓΡΗ
«Δεν περιμένουμε λύση
από "σωτήρες"»

20-4, ΡΟΔΟΣ
Στη ΔΕΗ ενάντια στις αυξήσεις
στην τιμή του ρεύματος

ΑΜΑΛΙΑΔΑ - 70 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΜΠΕΛΟΓΙΑΝΝΗ

Την **Κυριακή 3 Απρίλη** με μαζικότητα και συγκίνηση πραγματοποιήθηκε η μεγάλη πολιτική εκδήλωση του ΚΚΕ στην κεντρική πλατεία της Αμαλιάδας, με αφορμή τη συμπλήρωση των 70 χρόνων από την εκτέλεση του Νίκου Μπελογιάννη και των συντρόφων του.

Από νωρίς το πρωί έφτασαν λεωφορεία με κόσμο, από όλη τη Δυτική Ελλάδα, αλλά και την Αττική. Η πόλη ξύπνησε με συνθήματα όπως «Ένας αιώνας αγώνας και θυσία, το ΚΚΕ στην πρωτοπορία», «Ούτε σε ξερονήσια ούτε σε φυλακές, ποτέ τους δεν λυγίσανε οι κομμουνιστές», αλλά και αντιπολεμικά-αντιιμπεριαλιστικά συνθήματα όπως «Ούτε γη, ούτε νερό στους φονιάδες των λαών».

Το «παρών» έδωσαν και μέλη από παραρτήματα Δυτικής Ελλάδας της ΠΕΑΕΑ-ΔΣΕ, με τα λάβάρά τους.

Την ομιλία στην εκδήλωση έκανε

ο ΓΓ της ΚΕ του ΚΚΕ, Δ. Κουτσούμπας, ο οποίος τόνισε, μεταξύ άλλων, ότι «στο δρόμο της ανατροπής ανθίζουν ξανά τα κόκκινα γαρίφαλα, στα χέρια αγωνιστών, αξίων συνεχιστών και δεν θα μαραθούν ποτέ...».

Μουσικό - αφηγηματικό αφιέρωμα παρουσίασε δραματοποιημένα το συγκρότημα Δυτικής Ελλάδας της ΚΝΕ. Επίσης, με συνοδεία των τραγουδιστών, τραγούδησε, μεταξύ άλλων τα τραγούδια «Αυτοί που περιμένουν», «Ήρωες», και «Ο άνθρωπος με το γαρούφαλλο», σε μια συγκινητική εκδήλωση που έκλεισε με το χιλιοτραγουδισμένο «Ο Μπελογιάννης ζει».

Μετά το τέλος της εκδήλωσης ο Δημήτρης Κουτσούμπας, στελέχη του Κόμματος, καθώς και πλήθος κόσμου, αφήσανε λουλούδια στο μνημείο του κομμουνιστή ήρωα Ν. Μπελογιάννη.

19 ΜΑΗ - ΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΝΤΙΩΝ

Μέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ποντίων σήμερα, έναν αιώνα και πλέον από τον βάρβαρο ξεριζωμό των Ελλήνων του Πόντου.

Ύστερα από απόφαση του Ανωτάτου Συμμαχικού Συμβουλίου του Συνεδρίου των Παρισίων, αποβιβάζονται στη Σμύρνη τα πρώτα αγήματα του ελληνικού στρατού. Στις 15/5/1919 ξεκινά η Μικρασιατική Εκστρατεία η οποία, 3 χρόνια αργότερα, οδήγησε στην Μικρασιατική Καταστροφή.

Ήταν στις 19/5/1919 όταν ο Μουσταφά Κεμάλ αποβιβάζεται στη Σαμψούντα για να ξεκινήσει τη δεύτερη και πιο άγρια φάση της Ποντιακής Γενοκτονίας. Ο απολογισμός ήταν τραγικός: 50.000 νεκροί, 75.000

τραυματίες. Κοντά 1.500.000 Έλληνες αναγκάστηκαν να έρθουν σαν πρόσφυγες στην Ελλάδα, αφήνοντας πίσω τους πάνω από 600.000 νεκρούς, θύματα της πολιτικής του κεφαλαίου, που ρουφά το αίμα των λαών για τα συμφέροντά του.

Η Μικρασιατική Εκστρατεία και Καταστροφή δεν είχε καμιά σχέση με το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης των λαών. Ήταν το αποτέλεσμα της συμμετοχής της άρχουσας τάξης της Ελλάδας προκειμένου να προωθησει στην πράξη τη στρατηγική της «Μεγάλης Ιδέας», τα συμφέροντα των Ελλήνων κεφαλαιοκρατών, τα οποία διαπλέκονταν μ' αυτά των τότε ιμπεριαλιστικών δυνάμεων, ιδιαίτερα της Αγγλίας.

1) Έλληνες στρατιώτες παρελαύνουν στην προκυμαία της Σμύρνης

4) Νεκροί Έλληνες στρατιώτες στην μάχη του Αφίων Καραχισάρ

2) Επέλαση του ελληνικού στρατού κατά την Μικρασιατική εκστρατεία

5) Έλληνες της Μ. Ασίας ακολουθούν τον στρατό κατά την υποχώρησή του

3) Στο Σαγγάριο

6) Η κατάληξη της Μικρασιατικής Εκστρατείας

Με παλμό και μαχητικότητα η 40ή Μαραθώνια Πορεία Ειρήνης

Την **Κυριακή 22 Μάη** μεγάλη ήταν η συμμετοχή ειρηνοδρόμων όλων των ηλικιών στην 40ή Μαραθώνια Πορεία Ειρήνης. Από νωρίς το πρωί καταφθάνουν τα πούλμαν με τους συμμετέχοντες στον Τύμβο του Μαραθώνα. Εκεί, με την καθιερωμένη εκδήλωση, δόθηκε το σήμα για την έναρξη της Πορείας Ειρήνης.

Η πρώτη στάση έγινε στο Μνημείο του Γρηγόρη Λαμπράκη, όπου κατατέθηκε στεφάνι στη μνήμη του πρωτομάρτυρα της ειρήνης. Στη συνέχεια, στασεις σε Νέα Μάκρη, σε Ραφήνα, στο Πικέρμι, στην Παλλήνη και στην Αγία Παρασκευή. Σε όλες τις στάσεις πραγματοποιήθηκαν σύν-

τομες εκδηλώσεις υποδοχής και χαιρετισμοί.

Σε όλη τη διάρκεια της διαδρομής ακούγονται απαντά τα συνθήματα «ΝΑΤΟ και Ρωσία τη Γη ξαναμοιράζουν, με των λαών το αίμα τα σύνορα χαράζουν», «Στον ιμπεριαλισμό καμιά υποταγή, η μόνη υπερδύναμη είναι οι λαοί» και «Εξω το ΝΑΤΟ, να φύγουν οι βάσεις».

Η πορεία κατέληξε απέναντι από το υπουργείο Εθνικής Άμυνας, όπου ακολούθησε μεγάλη μαχητική συγκέντρωση και ολοκληρώθηκε με ένα συγκινητικό μουσικό πρόγραμμα που επιμελήθηκε ο Πανελλήνιος Μουσικός Σύλλογος.

~~~~~ **Στον Τύμβο Μαραθώνος** ~~~~~~~~~~ **Στο Μνημείο Γρ. Λαμπράκη** ~~~~~~~~~~ **Στη Νέα Μάκρη** ~~~~~~~~~~ **Στη Ραφήνα** ~~~~~

~~~~~ Στο Πικέριμ ~~~~~

~~~~~ Στην Παλήνη ~~~~~

~~~~~ Στην Αγία Παρασκευή ~~~~~

~~~~~ Η Πορεία προς το Υπ. Άμυνας ~~~~~

~~~~~ Οι Μαραθωνοδρόμοι στο Υπ. Άμυνας ~~~~~

~~~~~ Το μουσικό πρόγραμμα στη συγκέντρωση ~~~~~

Η ποιήτρια και αγωνίστρια Σοφία Μαυροειδή - Παπαδάκη Και ο Ύμνος του ΕΛΑΣ στα ογδοντάχρονά του

Η Σοφία Μαυροειδή-Παπαδάκη γεννήθηκε στις 26 Ιουνίου του 1898 στη Φουρνή Λασιθίου στην Κρήτη.

Ήταν πρωτότοκη κόρη του Γιώργου και της Μαρίας Μαυροειδή. Δευτερότοκος γιος τους ο αδερφός της Μανώλης –εξαιρετος φιλόλογος και αρχαιολόγος– και ακολούθησε η Ελένη. Οι γονείς της ήταν φτωχοί αγρότες – ο πατέρας της μάλιστα υπήρξε και τελάλης στη Φουρνή αλλά και καλλιφωнос ψάλτης.

Η Σοφία από πάντα αγαπούσε την ποίηση, όπως έχει δηλώσει η ίδια, ίσως γιατί τότε στην Κρήτη από μικρά τα παιδιά μάθαιναν τον «Ερωτόκριτο», καθώς οι μανάδες τον μουρμούριζαν σαν νανούρισμα.

Τα πρώτα ποιήματα που έγραψε ήταν μαντινάδες, έτσι οι επιρροές της ήταν το δημοτικό τραγούδι ενώ ο ιαμβικός δεκαπεντασύλλαβος είναι η μετρική μορφή που κυρίως θα καλλιεργήσει.

Η ποιήτρια αποφοίτησε από το Παρθεναγωγείο του Επάνω Χωριού Φουρνής, ενώ για να σπουδάσει στο Ανώτερο Παρθεναγωγείο της Νεάπολης, περπατούσε κάθε μέρα και για πέντε χρόνια, περισσότερο από δύο ώρες. Συνέχισε τις σπουδές της και στο Διδασκαλείο του Ηρακλείου, απ' όπου έλαβε πτυχίο και στα δεκαεφτά της χρόνια διορίστηκε για λίγο ως δασκάλα στο Παρθεναγωγείο της Φουρνής, στην «Κυραπολίτισσα» και σε άλλα σχολεία του Λασιθίου.

Το 1921, επιθυμώντας να συνεχίσει τις σπουδές της, έφυγε για την Αθήνα – ήταν μια ριψοκίνδυνη επιλογή, με δεδομένη τη φτώχεια της οικογένειάς της. Γράφεται στο Πολυτεχνείο και παράλληλα δίνει ιδιαίτερα μαθήματα για να ζήσει. Ωστόσο, η υποχρεωτική φοίτηση στο Πολυτεχνείο της άφησε ελάχιστες ώρες για εργασία κι έτσι αναγκάστηκε να το εγκαταλείψει.

Στη συνέχεια φοίτησε στο "Institut Supérieur d' Etudes Francaises" και πήρε το πτυχίο της Γαλλικής Λογοτεχνίας. Παράλληλα γράφτηκε στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, απ' όπου αποφοίτησε το 1931 και διορίστηκε καθηγήτρια στη Χαροκόπειο Σχολή –το σημερινό Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο– αλλά ως φιλόλογος εργάστηκε και σε άλλες ιδιωτικές και δημόσιες σχολές.

Ως καθηγήτρια υπηρέτησε επί 40 χρόνια στη Μέση κι Ανώτατη εκπαίδευση. Δίδαξε κυρίως Νεοελληνική Λογοτεχνία, Αρχαία Ελληνικά και Ιστορία. Το 1970 αποσύρθηκε από την ενεργό υπηρεσία. Παράλληλα με την εκπαιδευτική σταδιοδρομία της είχε αναπτύξει –ως ποιήτρια, πεζογράφος και δοκιμιογράφος– πολύπλευρη και πολύχρονη πνευματική δράση με συγγράμματα, διαλέξεις, ραδιοφωνικές εκπομπές, δημοσιεύσεις και μεταφράσεις από την ξένη λογοτεχνία.

Πρωτοεμφανίστηκε στα Νεοελληνικά Γράμματα με το ποίημα "Δασκάλα", που δημοσιεύτηκε στην "Πνοή" του Λ. Μαυρίδη, και με μεταφράσεις από τη ρωσική Λογοτεχνία δημοσιευμένες στο Περιοδικό "Λόγος".

Ιδιαίτερη επιτυχία σημείωσαν οι ποιητικές αναδημιουργίες μιας σειράς από τα «Πορτογαλικά Σονέτα» της

Ελίζαμπεθ Μπάρρεττ-Μπράουνινγκ που δημοσιεύθηκαν στη "Νέα Εστία" και άλλα λογοτεχνικά περιοδικά.

Η Σοφία συνεργάστηκε με δεκάδες περιοδικά λόγου και τέχνης, ενώ ανέπτυξε και εκλεκτές λογοτεχνικές φιλίες με ποιήτριες και διανοούμενες της εποχής της, όπως η Μαρία Πολυδούρη, η Έλλη Αλεξίου, η Γαλάτεια Καζαντζάκη και η Ρόζα Ιμβριώτη. Στο φιλολογικό στέκι της "Δεξαμενής", γνωρίζει τον άντρα της ζωής της και μετέπειτα σύζυγό της, αξιωματικό του ναυτικού και λογοτέχνη Κώστα Παπαδάκη, Τότε δημοσίευσε και την πρώτη ποιητική συλλογή της "Ωρες Αγάπης" (1934), που έγινε δεκτή με ενθουσιασμό από τους κριτικούς και ιδιαίτερα από τον Κωστή Παλαμά.

Επίσης ασχολήθηκε με την πεζογραφία, κυρίως με το παιδικό βιβλίο και το παιδικό θέατρο, καθώς και με την κριτική κρατώντας τη στήλη της θεατρικής κριτικής στην "Πνευματική Ζωή" (1938-1939) και της λογοτεχνικής κριτικής στη "Νεοελληνική Λογοτεχνία" (1939-1940).

Με την έναρξη του πολέμου, η δυναμική αυτή γυναίκα –την οποία ο Βασίλης Ρώτας την χαρακτήρισε «μικρή τω δέμας, αλλά μαχητή»– με ζήλο στρατεύτηκε στην υπόθεση υπεράσπισης του λαού και της χώρας.

Κατά τον Αλβανικό Πόλεμο, έγκυος στον γιο της Αντώνη και επιστρατευμένη από το Υπουργείο Παιδείας, διδάσκει από το ραδιόφωνο το μάθημα της έκθεσης στα Ελληνόπουλα – προσφορά για την οποία θα πάρει αργότερα "εύφημο μνεία" από το Υπουργείο

Παιδείας.

Παράλληλα, γράφει πλήθος από εθνεγερτήρια ποιήματα που δημοσιεύονται στον παράνομο Τύπο, απαγγέλλονται σε μυστικές συγκεντρώσεις και κυκλοφορούν σε χιλιάδες αντίτυπα σε όλη την Ελλάδα, αξιοποιημένα από την ΕΠΟΝ, που τα χρησιμοποιούσε στις εκπολιτιστικές και μαχητικές εκδηλώσεις της.

Ο "Ειρηνικός" μελοποιήθηκε από τον τότε επονίτη, Μίκη Θεοδωράκη, το "Εγερτήριο" από άγνωστο μουσικό, ενώ τα "Νιάτα" από το Φοίβο Αναγνωστάκη, το οποίο τραγουδήθηκε ως ύμνος της ΕΠΟΝ, στάλθηκε σε όλη την Ελλάδα και ακούστηκε, από περιοχή σε περιοχή, σε διαφορετικές εκτελέσεις.

Τον Απρίλιο 1944 η Σοφία γράφει το περίφημο "Εμπρός, ΕΛΑΣ, για την Ελλάδα", που εγκρίθηκε ως Ύμνος του ΕΛΑΣ –για την ίδρυσή του δύο χρόνια πριν (16-2-1942)– στον διαγωνισμό που προκήρυξε το τμήμα καλλιτεχνών του ΕΑΜ. Είναι η Έλλη Αλεξίου που συνέβαλε για τη δημιουργία του Ύμνου του ΕΛΑΣ, αφού ήταν εκείνη που μετέφερε την εντολή της γραφής του στην φίλη, συνάδελφο και συναγωνίστρια Σοφία Μαυροειδή-Παπαδάκη. Και όπως η ίδια έχει αναφέρει:

«Τον Μάρτιο του 1944, ένα απόγευμα, ήρθε στο σπίτι μου στην Καλλιθέα ένας άγνωστος, που μου έφερε η Βούλα Δαμιανάκου. Μου είπε ότι ερχόταν από το βουνό κι έφερνε εντολή σε μένα, που είχα την ευθύνη τριών ομάδων λογοτεχνών του ΕΑΜ, να γραφτεί απ' τους ποι-

ητές τους ΕΑΜικούς ένας Ύμνος για τον ΕΛΑΣ. Μου είπε όμως ότι ο Ύμνος έπρεπε να είναι έτοιμος σε πέντε μέρες, που θα έφευγε πάλι για πίσω».

Η Έλλη Αλεξίου σκέφτηκε ότι η πιο κατάλληλη να γράψει τον Ύμνο ήταν η φίλη, συνάδελφος, συναγωνίστρια και επιπλέον γειτόνισσά της, Σοφία Μαυροειδή - Παπαδάκη. Την επισκέφθηκε με τον άγνωστο, άκουσε εκείνη τι ήθελεν και στρώθηκε αμέσως στη γραφή. Την επομένη οι δύο γυναίκες συναντιούνται και κατευθύνονται στην πλατεία Συντάγματος. Κι εκεί «ενώ οι Γερμανοί κυκλοφορούσαν στη λιακάδα, η Σοφία απαγγέλλει στο αυτί μου τον Ύμνο. Τον άκουσα στην αρχή ήρεμα, αλλά όταν φτάσαμε πια στην οδό Σταδίου, εγώ έκλαψα».

Ο Ύμνος δόθηκε στον άγνωστο που έφυγε πάλι στο βουνό και, όπως έμαθαν αργότερα, ήταν ο αγωνιστής Νίκος Τσάκωνας και συνθέτης του Ύμνου. Οι ίδιες τον άκουσαν στην απελευθέρωση, σε μια διαδήλωση στην Ομόνοια, από μια τετραμελή μπάντα που τον έπαιζε σ' ένα μπαλκόνι. Και καθώς κοίταζαν προς το μπαλκόνι «αυτός που ήταν επικεφαλής και διεύθυνε την ορχήστρα άρχισε να ρίχνει κάτι χαρτάκια. Έσπευσα να πάρω ένα από εκείνα τα χαρτάκια. Προς μεγάλη μου έκπληξη βλέπω ότι ήταν ο Ύμνος που μου είχε απαγγείλει η Σοφία».

Η ίδια η ποιήτρια του Ύμνου αναφέρει: «Σ' εκείνη την έξαψη, που μ' έκανε να συνθέσω αυτό το τραγούδι μέσα σε μια νύχτα, έχω την εντύπωση πως πολύ είχε συντελέσει η γύρω πραγματικότητα».

Ο Ύμνος περιελήφθη στο ποιητικό βιβλίο της Μαυροειδή - Παπαδάκη «Της Νιότης και της Λευτεριάς», που κυκλοφόρησε το 1946 απ' τις εκδόσεις «Νέα βιβλία», με ξυλογραφίες του Α.Τάσου και τιμήθηκε με το Βραβείο Εθνικής Αντίστασης. Ο Μάρκος Αυγέρης στην εισήγησή του για τη βράβευση εξαιρεί τον «Ύμνο του ΕΛΑΣ», «που αγαπήθηκε τόσο απ' τον λαό και κατά κάποιον τρόπο δικαιώθηκε κιόλας από τη ζωή...».

Το 1949, ως συνέπεια της ποιητικής στράτευσής της, η ποιήτρια αποπέμφθηκε από τη υπηρεσία της στο ιδιωτικό Γυμνάσιο Χατζηκωνσταντίνου. Εξάλλου, ο σύντροφός της Κώστας Παπαδάκης, τη δεκαετία του '40,

καταδικάστηκε σε θάνατο στη δίκη του Ναυτικού, ποινή που μετατράπηκε σε ισόβια. Τελικά ο Παπαδάκης έμεινε στη φυλακή για δύο χρόνια, ενώ εξορίστηκε και στην Ικαρία. Οι δυο τους ήταν ένα ζευγάρι ένθερμα αφοσιωμένο στο αριστερό όραμα, με διάθεση διαφώτισης και κοινωνικής ευαισθητοποίησης των συμπατριωτών τους.

Το 1966 δημοσιεύεται στην Αθήνα η τρίτη ποιητική συλλογή της με τίτλο «Λουλούδι της τέφρας», - ήταν η τελευταία που εξέδωσε όσο ζούσε.

Το 1967, όταν εγκαθιδρύεται η δικτατορία των Συνταγματαρχών, η εβδομηντάχρονη πια Σοφία συνεχίζει με συνέπεια να «ροβολά με το ρυθμό της Ιστορίας», όπως γράφει χαρακτηριστικά σε κάποιο στίχο της και αναμετριέται ποιητικά με το ζοφερό αυτό γεγονός. Επί Δικτατορίας, εξάλλου, χάνει τον αγαπημένο της σύζυγο, ο οποίος πεθαίνει το 1973 και η ίδια εξαναγκάζεται να απομακρυνθεί -τελειωτικά αυτή τη φορά- από την ενεργό διδακτική δράση της. Ωστόσο, ακατάπνητη και γεμάτη ενέργεια, συνεχίζει να γράφει, να δημοσιεύει και να δίνει διαλέξεις.

Το 1973 επίσης, δημοσιεύει την «Αλκηστη», το τέταρτο και τελευταίο μυθιστόρημά της για παιδιά, ενώ το ίδιο έτος ανεβαίνει από τον Θίασο της Έλσας Βεργή το έργο του Ίψεν «Τα παληκάρια του Χέγκελλαντ» σε μετάφραση της ποιήτριας.

Όμως ο χρόνος και οι δοκιμασίες έχουν αφήσει πάνω της τα σημάδια τους. Το 1977, κατά τη διάρκεια ομιλίας της στον Δήμο της Καλλιθέας, παθαίνει εγκεφαλικό επεισόδιο. Όταν συνήλθε το σχολίασε με τα εξής λόγια - ενδεικτικά του χαρακτήρα της: «Να που μπορεί να σκοτώσει και η χαρά...». Όμως, λίγους μήνες αργότερα, απεβίωσε στις 27 Ιουνίου 1977, από δεύτερο εγκεφαλικό.

Η ποιήτρια κηδεύτηκε στο Νεκροταφείο του Δήμου Καλλιθέας, ενώ το συγκεντρωμένο πλήθος συνόδευσε το φέρετρό της τραγουδώντας τον ύμνο του ΕΛΑΣ.

Στις 7 Μαρτίου του 2002 ο Δήμος Καλλιθέας την τίμησε για την συμβολή της στα Ελληνικά Γράμματα με τα αποκαλυπτήρια της προτομής της (έργο του γλύπτη Β.Ξενίδη) στο Αίθριο του Δημαρχείου.

Γιάννης Α. Μαντάς

Η προτομή της Παπαδάκη στο Αίθριο Δήμου Καλλιθέας

Ο Ύμνος του ΕΛΑΣ

Στίχοι Σοφία Μαυροειδή-Παπαδάκη – Μουσική Νίκος Τσάκωνας

Με το τουφέκι μου στον ώμο
σε πόλεις κάμπους και βουνά
της Λευτεριάς ανοίγω δρόμο
τον στρώνω βάγια που περνά.

Εμπρός ΕΛΑΣ για την Ελλάδα
το Δίκιο και τη Λευτεριά
σ' ακρόβουνο και στην κοιλάδα
πέτα! Πολέμα με καρδιά.

Ένα τραγούδι είν η πνοή σου
καθώς στη μάχη ροβολάς

κι αντιλαλούν απ' τη φωνή σου
πλαγιές και κάμποι ΕΛΑΣ, ΕΛΑΣ.

Με χίλια ονόματα μιά χάρη
ακρίτας είτ' αρματωλός,
αντάρτης, κλέφτης, παληκάρι
πάντα είν' ο ίδιος ο Λαός.

Παντού η πατρίδα μ' έχει στείλει
φρουρό μαζί κι' εκδικητή
κι' απ' την ορμή μου θα ανατείλει
καινούργια Ελεύθερη ζωή!

Ο ήρωας Ηλίας Νοέας Και το ηρωικό χωριό του Σαϊδόνα της Αποσκερής Μάνης

Ο Ηλίας Νοέας γεννήθηκε στο χωριό Σαϊδόνα της Δυτικής (Αποσκερής) Μάνης. Τελείωσε το δεύτερο γυμνάσιο Καλαμάτας το 1925. Μαθητής ακόμα οργανώνεται στην Κομμουνιστική Οργάνωση του Σχολείου. Στην 4η τάξη του γυμνασίου αποβάλλεται λόγω κομμουνιστικής πολιτικής δράσης από το σχολείο αυτό. Το 1928 για να συνεχίσει το Σχολείο γράφεται στο Γυμνάσιο Γυθείου. Εκεί συντάσσεται με την Κομμουνιστική Οργάνωση και είναι ήδη στέλεχος της το 1930. Κατατάσσεται στο στρατό και ονομάζεται Έφεδρος ανθυπολοχαγός Πεδινού πυροβολικού. Το 1933 παντρεύτηκε και απέκτησε δύο παιδιά. Μαζί με τους συγχωριανούς του (Σαϊδονίτες) μέλη του παράνομου Κ.Κ.Ε., τον Ακροναυπλιώτη εκτελεσμένο την 1η/5/1944 με τους 200 στην Καισαριανή, Κωνσταντίνο Κλαπατσέα, φοιτητή Νομικής και τους Κώστα, Θόδωρο και Λεωνίδα Ξυδέα, συγκροτούν το 1936 ομάδα αντιδικτακτορικής δράσης στην Δικτατορία Μεταξά. Λαμβάνει μέρος στο πολεμικό μέτωπο του Ελληνοϊταλικού πολέμου το 1940-1941. Επιστρέφοντας από το μέτωπο τον Μάη του 1941 συνδέεται με το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας (Κ.Κ.Ε.).

Από τον Ιούνη του 1941 κι ενώ έχει ιδρυθεί η Αντιστασιακή Οργάνωση «Νέα Φιλική Εταιρεία» στην Καλαμάτα με πρωτοβουλία του Κ.Κ.Ε., παίρνει εντολή να συγκροτήσει αντίστοιχες αγωνιστικές αντιστασιακές οργανώσεις στα χωριά της Αποσκερής Μάνης.

Έτσι οργανώνει μυστική σύσκεψη στην Σαϊδόνα και συγκροτεί οργάνωση! Η δουλειά του Ηλία Νοέα είναι υποδειγματική καθώς καταφέρνει χωρίς τυμπανοκρουσίες και παχιά λόγια να οικοδομήσει δεσμούς με τους συγχωριανούς του. Κάνει μυστική σύναξη στη Γλιστέρνα της Σαϊδόνας με τους οργανωμένους μ' αυτόν: Κώστα Ξυδέα, Θόδωρο Ξυδέα, Λεωνίδα Ξυδέα και Ηλία (Λιάκο) Περουκανέα. Η «Νέα Φιλική Εταιρεία» στις 27 Σεπτέμβρη 1941 συγχωνεύτηκε και ενσωματώθηκε στο Ε.Α.Μ. (Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο).

Η ομάδα αντίστασης των παραπάνω πέντε αγωνιστών της Σαϊδόνας έδρασε φυγαδεύοντας Βρετανούς και Κύπριους στρατιώτες που είχαν υποχωρήσει μέχρι την Σαϊδόνα, κινήγησε συνεργάτες των Ιταλών, Έλληνες «Ιταλορουφιάνους», απέτρεψε φασιστικές επιτάξεις πραγμάτων και ζώων κ.λπ.!

Στις αρχές Μαρτίου 1942, συνέλαβε, μαζί με την ομάδα του Κώστα, Θόδωρο και Λεωνίδα Ξυδέα, δύο Ιταλοφασίστες στρατιώτες σε διπλανό χωριό, το Πραστειό, που είχανε πάει για... πλιάτσικο! Είχανε αρπάξει μουλάρια τα είχαν φορτωμένα με ότι μπορούσαν ν' αρπάξουν, (υφαντά στον χειροκίνητο αργαλειό, λάδι, κ.λπ.) χώρια τα τιμαλφή που είχανε βρει! Η ομάδα αντίστασης ενταγμένη στο Ε.Α.Μ. πια, αφού αφόπλισε τους Ιταλούς στρατιώτες, ξανάδωσε τα αρπαγμένα στους ιδιοκτήτες τους. Στο τέλος... έγδυσε τους Ιταλούς απ' τις στολές τους, για εξευτελισμό και τους άφησε ελεύθερους! Οι Ιταλοί τούτοι πήγαν στην μονάδα τους στην Καλαμάτα και είπανε την δικιά τους.. εκδοχή για τον εξευτελισμό τους

αυτόν!

Οι Ιταλοφασίστες έστειλαν μια διμοιρία για να καθυποτάξει τους ταραξίες της... Σαϊδόνας. Μα κι αυτή είχε την ίδια τύχη! Έπεσε σε ενέδρα των ανταρτών του Ηλία Νοέα, και χωρίς καμιά αντίσταση παρέδωσε όπλα και στολές! Ντροπιασμένη κι εξευτελισμένη έφυγε για Καλαμάτα! Ο Ηλίας Νοέας συνέχισε να εκπαιδεύει στον ανταρτοπόλεμο και με τα νέα ιταλικά όπλα όλους τους νέους της Σαϊδόνας που τον ακολούθησαν. Έπειτα από αυτό οι Ιταλοφασίστες στέλνουν δύναμη 300 ανδρών στο χωριό της Σαϊδόνας για να καθυποτάξει τους αντάρτες αυτούς!

Στις 27 Μάρτη 1942 στην θέση Καρδαρά-Μπούγερρα της Σαϊδόνας η Ιταλική αυτή δύναμη συγκρούστηκε με

Ο ήρωας Ηλίας Νοέας

τους Έλληνες αντάρτες. Ο Ιταλοφασιστικός λόχος στο τέλος παραδόθηκε και 'κεί! Γιατί αιφνιδιάστηκαν όπως οι Ιταλοφασίστες είχαν ξαπλώσει κατάχαμα με βγαλμένα τ' άρβυλα και τις περικνημήδες με ξεκουμπωμένες στολές, κατακουρασμένοι και καταϊδρωμένοι από τον πολύ ποδαρόδρομο και από την πολύωρη ανάβαση ως εκεί! Ο μόνος που δεν παραδόθηκε αμέσως ήτανε ένας φασίστας αξιωματικός από τους διοικητές του Ιταλικού λόχου. Τράβηξε το πιστόλι του ενάντια στον Ηλία Νοέα!

Μα ο Ηλίας Νοέας προλαβαίνει και τον τραυματίζει με το δικό του περιστροφο! Μετά από την μάχη αυτή και

την παράδοση των όπλων τους, οι Ιταλοί αφήνονται ελεύθεροι να επιστρέψουν άοπλοι στην Καλαμάτα μαζί με τον τραυματία αξιωματικό τους! Μετά κι από αυτό το φιάσκο των Ιταλοφασιστών, οι φασίστες αγρίεψαν. Στέλνουν ενάντια στο χωριό της Σαϊδόνας μεγάλη δύναμη στρατιωτών από Καλαμάτα, από Τρίπολη και από Ξυλόκαστρο Κορινθίας, με βαρύ οπλισμό με όλμους και ακόμα και με κανόνια, δύναμη υπολογισμένη στα 1.500 άτομα! Οι ολιγάριθμοι αντάρτες φυσικά δεν μπορούσαν ν' αντισταθούν σε τόσο μεγάλη δύναμη κι έφυγαν πάνω στα ορεινά του Ταυγέτου, αλλά όσο πιο κοντά μπορούσαν στο χωριό τους! Οι φασίστες τότε πήραν ομήρους όλους τους άμαχους κατοίκους του χωριού της Σαϊδόνας, γέρους, γυναίκες και παιδιά! Λεηλάτησαν όλα τα σπίτια και στο τέλος έβαλαν φωτιά κι έκαψαν ολόκληρο το χωριό την Σαϊδόνα!

Ο προπάππος μου ο Γιώργος Κοκκινέας, που είχε ακολουθήσει εθελοντικά μαζί με άλλους δύο Σαϊδονίτες το 1821 τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη, μέχρι την άλωση της Ντρομπολιτσάς (Τρίπολης) και πολέμησε μέχρι την απελευθέρωση ακόμα και με τον Ιμπραήμ πασά, όταν έγινε ειρήνη, επέστρεψε στο χωριό μας την Σαϊδόνα, απέκτησε γιδοπρόβατα και τα έβασκε στους γύρω από το χωριό λόφους! Στον πρώτο λόφο, πάνω από το σπίτι των Κοκκινάων, για να προφυλάσσεται περισσότερο από βροχή, κρύο και χιόνια, έκτισε με επιτόπιες πέτρες, με ξερολιθιά ένα μικρό καλυβάκι, το οποίο σιγά-σιγά το μεγάλωσε, το ονόμασε εκκληράκι, του έδωσε το όνομα Αη-Γιώργης, επειδή και ο ίδιος λεγότανε Γιώργης, το

οποίο βρίσκεται μέχρι σήμερα ανακαινισμένο εκεί. Οι Ιταλοφασίστες τότε, όταν κάψανε την Σαϊδόνα, τρύπησαν ένα τοίχο στο πύργο των Καστριτσαίων, που είναι υψωμένος δίπλα στα Κοκκιναίικα! Από εκείνη εκεί την τρύπα του τοιχοπυργου έβγαλαν την μπούκα ενός κανονιού τους, σημάδεψαν το εκκλησάκι αυτό, τον Αη-Γιώργη, και με μια τους οβίδα τον γκρέμισαν! Την άλλη μέρα η τοπική εφημερίδα της Καλαμάτας («Σημαία των Καλαμών») έγραφε πρωτοσέλιδο άρθρο του φασιστοϊταλού... δημοσιογράφου, που ακολουθούσε τους Ιταλούς, στην λεηλασία, τον εξανδραποδισμό και το κάψιμο του χωριού, με χοντρά γράμματα: «Κατελήφθη το οχυρό των παρτιζάνων... «Σαν Τζόρτζιο!» Και είχε φωτογραφία από μακριά των ερειπίων του καλυβιού-«Αη-Γιώργη» του προπάππου μου! Τέτοια φασιστο-προπαγάνδα και Ιταλο-φανφαρονισμός! Η τρύπα που έβγαλαν τη μπούκα του κανονιού τους υπάρχει ακόμα στο Καστριτσέικο πύργο, θυμίζοντας τούτο το γεγονός. Οι φασίστες αυτοί, αντί να κυνηγήσουν τους «παρτιζάνους» αντάρτες στα γύρω βουνά του Ταυγέτου, άρπαξαν όπως είπαμε ομήρους όλους τους κατοίκους, που βρήκανε το χωριό την Σαϊδόνα, γέρους, γυναίκες και παιδιά και τα... στρατώνισαν στο πρώην στρατόπεδο νεοσύλλεκτων της Καλαμάτας, στην οδό Λακωνικής! Το οποίο το είχανε επιτάξει. Μετά 3 μέρες ο Ιταλός Φρούραρχος της Καλαμάτας, με όλα τα μέσα της εποχής, διατυμπάνιζε με γραπτές δηλώσεις: «Επί το λόγω της Στρατιωτικής του Τιμής, αν οι Σαϊδονίτες αντάρτες παραδώσουν τα Ιταλικά όπλα που κατέχουν... παράνομα, θα τους δοθεί γενική Αμνηστία και θα αφεθούν ελεύθεροι όλοι οι όμηροι του χωριού!, αλλιώς θα τυφεκιστούν όλοι και θα καούν και τα γύρω χωριά!»

Ο Ηλίας Νοέας με τον Κώστα, Θεόδωρο και Λεωνίδα; Ξυδέα και όλους τους αντάρτες του χωριού, συγκάλεσε γενική συνέλευση. Κι αποφασίστηκε ομόφωνα να παραδώσουν τα Ιταλικά όπλα στους Ιταλοφασίστες για ν' αφεθούν ελεύθεροι οι όμηροι του χωριού τους, αφού ήτανε οι πατεράδες τους, οι μανάδες τους, οι γυναίκες τους και τα παιδιά τους και αφού «επί το λόγω της Στρατιωτικής του Τιμής» ο Ιταλός Φρούραρχος θα τους έδινε Γενική Αμνηστία! Παρέδωσαν λοιπόν τον Ιταλικό οπλισμό τους! Αλλά οι φασίστες, αφού άφησαν βέβαια ελεύθερους όλους τους όμηρους να ξαναγυρίσουν στο λεηλατημένο και κατακαημένο χωριό τους, όχι μόνο δεν έδωσαν αμνηστία στους αντάρτες μας παρά τους φυλάκισαν αυστηρά! Τους πέρασαν αμέσως από στρατοδικείο στις 16.4.1942 και τους δίκασαν σε πολύχρονες φυλακίσεις μέχρι 20-25 χρόνια! Και έπειτα από λίγο καιρό πήγανε τους περισσότερους φυλακισμένους αυτούς ομήρους στην Ιταλία, σε στρατόπεδο αγροτικής εργασίας, να δουλεύουνε σαν δούλοι, για ένα κομμάτι ψωμί στους Ιταλικούς αγρούς, μια και οι Ιταλοί αγρότες όπως όλοι οι Ιταλοί από 18 μέχρι 65 χρονών είχανε επιστρατευτεί και διασκορπιστεί σαν στρατιώτες από την... Ελλάδα και την Ευρώπη μέχρι και το... Ρωσικό Μέτωπο πολέμου! Με το ίδιο στρατοδικείο στις 16.4.1942 ο Ηλίας Νοέας καταδικάστηκε σε θάνατο δια τυφεκισμού! Επειδή πάνω στη μάχη πλήγωσε αμυνόμενος τον Ιταλοφασίστα αξιωματικό!

Στο στρατόπεδο της οδού Λακωνικής τον βασάνισαν απάνθρωπα με στραγγαλιστικές λαβές και άλλα βασανιστήρια, μελανοχίτωνες Ιταλοί φασίστες βασανιστές,

για να μαρτυρήσει την οργάνωσή του, από ποιούς και πόσους παίρνει εντολές, όλα τα μυστικά του Ε.Α.Μ. κ.λπ.! Και ότι όταν και μαρτυρούσε έστω και κάτι, θα του χαριστεί η ζωή, και δεν θα εκτελεστεί! Αυτό συνεχίστηκε για 11 μήνες περίπου! Όλα ταύτα τα μαρτυρούν οι συγκρατούμενοί του βασανισμένοι αγωνιστές, εκεί. Όμως δεν παίρνανε ούτε μια κουβέντα, οι φασίστες από τον Ηλία Νοέα που άντεχε για 11 μήνες όλα τα φριχτά τούτα βασανιστήρια! Τέλος έφτασε η 12η Μαρτίου 1943! Την άλλη μέρα είχε οριστεί η εκτέλεσή του! Όπως μου έχει πει ο συγκρατούμενός του αγωνιστής του Ε.Α.Μ. Γιάννης Πολυμενέας, και αυτή την ημέρα τον βασάνισαν με στραγγαλιστικές λαβές κ.λπ. μαρτύρια! Αργά το απόγευμα τον άφησαν! Το σούρουπο ο Ηλίας Νοέας πίσω από τα κάγκελα της φυλακής του, άρχισε να τραγουδά δημοτικά τραγούδια: «Εμείς είμαστε στα ισόγεια κελιά φυλακισμένοι», μου είπε ο Γιάννης Πολυμενέας, «αυτός ήτανε στο κελί του στον πρώτο όροφο και... τραγουδούσε! Αλλά είχε αλλάξει τα λόγια των δημοτικών τραγουδιών με άλλα, που έλεγαν πως δεν πρόδωσε τίποτα απολύτως! Για να τ' ακούμε εμείς οι συναγωνιστές του, να παίρνουμε θάρρος να κάνουμε κουράγιο κι ελπίδα, και να μην εκβιαστούμε από τους βασανιστές μας, όταν μας έλεγαν δήθεν: «Πέστα όλα! Τα ξέρουμε! Ο Ηλίας Νοέας ομολόγησε τα πάντα!» όπως συνήθιζαν για να αποσπάσουν ομολογίες. Τέλος τα ξημερώματα της άλλης μέρας 13.4.1942 τον Ηλία Νοέα τον πήρανε για να τον εκτελέσουν στην θέση «Καζάλα» ή «Σπιρίδη» Καλαμάτας! Ο ιερέας Παναγιώτης Τσίχλας, που κατά διαταγή των Ιταλών ακολουθούσε την εκτέλεση μας λέει: «Δεν δέχτηκε να εξομολογηθεί και να μεταλάβει! Σαν φτάσαμε στον τόπο εκτέλεσης στην Καζάλα, λέει ο Ηλίας Νοέας στον διερμηνέα:

—Σταματήστε την εκτέλεση! Φέρτε εδώ τον Ιταλό φρούραρχο! Θέλω μόνο σ' αυτόν να μιλήσω!

Οι φασίστες είπανε: Τώρα «έσπασε» θα τα μαρτυρήσει όλα, για να γλιτώσει την ζωή του, όπως του είπαμε! Στέλνουν ξυπνούν και φέρνουν με ένα στρατιωτικό όχημα εκεί τον Ιταλό Φρούραρχο! Σαν έφτασε μπροστά του αυτός του λέει με τον διερμηνέα του: Λέγε τι ξέρεις! Και ο Ηλίας Νοέας, ο ήρωας μας, του λέει: «Τώρα ξέρω ότι εσείς οι φασίστες Ιταλοί, δεν είχατε ποτέ Στρατιωτική τιμή, ούτε οικογενειακή! Αλλά οι Πατριώτες μου που μένουν μετά από μένα θα σας μάθουν την έννοια των λέξεων αυτών!! Τώρα εκτελέστε με!!»

Και ο παραπάνω ιερέας προσθέτει: «Δεν δέχτηκε να του κλείσουν τα μάτια και έπεσε φωνάζοντας με όλη του την δύναμη:

—Ζήτω η Ελλάδα!!

Υστερόγραφο: Έχει γίνει πρόταση να στηθεί άγαλμα του Ηλία Νοέα στην Καλαμάτα και προτομή του στο χωριό μας την Σαϊδόνα. Αυτό όμως δεν έχει πραγματοποιηθεί ακόμα για αντικειμενικούς και άλλους λόγους. Ελπίζουμε ότι γρήγορα οι λόγοι τούτοι θα παραμεριστούν το άγαλμα και η προτομή του ήρωα Ηλία Νοέα, θα στηθούν, για να διδάσκουν όλους μας πως κερδίζετε η ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΜΑΣ!

Βιβλιογραφία: «Βιογραφικό Μεσσηνιακό Λεξικό Νίκου Καράμπελα», «Ριζοσπάστης», «902», «Κατιούσα», «Internet», «Προφορικές μαρτυρίες».

Τίτος Κοκκινέας

Πέθανε ο ηθοποιός Κωνσταντίνος Ζαμπάρας

Στις **5 Μάρτη** ο ηθοποιός Κωνσταντίνος Ζαμπάρας έφυγε απρόσμενα από τη ζωή, σε ηλικία 63 ετών.

Γεννήθηκε 17 Νοεμβρίου 1959 στη Ρεματιά Μεσσηνίας. Φοίτησε στη Δραματική Σχολή «Βεάκη» και δραστηριοποιήθηκε κυρίως στο θέατρο. Εργάστηκε στο χώρο της υποκριτικής για περισσότερα από 30 χρόνια, όμως ο ρόλος που τον έκανε ευρέως γνωστό ήταν εκείνος του «θείου Τζόκερ» το 2015 σε τηλεοπτική διαφήμιση.

Στη μεγάλη καλλιτεχνική διαδρομή του συμμετείχε σε πολλές θεατρικές παραστάσεις, ταινίες, αλλά και τηλεοπτικές σειρές. Μεταξύ των οποίων:

«Η μακριά πορεία ενός ποιητή» (πρώτη θεατρική εμφάνιση δίπλα στον Γιάννη Βόγλη), «Ο καλός στρατιώτης Σβέικ», «Η αυλή των θαυμάτων», «Το φιλί της γυναίκας αράχνης», «Το σακάκι που βελάζει», Το κοροϊδάκι της δεσποινίδος», Ο πατέρας», «Πριν και μετά τη Χιροσίμ» κ.α. Το 2015 πρωταγωνιστεί δίπλα στην Ζωή Λάσκαρη στην κωμωδία «Νύφη κουράγιο», όπου με το ρόλο του ψυχολόγου δείχνει και το ταλαντούχο κωμικό του στοιχείο.

Η τελευταία του θεατρική εμφάνιση ήταν το καλοκαίρι του 2021 στο έργο της Τάνιας Χαροκόπου «Αθάνατες».

Συμμετείχε ενεργά στο Σωμα-

τείο Ελλήνων Ηθοποιών και στους κοινωνικούς αγώνες για το δίκιο του εργαζόμενου λαού.. Στεκόταν πάντα στο πλευρό των νεότερων ανθρώπων μαθαίνοντάς τους να διεκδικούν τα δικαιώματά τους.

«Έφυγε» από τη ζωή η ηθοποιός Όλγα Τουρνάκη

Την **Τρίτη 15 Μάρτη** πέθανε η ηθοποιός Όλγα Τουρνάκη σε ηλικία 89 ετών.

Η Όλγα Τουρνάκη γεννήθηκε στην Αντίς Αμπέμπα της Αιθιοπίας το 1933. Αρχικά σπούδασε στη Γυμναστική Ακαδημία και για μικρό διάστημα στην Ιατρική Σχολή, ενώ

παράλληλα φοιτούσε στο Ωδείο Αθηνών με τον Μενέλαο Παλλάντιο. Ήταν απόφοιτος της Δραματικής Σχολής του Εθνικού Θεάτρου.

Από το 1955 έως το 2004 έλαβε μέρος σε 90 παραστάσεις του Εθνικού Θεάτρου. Όσον αφορά στο αρχαίο δράμα, μέχρι το 1958 συμμετείχε στον Χορό. Το 1959 προήχθη σε Κορυφαία ενώ από το 1968 άρχισε να ερμηνεύει ρόλους (Μήδεια, Ευρυδίκη κ.ά.) και από το 1971 ερμήνευε πρωταγωνιστικούς ρόλους (Ηλέκτρα, Ανδρομάχη, Εκάβη κ.ά.).

Παράλληλη ήταν η πορεία της στο νεότερο διεθνές και ελληνικό δραματολόγιο. Τελευταία της παράσταση στο Εθνικό Θέατρο ήταν στο

έργο «Ντόγκβιλ» (2004).

Μεταξύ 1960 και 2001 έπαιξε σε έντεκα κινηματογραφικές ταινίες και εμφανίστηκε σε 18 τηλεοπτικές σειρές. Συμμετείχε, επίσης, σε 22 τηλεοπτικές θεατρικές παραστάσεις καταγεγραμμένες από την ΕΡΤ, την YENEΔ και τον ANΤ1 (Εκκλησιάζουσα, Καπνοτόπια, Ματωμένος γάμος, Ο βασιλιάς Ριχάρδος Γ΄, Οιδίπους επί Κολωνών, Το σπίτι της Μπερνάρντα Άλμπα κ.ά.).

Είχε συμπράξει σε ηχογραφήσεις έργων Ελλήνων συνθετών και συνεργάστηκε με την Εθνική Λυρική Σκηνή στα 1977-78, Επίσης, δίδαξε υποκριτική και ορθοφώνια στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου.

Πέθανε η Ειρήνη Κονιτοπούλου - Λεγάκη

Στις **28 Μάρτη** σίγησε σε ηλικία 91 ετών η φωνή της σπουδαίας ερμηνεύτριας του νησιώτικου τραγουδιού Ειρήνης Κονιτοπούλου - Λεγάκη.

Γεννήθηκε στην Κεραμωτή της Νάξου στις 15 Δεκεμβρίου 1931. Ήταν κόρη του μεγάλου βιολιστή Μιχάλη Κονιτόπουλου και της Μαρίας Φυρογένη.

Το 1951 εγκαταστάθηκε στην Αθήνα ενώ έγινε ιδιαίτερα γνωστή από τη συνεργασία της στο Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας (ΕΙΡ) με προϊστάμενο τον Σίμωνα Καρά.

Το 1955 παντρεύτηκε τον Στέλιο Λεγάκη και απέκτησαν τέσσερα παιδιά. Μαζί με τον αδελφό της Γιώργο Κονιτόπουλο και με την κόρη της

Ελένη Λεγάκη χάραξαν μια μεγάλη πορεία στο χώρο του παραδοσιακού τραγουδιού. Οι πρώτες τους εμφανίσεις στα 1960 και θα κυκλοφορήσουν δύο δίσκους 45 στροφών, με παραδοσιακά τραγούδια διασκευασμένα από το Γιώργο. Το 1963 ηχογράφησαν μεγάλες μέχρι σήμερα επιτυχίες: (Αρμενάκι, Ελα να πάμε σ' ένα μέρος, Στον Αρτεμώνα, τον Μαουκά, Με κοτσάκια φανερώνω).

Σε Κέντρο πρωτοτραγούδησε το 1961 (Γαλάτσι). Ακολούθως και για πολλά χρόνια εμφανίστηκε στο Κέντρο «Μουράγιο». Τα τελευταία χρόνια (από το 1984 -2008) εμφανιζόταν μαζί με την κόρη της Ελένη Λεγάκη στο κέντρο «Αρμενάκι». Παράλλη-

λα, εκτός από την Ελλάδα, έχει εμφανιστεί και στην Αμερική.

Μετάχει επίσης σε πολλούς δίσκους: «Ντιρλαντά» (1971), «2ο Ταξίδι στην Ελλάδα» (1975), «Τραγούδια απ τα νησιά μας» (1975), «Ντάρι-ντάρι, νησιώτικο γλέντι» (1991), «Τα ωραιότερα νησιώτικα τραγούδια» (1992).

Πέθανε ο συνθέτης και τραγουδιστής Σταύρος Λογαρίδης

Στις **14 Απρίλη** έφυγε από τη ζωή σε ηλικία 69 ετών ο συνθέτης και τραγουδιστής Σταύρος Λογαρίδης, ο οποίος έδωσε μάχη με τον καρκίνο.

Γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη το 1953. Ξεκίνησε τη μουσική πριν πάει δημοτικό με την καθοδήγηση του παππού του που ήταν άρχων πρωτοψάλτης στο ναό του Αγίου Γεωργίου στο Πατριαρχείο. Σε ηλικία 10 ετών απέκτησε την πρώτη κιθάρα του. Στα 14 του χρόνια φτιάχνει το συγκρότημα Juniors και την ίδια χρονιά το συγκρότημα Sphinx.

Στα 15 του έρχεται στην Αθήνα, πάει στην τότε Polydor και κυκλοφορεί τον πρώτο του δίσκο 45 στροφών με τον τίτλο «Ήταν μια μικρού-

λα και μελαχρινούλα». Συνεργάζεται στο στούντιο με τον οργανίστα των Charms και συμμετέχει σε φωνητικά του Χατζηδάκι σε ταινίες της Αλίκης Βουγιουκλάκη, στου Φίνου.

Το 1970 γνωρίζεται με τον Κ.Τουρνά, τον Ρ.Ουίλιαμς και τον Κ.Παπαϊωάννου. Ενθουσιάζεται από τα τραγούδια τους και δημιουργούν το συγκρότημα Roll που θα κάνει δύο μεγάλους δίσκους ορόσημο στην ελληνική σκηνή, το «Άνθρωπε» και το «Λευκό Album», καθώς και μια σειρά 45άρια singles.

Από το 1972 μέχρι και το 2007, δουλεύει και ταξιδεύει ασταμάτητα. Φτιάχνει μουσική για ταινίες και τηλεοπτικές σειρές, κυκλοφορεί προ-

σωπικούς δίσκους σε εγχώριο και σε διεθνές επίπεδο και συνεργάζεται με αρκετούς σημαντικούς Έλληνες καλλιτέχνες. Συμμετέχει στην οικοδόμηση του νέου ελληνικού κινηματογράφου σε συνεργασίες με τους Πανουσόπουλο, Νικολαΐδη, Φέρρη, Περάκη, Κούνδουρο, Καφετζόπουλο και άλλους.

Έφυγε από τη ζωή ο σκηνοθέτης Ροβήρος Μανθούλης

Στις **21 Απρίλη** πέθανε σε ηλικία 92 ετών στο Παρίσι, όπου νοσηλευόταν με κορονοϊό, ο σπουδαίος σκηνοθέτης Ροβήρος Μανθούλης.

Γεννήθηκε στην Κομοτηνή και μεγάλωσε στην Αθήνα. Στην Κατοχή συμμετείχε στο ΕΑΜ Νέων και στην ΕΠΟΝ. Από τα τέλη του 1943 μέχρι την Απελευθέρωση, ήταν το "χωνί"

των Εξαρχείων και της Νεάπολης, που έφερνε τα βράδια, από κάποια τάρτα στο λόφο του Στρέφη, τα αντιστασιακά μηνύματα...

Σπούδασε Πολιτικές Επιστήμες στην Πάντειο και Κινηματογράφο και Θέατρο στο Πανεπιστήμιο Syracuse της πολιτείας της Νέας Υόρκης. Όταν επέστρεψε το 1953 από την Αμερική, συνεργάστηκε στην αρχή με το «Θέατρο της Τετάρτης» φέρνοντας μια καινούρια ραδιοφωνική τεχνική στις θεατρικές διασκευές, ενώ ανέλαβε και τη διεύθυνση σπουδών σε δυο κινηματογραφικές σχολές, στη Σχολή Σταυράκου και στη Σχολή Ιωαννίδη.

Τη δεκαετία του '60 γύρισε και

ελληνικές ταινίες με πιο χαρακτηριστική το «Ψηλά τα χέρια Χίτλερ!» (1963) με πρωταγωνιστές τον Θανάση Βέγγο και τον Βασίλη Διαμαντόπουλο, αλλά και την πολιτική ταινία «Πρόσωπο με Πρόσωπο» (1966).

Στα χρόνια της χούντας εγκαταστάθηκε στο Παρίσι. Το έργο του απαγορεύθηκε και το διαβατήριό του ακυρώθηκε. Για την Ευρωπαϊκή Τηλεόραση έχει γυρίσει 90 κοινωνιολογικά ντοκιμαντέρ, ταινίες μεγάλου μήκους και μιούζικαλ.

Μετά την πτώση της χούντας επέστρεψε στην Ελλάδα, όπου ασχολήθηκε με τη δημόσια τηλεόραση αφήνοντας το αποτύπωμά του. Επίσης εξέδωσε και βιβλία.

Έφυγε από την ζωή ο μουσικός και συνθέτης Βαγγέλης Παπαθανασίου

Την **Τρίτη 17 Μάη** έφυγε από τη ζωή σε ηλικία 79 ετών ο σπουδαίος Έλληνας μουσικός και συνθέτης, Βαγγέλης Παπαθανασίου.

Ο Βαγγέλης Παπαθανασίου γεννήθηκε στις 29 Μαρτίου 1943 στην Αγριά Βόλου. Ξεκίνησε να συνθέτει από την ηλικία των τεσσάρων ετών, ενώ έδωσε την πρώτη του δημόσια παράσταση στην ηλικία έξι χρόνων, χωρίς να έχει καμία μουσική εκπαίδευση.

Ήταν αυτοδίδακτος παρά τις πιέσεις των γονιών του, αλλά και των δασκάλων του, που του προέτρεπαν να κάνει μαθήματα μουσικής. Ωστόσο, σπούδασε κλασική μουσική, ζωγραφική και σκηνοθεσία στην Ακα-

δημία Καλών Τεχνών στην Αθήνα.

Έχει επηρεάσει την ανάπτυξη διαφορετικών μουσικών ειδών, ενώ θεωρείται πρωτεργάτης του ηλεκτρονικού ήχου.

Ήταν βραβευμένος με Όσκαρ για την μουσική της ταινίας «Οι δρόμοι της φωτιάς το 1982». Επίσης έχει επενδύσει μουσικά πλήθος άλλων κινηματογραφικών ταινιών όπως: Blade Runner, 1492: Χριστόφορος Κολόμβος, Αλέξανδρος, Ελ Γκρέκο κ.ά. Έχει συνεργαστεί με τον Ντέμη Ρούσο, την Ειρήνη Παππά και τον Γιον Άντερσον.

Το 1997 σκηνοθέτησε την τελετή έναρξης του 6ου Παγκόσμιου Πρωταθλήματος Ανοιχτού Στίβου της

ΙΑΑΦ που πραγματοποιήθηκε στο Παναθηναϊκό Στάδιο της Αθήνας,

Το έργο του Μυθωδία επελέγη από τη NASA ως η επίσημη μουσική για την αποστολή της: 2001 Οδύσσεια στον Άρη, ενώ το 2002 δημιούργησε την επίσημη μουσική για το Παγκόσμιο Κύπελλο Ποδοσφαίρου του 2002.

Έφυγε από τη ζωή η εικαστικός Ζωγραφιά Μπάρμπογλου

Την **Παρασκευή 20 Μάη** Έφυγε από τη ζωή η εικαστικός Ζωγραφιά Μπάρμπογλου.

Η Ζωγραφιά Πασιά - Μπάρμπογλου γεννήθηκε την 1η Μάη 1924 στο Σιδηρόκαστρο Σερρών, όπου και πέρασε τα πρώτα χρόνια της ζωής της. Σπούδασε στην ΑΣΚΤ Αθήνας (1945-1949) με καθηγητή στη ζωγραφική τον Ουμβέρτο Αργυρό και αποφοίτησε με διακρίσεις. Το 1941 ήταν εθελόντρια του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού και παρασημοφορήθηκε αργότερα για αυτό.

Συμμετείχε στην ΕΠΟΝ της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών και πήρε μέρος στο καλλιτεχνικό της συνεργείο, αγωνίσθηκε για τα ιδανικά του σοσιαλισμού και πάλεψε για ένα καλύτερο αύριο. Η γνωριμία της με τον Απόστολο Μπάρμπογλου ήταν το 1948 και το 1951 ξεκίνησαν την κοινή ζωή τους. Το 1955 οι δύο δημιουργοί φεύγουν για μετεκπαίδευση στο Παρίσι.

Ακολούθησε σπουδές, για δύο χρόνια, στην Ecole des Beaux Arts de Paris με δάσκαλο τον J. Souverbie. Το 1959 στην γκαλερί «Ζυγός», η Ζωγραφιά Μπάρμπογλου πραγματοποιεί την πρώτη της ατομική έκθεση ζωγραφικής. Την περίοδο 1955-1975 στράφηκε στο κόμμα όπου σχεδίασε και δημιούργησε έργα σε χαλκό,

μπρούντζο, αρζαντό, ημιπολύτιμες πέτρες. Ακόμη, συμμετείχε σε πολλές ομαδικές παρουσιάσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό (Παρίσι το 1956, Μόντε Κάρλο το 1972, Μόσχα το 1988 με το ΕΕΤΕ), αλλά και ατομικές εκθέσεις (Ένωση Πτυχιούχων ΑΣΚΤ, Πύργος Τήνου κ.ά.)

Το 2014, η Οργανωτική Επιτροπή της Έκθεσης του ΕΕΤΕ «Τέχνη και Αντίσταση» μαγνητοσκόπησε αναμνήσεις της από τη δράση των εικαστικών στην Κατοχή και τον Εμφύλιο.

Η καλλιτεχνική διαδρομή της Ζωγραφιάς Μπάρμπογλου ήταν συνδεδεμένη με τον αγώνα για την Ειρήνη και τα δικαιώματα των δημιουργών και των γυναικών.

Συμμετείχε στις εκθέσεις και κινητοποιήσεις της Ελληνικής Επιτροπής για τη Διεθνή Ύφεση και Ειρήνη (ΕΕΔΥΕ). Μέλος της Ομοσπονδίας Γυναικών Ελλάδας -παραρτήματος Υμηττού (διετέλεσε πρόεδρος). Ακόμη, δίδαξε στο Επιμορφωτικό Κέντρο του δήμου Υμηττού.

Ήταν μέλος του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος από το 1960 (διετέλεσε μέλος του ΔΣ τις διετίες 1986-1988 και 1994-1996), και μέλος του ΔΣ του Οργανισμού Διαχείρισης Έργων Εικαστικών Τεχνών και των εφαρμογών τους (ΟΣΔΕΕΤΕ).

Το περιοδικό μας από τις αρχές του 2017 εκτός από την έντυπη κυκλοφορία του ταξιδεύει και μέσω του διαδικτύου, όπου επισκέπτονται τις σελίδες του εκατοντάδες αναγνώστες στον Ιστότοπο:

issuu.com/fonilogotexnwn

Εδώ μπορείτε κι εσείς να μας διαβάσετε άνετα ξεφυλλίζοντάς το. Επίσης, μπορείτε να στέλνετε έργα και συνεργασίες σας σε μορφή word, όπως και φωτογραφίες σας, απόψεις ή παρατηρήσεις για την έκδοσή μας, στο e-mail του περιοδικού:

flogotexnwn@yahoo.gr

Επιλέγεται, αν είναι δυνατό, τα πεζά κείμενά σας να μην ξεπερνούν τις 1600 λέξεις (2 δακτυλόγραφες σελίδες), για διευκόλυνση της σελιδοποίησης.

Και αν επιθυμείτε, στείλτε μας την ηλεκτρονική σας διεύθυνση για να παραλάβετε το τεύχος που σας περιέχει, ανέξοδα.

Αδούλωτες ψυχές

Αναμέναμε της άνοιξης
τα χαμογέλια
και της απαγόρεψαν την είσοδο,
να μην ανθίσουν χείλη
και μυρωθούν στόματα,
μην ερωτευτούν τα πουλιά
κι ακουστούν τιτιβίσματα,
για να διακόψουν τον αγνό
πανέρωτα των λουλουδιών.
Ποθούν πικρές καρδιές,
απεγνωσμένες.
Θλίψη! Κακό! Ταραχή!
Μοναδικός τους σκοπός
που τον πέτυχαν.
Κάτ' απ' τις στέγες
ακούγονται μοιρολόγια.

Θρήνοι στη λευτεριά!
Τη λάβωσαν δόλια.
Κείται στη γωνιά,
ετοιμοθάνατη,
μα η ματιά της, ακόμα,
πυρπολεί ψυχές
κι όπου να 'ναι,
θα την σηκώσουν στους ώμους τους,
να κάνουν την περιφορά της,
όπως τον επιτάφιο...
Και μετά την ταφή της,
η Ανάσταση,
θα τρομάξει τους δυνατούς
που θα τρέξουν,
να εξαφανιστούν,
από το πρόσωπο της Γης.

Γιάννης Τσώλης

Απο Κυοφορώντας την Ελπίδα

Κόνισμα,
αναρτημένο ψηλά,
σε περίοπτη θέση!
Εκεί,
που τα πουλιά της Ειβήνης
φτεροκοπάνε άγρια,
ως να σβήσουν τα σύνορα!
Εκεί,
που η οριακή γραμμή,
παλλόμενη,
ανάμεσα στα μύχια της καρδιάς
και το δάκρυ,
αντανακλά τη μορφή Σου,
Μάνα γλυκύτατη!!!

Μαργαρίτα Φρονιμάδη - Ματάση

Χαρμόσυνη άμπωτις

Χαρμόσυνη άμπωτις ακολουθούσα
το σκάφανδρο ιππεύουσα.
Εσύ, γλυκό μου έαρ
που ανθίζεις σε αστρόκηπους
γεύτηκες το θερμότερο καταστάλαγμα,
το λευκό σύννεφο πάνω στα κόκκινα σεντόνια
κι αίφνης στην πλημμυρίδα σου έλαμψα.
Στη θάλασσα των άστρων άρωμα του ήλιου περνά.
Κάτω από μια μουριά καλοκαίρι όλα κοκκίνιζαν
παιδικά βιολιά μινύριζαν ανία χθεσινή
σε μια προσπάθεια να ντραπούν για το μέλλον τους.
Γλυκές νότες καταρρέουν στο λικέρ του λιμανιού
εκεί που ο ήλιος παραδίνεται αύτανδρος
κι οι αχτίδες του, δρόμοι ανεξέλεγκτοι
γραμμές οριζόντων παντοτινών ταξιδιών
σε ολόφωτες πλατείες...

Ευμορφία Καλύβα

Ο ΜΑΗΣ

(Αυτοσκοτισμός)

Ο Μάης είναι ετεροθαλής
επίμονος κι' ανασυντάξιμος
χειμαζόμενος από αισθήματα
Γεναριώτικος και Αυγουσιάτικος
εφταγένητος και γενέθλιος
ποιητόνευρος κι' αυτοκίνητος
αναγλυπτικός και τετράκωμος
χροντούμπανος και παράσπονδος,
σαν τοξοβολία, σαν όραμα,
που αναρριπίζει το σύμπαν.

Ο Μάης παρέρχεται
σαν απλό μεϊδιάμα χαραυγής.

Ο μόνος μήνας,
που επιδέχεται φιλοφρόνηση.

~~~~~

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΩΝΤΑΣ ΤΟΝ ΜΑΗ

Όταν η ποίηση
ανεβαίνει στο πρόσωπό σου
—αχνό κεντρωμένο βελούδο—
το μεσούρανο τόξο του νου
είν' ο γλυκασμός των ανθέων!

Όταν η ποίηση
ανεβαίνει στο πρόσωπό σου
—άπειρο διάγραμμα φωτεινό—
όλα τα πλήκτρα της νιότης
παίζουν τον Ολάνθιστο Μάη.

Κώστας Καρούσος
(Πρόεδρος ΕΕΛ)

ΤΟ «ΝΑΙ» ΚΑΙ ΤΟ «ΟΧΙ»

Όταν θα 'ρθεί η μεγάλη ώρα,
που θα σου πουν «Ομπρός, προχώρα»,
αυτού του κόσμου οι ταγοί,
είν' η στιγμή ν' αποφασίσεις,
το τι θα πάρεις, τι θ' αφήσεις.
Δε θα στο πούνε οι αρχηγοί.

Τότε θα έχεις να διαλέξεις,
ανάμεσα σε δύο λέξεις:
Αν πεις το «ναι» και ακλουθήσεις,
μπορεί τη μοίρα σου να ορίσεις.
Αν πεις το «όχι» και κιοτέψεις,
τη μοίρα σου θα σακατέψεις.

Μα είτε πεις «ΝΑΙ» είτε πεις «ΟΧΙ»,
είναι δική σου επιλογή.
Καθένας δίνει 'κείνο πό 'χει,
και θα... γυρίζει πάντα η Γη...

Γιάννης Δ. Παπάνης

Η ΧΟΒΟΛΗ

Βραγιά-βραγιά
 Τον κήπο του σκαλίζει σκεπτικός
 –Ό, τι έχει απομείνει απ' αυτόν.
 Στη μια βραγιά κρομμύδια
 Και στην άλλη ελπίδες
 Άρχισε να φυτεύει,
 Για όλους τους καιρούς,
 Για το κορμί και την ψυχή.

Λίγη χόβολη ζεστή απόμεινε
 Για να γλυκάνει το κρομμύδι,
 Μα, χόβολη για τις ελπίδες
 Δεν έχει ακόμα βρει
 Κι έτσι θα μένουνε ψυχρές
 Μέχρι και παγωμένες.

«Χόβολη να ζεσταίνει τις ελπίδες
 Θα υπάρξει μοναχά
 Αν άνθρωποι καούνε
 Στου αγώνα την πυρά»
 Έκραξ' ένα νυχτοπούλι
 Και χάθηκε στη νύχτα.

Θανάσης Φροντιστής
 (4/2/2022)

Η ΜΑΣΚΑ

Φοράμε τη μάσκα μας
 για προστασία.
 Είν' επικίνδυνα εκεί έξω
 μια ύπουλη αρρώστια
 προσβάλλει τα άτομα
 που κυκλοφορούν
 χωρίς προσωπείο.

Η παρουσία τους ενοχλεί.
 Διασπείρουν τον ιό της αλήθειας.
 Μεταδίδεται με την επαφή
 την ανθρώπινη
 η αλληλεγγύη ευνοεί τη διασπορά
 το να κρατιέσαι χέρι χέρι
 το να βαδίζεις στις πορείες
 το να κοιτάζεις στα μάτια
 το να μοιράζεις το ψωμί
 και τα μυστικά σου.

Ο ιός της αλήθειας
 ξυπνάει συνειδήσεις
 τρυπώνει μέσα μας
 απαιτεί να 'μαστε εμείς
 δίχως μάσκες
 εμποδίζουν τον αέρα
 της ελευθερίας.

Χαρίτα Μήνη

ΕΣΩ-ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Σκουτουφλιά

Νύχτα με πανσέληνο στον κήπο ταξιδεύω.
Άνοιξη δίχως όνειρα, αρώματα και φύτερες.
Πέλαγος φόβου στραφταλιάζει ακτίνες.
Μάγμα επιδημίας, λατρεία αποδημίας.
Ιόνιο σκοτεινό αδόκιμης φυγής.

Αποσύνδεση.

Σε κοινόβιο του Μεσαίωνα
έμαθες την πειθαρχία της χαράς
δουλεύοντας αμίλητος, συγγράφοντας εφύμνια.
Ξύπνησες μόνος σήμερα
χωρίς τη δύναμη να ζήσεις
σβήνοντας δεδομένα και επαφές.
Αποσυνδέεις πλέον τα φορτία.
Ακούς πολέμου ιαχές.
Βλέπεις την φρίκη.
Όλα εις μάτην.

Εσωτερικό ημερολόγιο.

Ημέρα Ποίησης.
Εσπέρα Οίησης.
Νύχτα προσποίησης.
Μέλλον Αποποίησης.

Διαθήκη.

Γράφεις στα σκοτεινά χαρτιά
το άγγιγμα των συλλαβών
της άναρθρης αγάπης.
Συντάσσεις με φτερό τη στωική παραίτηση
του τελθασμένου σώματος της νιότης.

Περιήγηση.

Περιήγηση στα ζωγραφικά λιβάδια της ψυχής.
Φύτρωσαν σύμβολα και λέξεις
συγγράφοντας ανάσκελα στα κράσπεδα των τάφων.
Φύτρωσαν βέλη και μορφές
ψάλλοντας τα εξόδια στον ρου της πανδημίας.

Κώστας Ευαγγελάτος

Οδεύοντας στη νύχτα

Νιε καβαλάρη, στις γιορτές, στα πανηγύρια,
σ' είδα να σέρνεις έναν ξέφρενο χορό,
χρόνο και νιότη να ξοδεύεις στο σωρό
και να σκορπάς της προδοσίας μας τ' αργύρια...

...

Καίνε τα χρόνια κι ερημώνουνε τη γη
κι αυτός ο άνεμος τη ρώμη σημαδεύει,
στα παραπήγματα κι απόψε ξεπεζεύει,
να αφυπνίσει μιαν αλλόκοτη πληγή.
Σύννεφα μαύρα πεταρίζουν στον αγέρα
κι όλα οδεύουν σ' ένα μέλλον σκοτεινό,
κρύα φεγγάρια ξευχτούν στον ουρανό,
κι αναριγούν στις γκριζας νύχτας τη φοβέρα.

Σ' αυτή την κόλαση του άστατου βοριά,
ότι κι αν τάξεις, ένα δέος ζωντανεύει,
τοιγγάνα μοίρα στα σοκάκια ζητιανεύει
κι απ' την αρχή ανακατεύει τα χαρτιά.

Στην άγια στέρηση και στην ανημποριά,
τρέχει το δάκρυ και μια θλίψη μας κυκλώνει,
γύφτισσα μοίρα ξαναρίχνει τα χαρτιά
κι ότι κι αν πάρεις απ' τον πόνο δε σε σώνει,...

Γιώργος Δ. Μπίμις

ΚΑΙΡΟΣ ΤΟΥ ΦΟΒΟΥ

Καιρός του φόβου·
των διλημάτων – των ελλειμάτων
της κατηφόρας,
καιρός δακρύων – ανθρώπων κρύων
άγριας μπόρας.

Καιρός διαβόλων·
καιρός ακρίδων – νεκρών ελπίδων
του σχοινοβάτη,
μικρών ανθρώπων – και άδειων τόπων
που βγάζει μάτι.

Καιρός του γκρίζου·
των τυμβωρύχων – των σκάρτων ήχων
σάπιας σανίδας,
καιρός της γέννας – άθλιας πένας
νεκρός κι ο Μίδας.

Καιρός του φόβου·
των μνημονίων – γυμνών κρανίων
καιρός του μπόγια,

αρχαίου φθόνου – του δολοφόνου
μες στα υπόγεια.

Καιρός του γκρίζου·
πολλών αγροίκων – ύποπτων οίκων
και της αράχνης,
πρόστυχε γιάπη – για ποια αγάπη
είπες πως ψάχνεις;

Καιρός διαβόλων·
πλασμάτων δήθεν – έρχοντ' εκείθεν
να μας αλώσουν,
δε θέλω άλλους – μικρούς μεγάλους
για να μας σώσουν.

Καιρός του φόβου·
καιρός κιβδηλών – κάλπικων φίλων
και του προδότη,
άγριο μένος – ψάχνει το μένος
έναν ιππότη...
~~~~~

Σπύρος Ζαχαράτος

Οδοίποροι σούρουπου

Ακροβάτες παλμών οι μεσόκοπες μνήμες,
κομμάτια στιγμών που γυαλίζουν ακόμα.

Βιβλίου προσήμου λέξεις χυμένες,
αμφίσημο φάσμα εξίσωσης γρίφων.
Σύμβολα δίψας τελετής άλγεβρας πάθους,
πράξεις ντυμένες γυμνών αριθμών.

Εκεί που κολυμπάνε τα όνειρα φτάσαμε,
δίπλα στα σχολικά χρόνια... μα βράδιασε.

Γιάννης Τσούτσιας

ΔΥΟ ΒΟΥΒΕΣ ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΝΙΑ

Λένε πως οι Έλληνες αγαπούν πολύ την πατρίδα τους και όπου κι αν πάνε τη σκέφτονται πάντα. Δεν ξέρω· εγώ θα γράψω για δυο Έλληνες που γνώρισα στο Παρίσι το καλοκαίρι του 1966. Γνώρισα, τρόπος του λέγειν. Λίγα λόγια μαζί τους, όμως πολύ περισσότερο μιλήσαμε πίσω από τις λέξεις.

Ο ένας Έλληνας ήταν εκείνος ο παχουλός πενηντάρης που προχωρούσε αργά με σκυφτούς ώμους στο δάσος της Βουλώνης και μίλαγε σιγά για τη ζωή και για τους ανθρώπους. «Ξέρετε, στον κόσμο βασιλεύει η αδικία. Κανείς δε σκέφτεται το δίκιο, όλοι κάνουν το άδικο. Μπορεί να φταίω κι εγώ, ναι, οπωσδήποτε φταίω κι εγώ, αντί να γινόμενους ράφτης θα 'πρεπε ν' αγωνιστώ για τη δικαιοσύνη», μονολογεί κουρασμένα. Βαρέθηκε πια το μουντό Παρίσι, τη βροχή, το κρύο, την ομίχλη, έντεκα χρόνια τώρα μακριά από τον τόπο του. «Η φτώχεια βλέπετε. Δύσκολα τα πράγματα στην πατρίδα», συνεχίζει μονότονα. Πεθύμησε τον ήλιο και τη ζέση, την καθαρή ατμόσφαιρα και τις διάφανες νύχτες και θέλει τώρα να γυρίσει στην Ελλάδα, να εγκατασταθεί σε κάποια επαρχιακή πόλη, να ανοίξει δικό του ραφείο, «άρτι αφιχθείς εκ Παρισίων», να ξαναρχίσει τη ζωή του.

Αυτός, λοιπόν, ο ήρεμος άνθρωπος ύστερα από λίγη ώρα, μέσα στο μικρό αυτοκίνητό του που διασχίζει τρέχοντας τη φανταχτερή λεωφόρο Champs-Élysées, με ανοιχτό το ραδιόφωνο στη διαπασών να ουρλιάζει ένα μοντέρνο τραγούδι, στριφογυρνά το τιμόνι έξαλλα στο ρυθμό της γρήγορης μουσικής, βγάζει παράξενα επιφωνήματα, σφυρίζει το μοτίβο, χτυπά ρυθμικά τα χέρια του, χοροπηδά στο κάθισμα, ενώ ο αέρας από το ανοιχτό παράθυρο ανακατώνει τα λιγοστά μαλλιά στο φαλακρό κεφάλι του. Θα 'λέγε κανείς πως η εξομολόγηση που έκανε πιο πριν τον στεναχώρησε, δεν έχει ανάγκη να απολογηθεί, δε γέρασε, είναι ακόμα νέος και του αρέσουν οι μοντέρνοι χοροί, η ζωή του δεν είναι άσχημη, είναι ωραία να ζει εδώ στο θρυλικό Παρίσι, έχει ήδη ξεχάσει την αδικία που βρίσκεται γύρω του και τη μοναξιά του στην αφιλόξενη ξενιτιά, θέλει να παρατείνει την επαφή μαζί με μας τους νέους, θέλει να εκμηδενιστεί μες στις κραυγές των τραγουδιστών και στους ξέφρενους ήχους των ηλεκτρικών

κιθάρων. Αλλά μάταια. Αν και μας πήγε από απόμερους δρόμους για να μακρύνει τη διαδρομή, αν και μας πρότεινε να μας κάνει καμιά βόλτα παραπάνω, σε λίγο θα χωρίσουμε. Εμείς σε κάποιο σημείο θα τον ευχαριστήσουμε ευγενικά για τον κόπο που έκανε και θα κατεβούμε από το αυτοκίνητό του, ενώ αυτός μόνος του θα εξακολουθήσει να γυρνά χωρίς σκοπό στις μεγάλες παριζιάνικες λεωφόρους, ένας απλός κρίκος στην τεράστια αλυσίδα των αυτοκινήτων και καθώς το βράδυ θα πέφτει στην απέραντη πόλη, θα θυμάται, θα θυμάται την αλλοτινή ζωή του, θα θυμάται την Ελλάδα, θα θυμάται τον τωρινό συμβιβασμό του, μόνος, μες στο δικό του αυτοκίνητο, μόνος, μέσα στην ξένη πολιτεία, θα λαχταρά κάτι απρόοπτο που, φυσικά, δε θα 'ρθει και μετά θα συμβιβαστεί για μια φορά ακόμα, θα γυρίσει μελαγχολικά στο σπίτι του, βέβαια είναι παντρεμένος, έχει και παιδιά, μα τι σημασία μπορεί να έχουν όλα αυτά τώρα, η μοναξιά θα είναι πιο μεγάλη, η σιωπή θα είναι ατέλειωτη.

Τον άλλο Έλληνα, ένα θλιβερό γεροντάκι τσαλακωμένο από τα χρόνια, τον γνώρισα ένα απόγευμα καθισμένο στα σκαλοπάτια του Λούβρου. Ακούσε που μιλούσαμε ελληνικά και μας έπιασε κουβέντα, μίλαγε γρήγορα, μόνος του, χωρίς να τον ρωτήσουμε, χωρίς διακοπή: «Έλληνες είστε; Κι εγώ το ίδιο. Έλληνας! Έχω, όμως, πάνω από πενήντα χρόνια να δω την Ελλάδα. Πήγα στην πατρίδα και πολέμησα εθελοντής στους πολέμους του δώδεκα δεκατρία. Από μικρό παιδί ζούσα στη Γαλλία. Ξέρετε, γνώρισα και το Λένιν, να εδώ στο Παρίσι, πριν από την επανάσταση, στο καφενείο όπου σύχναζαν οι Ρώσοι επαναστάτες». Ξαφνικά σταματά απότομα και μας κοιτά αποθαρρημένος, δεν έχει άλλες μετοχές για πούλημα, εθελοντής στο δώδεκα δεκατρία, γνωριμία του Λένιν, η ζωή του.

Γιώργος Καραντώνης
(1967)

ΑΦΕΝΤΕΣ ΛΥΚΑΝΘΡΩΠΟΙ

Πλατάνια, κουμαριές, καστανιές
πεύκα, καρυδιές και πουρνάρια
υποκλίθηκαν στο διάβα του λύκου
και στα βαριά βήματα της αρκούδας.
Τα χνώτα τους βρωμούσαν
πόλεμο, θειάφι,
αμμωνία και πτωμαΐνη!
Πήδηξε η ακρίδα στα ρουθούνια τους
και ο γρύλλος τραγούδησε στ' αφτιά τους
– Αφέντες λυκάνθρωποι
αφεντάδες αρκουδάνθρωποι,
χορέψετε μια ρούμπα ή μια σάμπα

μετά αν -μπορείτε-
συρτό και μπάλο!
Τραγουδήστε τον ύμνο του Σολωμού
κλάψτε τη μοίρα σας με κρασί,
πιείτε φαρμάκι και δάκρυ
απ' τη φωνή του Καζαντζΐδη
και του Χρύσανθου !
Αφέντες λυκάνθρωποι
αφεντάδες αρκουδάνθρωποι
πείτε μας, είσατε Έλληνες;...
Θέλω ν' ακούσω τον ύμνο
του Σολωμού!

Ηλέκτρα Στρατωνίου

ΥΨΗΛΗ ΤΕΧΝΗ

Υψηλόφρων καλλιτέχνης
 μύστης μίας θείας τέχνης
 λάτρης του Κολωνακίου
 και του θεατρικού υπογείου
 τρέλα πουλούσε κι ευφυία
 μέχρι τα εξηνατρία
 όπου αισθάνθηκ' αιφνίδια
 πως ετούτα τα παιχνίδια
 δεν θα τον ανταμείψουν διόλου
 γιατί είναι έργο του διαβόλου
 τα ταλέντα οι ζωγράφοι
 να μένουνε στο ράφι
 και να κυριαρχούν στην πιάτσα
 ψευτο - πίνακες 'λινάτσα'
 που αγοράζουν με παράδες
 κάποιες πλούσιες κυράδες
 που δεν σκαμπάζουν γρι
 όμως τα σκαν στο πί και φί
 για μουτζούρα σε χρυσό πλαίσιο
 κάτι που του φαίνονταν απαίσιο
 Υψηλόφρων καλλιτέχνης
 μύστης μίας θείας τέχνης
 αφού δεν πουλά' η υπογραφή του
 στον τρίποδα βάζει την τιμή του
 και ζωγραφίζει την ψυχή του
 μαύρη σαν το κατράμι
 μ' ένα σπάνιο μελάνι.
 Ο πίνακας έγινε διάσημος
 κι αυτός ο πρώην άσημος
 τώρα πλούσιος και τρανός
 καμαρώνει σαν αητός
 χρυσή που φοράει αλυσίδα
 πάνω στην καρδιάς τ' αποκαΐδια.

Γιάννης Απαρθινός**Μικρή καντάτα για τον Προμηθέα**

I
 Λυσούσαν οι βοριάδες του Καυκάσου
 να σβήσουν την ανάσα της φωτιάς
 που ολόφωτη καίει μοιρασμένη απλόχερα
 στων ανθρώπων τις εστίες
 φυσούσαν να σβήσουν την καυτή της θράκα
 αλλ' οι πυκνές ριπές σπάσανε τα δεσμά του
 κι' ανεμπόδιστος στον άγριο κόσμο βαδίζει
 μ' αλήθειες τους δεμένους εμβριθής ξεσηκώνει
 μα κάποτε πέταξε απ' τη μάχιμη μνήμη τους
 τη συλλογική κι' ηρωική
 μ' ένα φτερωτό πυρόξανθο άλογο
 αυτοί που τον κυνήγησαν σκορπίσανε

II
 Χιλιετίες μετά αγώνες κάνει για το κλίμα
 στην Αρκτική στήνει σκηνές
 στο διαδίκτυο στήνει σελίδες
 περίλαμπρος συνεχώς διαδηλώνει
 για των νερών την άνοδο και τη θερμοκρασία
 στις γης τα μήκη και τα πλάτη
 ορμητικός με νέο συκώτι
 τους πληγωμένους οδηγεί
 κολλάει αφίσες στο Λονδίνο
 βγάζει μπροσούρες στο Βερολίνο
 φέρνει κύκλους μ' ένα ηλιακό αμάξι
 γύρω απ' το σκέλεθρο μιας φάλαινας
 που εξόκειλε
 εναερίτης σ' ένα στύλο ηλεκτρισμού
 τροφοδοτεί με φως την οικουμένη
 κάνει πορείες στην Αθήνα
 έχοντας ιδεώδη ανθρωπιστικά
 με θάρρος μέσα σ' ένα ανεμοπλάνο
 απ' τη στρατόσφαιρα ρίχνει προκηρύξεις
 εξαγνίζοντας τον εύθραυστο πλανήτη

Κώστας Υφαντής

ΜΙΑ ΗΡΩΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

Τα αυτιά μου βούιζαν λες και είχα υποστεί μόνιμη απώλεια της ακοής μου, το κεφάλι μου πονούσε σαν να το ποδοπάτησε χορεύοντας μια ολόκληρη φυλή ελεφάντων, το σώμα μου παρέμενε ξαπλωμένο, χωρίς δυνάμεις, ενώ το υπόλοιπο κομμάτι της συνειδήσης μου, όσο εξαθλιωμένο και αδύναμο και αν ήταν, έδινε έναν μυθικό αγώνα μέχρις εσχάτων, με αντικειμενικό του σκοπό να καταφέρει να ανοίξουν τα μάτια μου. Μα τα μάτια μου προτιμούσαν να υπακούνε σε κάποια άγνωστη σε μένα ληθαργική δύναμη, μια τέτοια δύναμη που τα πρόσταζε να παραμείνουν ερμητικά κλειστά, να αγνοήσουν τις σοβαρές προσπάθειες του εγκεφάλου μου για ξύπνημα και να βυθιστούν σε ένα βαρύ και όχι τόσο γλυκό ύπνο. Προσπαθούσα, χωρίς να ξέρω και γω για πόση ώρα, να αποδειχθώ πιο πεισματάρης και επίμονος από τον λήθαργο που με πολεμούσε, στρατολογώντας όλα τα αποθέματα της θέλησης που διέθετα, τα οποία εδώ που τα λέμε, στη συγκεκριμένη περιπέτωση δεν ήταν και πολλά. Για την ακρίβεια ήταν απειροελάχιστα, έως μηδαμινά. Μα παρόλαυτα έπρεπε να σηκωθώ και να αρχίσω να συνειδητοποιώ λίγο λίγο, ποια είναι τα αίτια αυτής της εξευτελιστικής κατάστασης που βίωνα και που οφείλεται αυτός ο εξοντωτικός πονοκέφαλος που τα είχε βάλει με το κρανίο μου, χωρίς λόγο και αιτία. Η ώρα περνούσε και δεν μπορώ να καυχηθώ πως κατάφερα να ικανοποιητικά αποτελέσματα. Μα όσα δεν μπορούσα να πετύχω με τη δύναμη της θέλησης μου, τα πραγματοποίησε μονομιάς μια αλάνθαστη και καλά δοκιμασμένη τεχνική του σοκ, που μου ήρθε λες και την είχα παραγγείλει, από το εξωτερικό μου περιβάλλον.

—Σήκω ανίκανε, ακαμάτη, άχρηστε! Ακούστηκε μια φωνή ηλικιωμένης κυρίας και αμέσως ένιωσα μια παγωμένη ψυχρολουσία να διαπερνάει κάθε ίντσα του σώματός μου, μουσκεύοντας με, με το παγωμένο της υγρό μέχρι το κόκαλο. Αυτόματως πετάχτηκα πάνω, σε κατάσταση κυριολεκτικά εμπόλεμη, με τέτοια εγρήγορση πνεύματος που θα ζήλευε και ο πιο δραστήριος άνθρωπος του κόσμου, και αυτή τη φορά η διάθεση μου χαρακτηριζόταν από αγνά εχθρικά αισθήματα, έτοιμος να εντοπίσω και να εξοντώσω αυτόν που με τόση αναίδεια και αγένεια με είχε μπουγελώσει με ένα κουβά παγωμένου νερού, ενώ δεν είχα καν σηκωθεί από το κρεβάτι. Προς μεγάλη μου απογοήτευση, μπροστά μου αντίκρισα την αγαπημένη μου υπερήλικη γιαγιά, γεγονός που αμέσως αφόβησε τις όποιες μαχητικές μου εκδηλώσεις, καθώς ήταν άτομο, προς το πρόσωπο του οποίου έτρεφα, ιδιαίτερη αφοσίωση και αγάπη.

—Τι έγινε ρε γιαγιά, τρελάθηκες? Τι βίδα σου στριψε και με ξυπνάς με αυτό τον τρόπο? Ρώτησα καθώς κοιτούσα το χωριάτικο χέρι της, να κρατάει λεβέντικα—παρά τα εκατό του χρόνια— το κουβά που έσταζε ακόμα, με τις σταγόνες που μου είχαν επιτεθεί.

—Ρωτάς τι έγινε? Με αποπήρε, καρφώνοντας με, με ένα βλέμμα αγέρωχο, που με διαπερνούσε μέχρι τα ενδότερα βάθη της ψυχής μου. Που ζεις βρε χαϊρέυτε? Πόλεμος έγινε, δεν ακούς τηλεόραση? Πόλεμος! Και εσύ μου κάθεσαι και ροχαλίζεις σαν ρεμάλι! Έπειτα, άφησε να περάσουν μερικά δευτερόλεπτα αμήχανης σιωπής και επανέλαβε, για να με κάνει να το εμπεδώσω καλύτερα, την ίδια εξωφρενικά ενοχλητική (ιδιαίτερα για να σε ξυπνάνε με αυτή) λέξη: ΠΟΛΕΜΟΣ!

Ένα δεύτερο ντους με περιέλουσε, μέσα σε μόλις μισό λεπτό, αυτή τη φορά όμως από το κρύο ιδρώτα που ανάβλυσε μονομιάς από τους πόρους του δέρματός μου και δεν έφταιγε το ξενύχτι της προηγούμενης νύχτας για αυτό, αλλά ο τρόμος που προκλήθηκε μέσα μου από τα λόγια που είχε μόλις ξεστομίσει η γιαγιά μου. Ταυτόχρονα

δεχόμουν άλλη μια ψυχρολουσία, ψυχολογικού όμως τύπου.

—Δεν είναι δυνατόν, προσπάθησα να αντικρούσω την ακλόνητη σιγουριά της γιαγιάς μου. Μήπως είδες καμιά ταινία και επηρεάστηκες? Ρώτησα, προσπαθώντας μάταια να βρω μια λογική εξήγηση. Η ατυχία μου τον τελευταίο καιρό ήταν αρκετά μεγάλη, για να μπορέσω να καταπιώ έτσι αμάσητο και αυτό το νέο. Είχα περάσει διαδοχικά δύο απανωτέςλώσεις και μια δερματική πάθηση. Η πρώτη εξαιτίας του εργοδότη μου, που παρά τη τρέχουσα πανδημία που θέριζε χωρίς ανάπαυλα τον κόσμο, ερχόταν άρρωστος επί μια εβδομάδα στο χώρο εργασίας, εξαπολύοντας ριπές φτερνισμάτων και εκρήξεις βήχα δίπλα στα μουτρα μου. Ο μικρός αυτός βιολογικός πόλεμος που μου εξαπόλυσε ήταν αρκετός για να μου μεταδώσει τον ισχυρό ιό και να με στείλει απευθείας στο κρεβάτι. Ευτυχώς, επανήλθα στα φυσιολογικά μου μετά από κάνα δεκαήμερο, μα στα καπάκια αρρώστησα ξανά, από άλλη ίωση, καθώς το ανοσοποιητικό μου σύστημα ήταν εξαντλημένο. Εξαιτίας των απανωτών πυρετών και του συνεχούς ιδροκοπήματος, μου προκλήθηκε ένας ευτυχώς ελαφρύς δερματικός ερεθισμός. Μα τα χειρότερα δεν είχαν ακόμα έρθει. Ο εργοδότης μου, ο ίδιος αυτός ανεύθυνος τύπος που ήταν υπαίτιος για την πρώτη μου ασθένεια, δεν στάθηκε ικανός να ανεχτεί την πολυήμερη απουσία μου από τη δουλειά, εξαιτίας των συνεχόμενων ασθενειών. Αποτέλεσμα: με απέλυσε. Και σαν να μην έφτανε αυτό, καθώς είχα γίνει νευρικός και καταθλιπτικός από όλες αυτές τις μικρές συμφορές, τσακώθηκα με την αξιαγάπητη σύντροφο μου, η οποία πήρε δρακόντεια μέτρα εναντίον μου και αποφάσισε να με χωρίσει. Έτσι λοιπόν, για να ξεχάσω όλες αυτές τις κακοτυχίες, είπα να ξενυχτίσω, μεθώντας με τα φιλαράκια μου, αναζητώντας λίγη ξεγνοιασιά και όμορφη ατμόσφαιρα στο γλέντι. Και τώρα, πριν καν μπορέσω να ξεκουράσω με λίγο ύπνο το καταπονημένο από αλκοόλ και αϋπνία σώμα μου, ήρθε το αποκορύφωμα: μια εξαγριωμένη γιαγιά και ένας πυρηνικός ίσως πόλεμος.

—Άσε τις δικαιολογίες ρε παλιοζουλάπι και άντε να μοιάσεις λίγο του παππού σου, που ήταν διακεκριμένος ήρωας της αντίστασης, πετάχτηκε ξανά σα χείμαρρος η γιαγιά, κόβοντας στη μέση τον ειρμό των σκέψεων μου. Και μη ξεχάσεις να πάρεις και τρία κομμάτια σπανακόπιτα που σου έχω αφήσει στη κουζίνα! μου υπενθύμισε με μητρική στοργή.

Αυτά ήταν τα τελευταία λόγια που θυμάμαι από το διάλογο μας και πριν καταλάβω πως, είχα βρεθεί στο μέτωπο, σε μια ξένη χώρα, ανάμεσα σε πραγματικές βόμβες και αληθινές φονικές σφαίρες που σφύριζαν πάνω από τα κεφάλια μας σαν ατίθασα δαιμόνια. Ο χάρος είχε τη τιμητική του και πετσόκοβε με το δρεπάνι του εκατοντάδες νέα παιδιά σε καθημερινή βάση, μετατρέποντας τους σε τροφή για τα κανόνια, προσπαθώντας να χορτάσει την ακόρεστη, παράλογη πείνα της μηχανής του πολέμου και της βιομηχανίας των όπλων που δούλευε ακατάπαυστα, υποδουλίζοντας συνεχώς τη κατάσταση με νέες καταστροφές. Φωτιές, φρικαλεότητες και σαδισμός ήταν η νέα μας καθημερινότητα. Ο θάνατος ερχόταν με τις πιο απροσδόκητες μορφές, εκμηδενίζοντας πολλούς, σκοτώνοντας ακόμα περισσότερους. Και ήρθα σε επαφή με αυτή την πραγματικότητα από την πρώτη κιόλας μέρα που πατήσα το πόδι μου στην πρώτη γραμμή. Οι ανώτεροι

μας, μας έριξαν σε μια αποτυχημένη επιχείρηση αντιπερισπασμού από την οποία θα ήταν θαύμα αν θα επιζούσε έστω και ένας από εμάς. Βρισκόμασταν σε έναν άγνωστο τόπο και είχαμε περικυκλωθεί από τον εχθρό, που μας είχε κλείσει σαν ποντίκια στη φάκα. Τα πολυβόλα κελαηδούσαν σαν πολεμοχαρείς αετοί. Ο φίλος μου ο Αντρέας, ήταν δίπλα μου όταν δέχθηκε μια ριπή από αυτόματο τουφέκι τελευταίας τεχνολογίας, συνέπεια της οποίας ήταν να χυθούν προς τα έξω όλα του τα σπλάχνα. Ο Αντρέας μας κοιτούσε παρακλητικά, καθώς προσπαθούσε αναποτελεσματικά να κρατήσει με τις χούφτες του, τα όργανα του μέσα στο σώμα του. Ο θάνατος του δεν περιείχε ούτε μεγαλείο, ούτε δόξα.

Αναγνωρίζοντας τη ματαιότητα της επίθεσης αυτής, πολλοί από εμάς θέλαμε να αποσυρθούμε πριν να είναι αργά. Μα ο λοχαγός μας είχε εντελώς αντίθετη άποψη, μια άποψη που τη γνωστοποιούσε, στέκοντας από πάνω μας σαν οργισμένος διάβολος, κραδαίνοντας στη χούφτα του το περιστροφο του, απειλώντας να μας καρφώσει μια σφαίρα στον αυχένα, καθώς μόνο με την απειλή και τον εκφοβισμό μπορούσε να επιβάλει τις διαταγές του ο άνθρωπος αυτός, που δεν είχε καταφέρει να κερδίσει το σεβασμό από κανέναν μας. Μα στα σχέδια του λοχαγού, εκτός από όλους εμάς που συμμετείχαμε στην επιχείρηση, ήταν αντίθετη και η ίδια η πραγματικότητα. Και η αντίθεση αυτή ήρθε να εκδηλωθεί μέσα από μια οβίδα που έστειλε κάποιο εχθρικό τανκ, ακριβώς πάνω μας. Το μόνο που ένιωσα ήταν τη γη να κουνιέται κάτω από τα πόδια μου, εκκωφαντικός θόρυβος μου βούλωσε τα αυτιά και μια μεγάλη λάμψη θόλωσε την όραση και το νου μου. Θραύσματα, πέτρες και καυτός αέρας πετούσαν παντού γύρω μας, θέτοντας μας εκτός μάχης. Για λίγο κατάφερα, ζαλισμένος, να σηκωθώ όρθιος, απλώς και μόνο για να αντικρίσω τον ίδιο λοχαγό με το ένα του μάτι να κρέμεται έξω από το κρανίο και το χέρι με το οποίο κράδαε πριν λίγο τόσο αυταρχικά το πιστόλι του να απουσιάζει, κομμένο σύριζα από τον ώμο. Κάθε διάθεση παληκαριάς είχε χαθεί από τη πλέον τρομοκρατημένη φάτσα του, ενώ τώρα έψαχνε τρύπα να χωθεί, για να σωθεί. Έπειτα, μια δεύτερη έκρηξη ακούστηκε και βυθίστηκε στο πιο μαύρο σκοτάδι.

Το επόμενο που θυμάμαι είναι ένα δροσερό αεράκι να χαϊδεύει το πρόσωπο μου και μια γενικότερη ησυχία, γεμάτη από γαλήνη και αρμονία. Ένα κελήδημα ερχόταν από κάπου, αυτή τη φορά όχι πολυβόλου, μα κάποιου φιλειρηνικού πτηνού. Λες να ήμουν νεκρός και να βρισκόμουν κάπου στον παράδεισο? Ποτέ δεν συμφωνούσα με παραμύθια περί μεταθανάτιας ζωής, μα ομολογώ πως αυτή ήταν η πρώτη σκέψη που έκανε το μυαλό μου, μια σκέψη που ήταν αρκετή για να με πανικοβάλλει και να με κάνει να πεταχτώ όρθιος απλώς και μόνο για να συνειδητοποιήσω πως βρίσκομαι σε ένα δωμάτιο νοσοκομείου. Μπροστά μου υπήρχε ένας άντρας με τετράγωνο κεφάλι και προσποιητή αυστηρή έκφραση στο πρόσωπο του. Από ότι κατάλαβα, πρέπει να ήταν ο υπεύθυνος του θαλάμου.

—Βρε καλώς τον! Ξύπνησες κι όλας? Μου άρχισε τη ψιλή κουβέντα. Εσύ είσαι πιο γερός και από σίδηρο! Αν ήταν έτσι όλοι οι στρατιώτες μας, θα είχαμε ήδη κατακτήσει το κόσμο.

Ενοχλημένος, με το κεφάλι μου να βουίζει, ζήτησα εξηγήσεις από τον άνθρωπο αυτό, το παρουσιαστικό του οποίου δεν μου ενέπνεε ούτε συμπάθεια, ούτε εμπιστοσύνη.

—Τραυματίστηκες στη μάχη, δεν θυμάσαι? Είχες ηρωική συμπεριφορά, μα για κακή σου τύχη το τμήμα σας διαλύθηκε μισή ώρα αφού βρεθήκατε στο μέτωπο. Δεν φταίτε όμως εσείς! Ήταν αναπόφευκτο.

Δεν μπορούσα να καταλάβω τι το ηρωικό είχε το ξε-

πάστρεμα της ομάδας μας, μετά από ένα εικοσάλεπτο ύπαρξης στο πεδίο της μάχης, γεγονός που μου ακουγόταν σαν την επιτομή της αποτυχίας. Παρόλαυτα δεν μπορώ να πω ότι με ενδιέφερε και ιδιαίτερα. Μας είχαν στείλει σε μια ξένη χώρα, να πολεμήσουμε για ξένα συμφέροντα και τίποτα από όλα αυτά δεν έμοιαζε να έχει λογική. Μου ήταν δυσνόητο το πως υπερασπιζόμαι την πατρίδα μου, πολεμώντας άγνωστους ανθρώπους, με τους οποίους δεν είχα να χωρίσω τίποτα, για χάρη ορισμένων υποτιθέμενων συμμάχων της χώρας μας, τα συμφέροντα των οποίων ήταν λιγότερο σκοτεινά και τα άλλοθι με τα οποία έντυναν αυτή τη σφαγή, με δυσκολία θα μπορούσαν να πείσουν ένα δεκάχρονο παιδί. Η γιαγιά μου δεν είχε καταλάβει πως ο πόλεμος αυτός, δεν είχε καμία ομοιότητα με τον αγώνα που είχε δώσει στα νιάτα της αυτή και ο παππούς μου. Και ήταν ολοφάνερο πως αυτή η μάχη δεν ήταν δική μου και δεν υπήρχε περίπτωση να συνεισφέρω ούτε λίγη από την ενέργεια μου για χάρη της, ούτε να γίνω ωμό κρέας στο στόμα κάποιας καπνισμένης και ακριβοπυλημένης κάνης.

—Καλά όλα αυτά, αλλά για πες μου, διέκοψα τον τύπο αυτό, που αν και δεν είχε βρεθεί ούτε για πέντε λεπτά στο μέτωπο, είχε όρεξη να μιλάει για πολεμικά κατορθώματα και ανδραγαθήματα, μια κουβέντα που έβρισκα αρκετά ενοχλητική όχι μόνο εγώ, μα και οι υπόλοιποι ασθενείς που βρίσκονταν στο θάλαμο ανάρρωσης. Πότε φεύγω για το σπίτι μου? Έθεσα το ερώτημα που εκπροσωπούσε όχι μόνο τη δική μου σκέψη, μα και υπόλοιπων τραυματιών.

—Σπίτι σου? Όχι και να μας φύγεις από τώρα! Ξεκίνησε να τα μασάει ο εκπρόσωπος του στρατεύματος. Δεν στέλνουμε πίσω στο σπίτι λεβεντόπαιδα σαν και του λόγου σου. Λίγες μέρες θα σας κρατήσουμε μόνο και θα σας ξαναστείλουμε στην πρώτη γραμμή, όπου σας περιμένει μια δοξασμένη πορεία, γιατί όχι και παράσημο ανδρείας!

—Τι λες ρε καραγκιόζη! Ακούστηκε μια φωνή από το βάθος της αίθουσας.

—Εμείς δεν γυρνάμε εκεί! Ανακοίνωσε ένας άλλος.

Το πράγμα ήταν ξεκάθαρο. Ο λαός του αναρρωτηρίου είχε εκφράσει τη θέληση του. Ήδη κάποιοι είχαν σηκωθεί και κινούσαν απειλητικά προς την πόρτα, ενώ ο ψευτογιατρός έστεκε εκεί σα δερβέναγας και μας ούρλιαζε να γυρίσουμε στα κρεβάτια. Αμέσως, ενώθηκα και εγώ με την υπόλοιπη παρέα που προσπαθούσε εδώ και τώρα να αποδράσει.

—Δειλοί! Ξεφώνισε με μίσος ο άνθρωπος αυτός, που αποτελούσε και το μόνο εμπόδιο ανάμεσα σε μας και την έξοδο, σε εμάς και την ελευθερία.

Μια ατσάλινη γροθιά προσγειώθηκε σαν κεραυνός πάνω στο μούτρο του, κάνοντας τον να φτύσει μερικά δόντια –μικρό αντίτιμο σε σχέση με αυτό που πλήρωσαν άλλοι από εμάς, όπως ο Αντρέας– και φοβισμένος έκανε στην άκρη για να μην τον ποδοπατήσουμε. Σα σίφουνας ξεχυθήκαμε έξω από το νοσοκομείο, μπήκαμε στο αυτοκίνητο που προοριζόταν να μας στείλει στα κανόνια του εχθρού και από εκεί στο χώμα, αντιστρέψαμε την πορεία του και κατευθυνθήκαμε προς την πόλη από όπου τόσο ανεξήγητα μας είχαν αρπάξει, για να μας στείλουν να ψοφήσουμε εδώ πέρα. Όλοι ήταν χαρούμενοι και συμφωνούσαν πως αυτή ήταν ίσως η μοναδική ηρωική πράξη μας μέχρι τώρα. Αν έπρεπε να πολεμήσουμε, θα το κάναμε για τη δική μας ελευθερία και όχι για να πλουτίζουν κάποιοι άλλοι. Κουρασμένος, άνοιξα την πόρτα του σπιτιού μου, σωριάστηκα σε έναν καναπέ και εξιστόρησα στη γιαγιά μου με κάθε λεπτομέρεια όλη αυτή την ιστορία.

Δημήτρης Υφαντής

Άγγελος Γέροντας: «Η Μετάβαση και το Βλέμμα»

Εκδόσεις Βήτα Ιατρικές Εκδόσεις Οκτώβριο 2021

«Φυσά ο βοριάς και πάγωσαν/ προ των πυλών οι αναμνήσεις/ αστείρευτα έτη φωτός περάσανε/ κι απόμεινε, μέσα στη νύχτα/ να μας κοιτά/ με κείνο το ρωγμώδες βλέμμα του/ ο τραυματίας σκύλος».

(Κώστας Δ. Υφαντής:

«Πλαγκτόν, απολογισμός»).

Ο πεζογράφος Άγγελος Γέροντας, ιατρός στο επάγγελμα, νευρολόγος. Είναι απόγονος του Άγγελου Γέροντα, δημογέροντα των Αθηνών, μέλος της Φιλικής Εταιρείας, και τρεις φορές μετά την απελευθέρωση Δημάρχου Αθηναίων (1832, 1837, 1840). Στην Πλάκα υπάρχει οδός προς τιμή του.

Στον συγκεντρωτικό αυτόν τόμο παρουσιάζεται το μεγαλύτερο μέρος των πεζογραφημάτων της περιόδου 1997-2013 του Άγγελου Γέροντα, αφηγήματα που διασχίζουν τις δεκαετίες με ύφος που αλλάζει, κέντρα που μετατοπίζονται, εικόνες που σκοτεινιάζουν ή φωτίζονται, και μια υπόκρουση που δείχνει σε ποικίλες κατευθύνσεις. Ερωτικά πάθη, τόποι κουρντισμένοι σε διαφορετικούς ρυθμούς, οικείοι και ξένοι, γιατροί σε εφημερίες, άνθρωποι που χάνουν τον εαυτό τους μέσα στην πραγματικότητα ή νιώθουν όλο τον κόσμο μέσα τους, άνθρωποι μεταβατικοί. Πάντως, εκείνο που σαν απαλή και σίγουρη χορδή διαπερνάει ολόκληρο το βιβλίο είναι ένα βλέμμα κοινό που αγκαλιάζει τις διαφορετικές πλευρές και εποχές του συγγραφέα χτίζοντας ένα υφαντό συνεκτικό και, στο τέλος της ανάνησσης, γνώριμο.

Σ' όλα τα έργα του ομιλεί για τους ανθρώπους και για τη λειτουργία τους μέσα στην πόλη. Έχει σαν οδηγό τη φιλοσοφία των χαρακτήρων, να ακούει χωρίς προκαταλήψεις. «Ούχ εις πάτρας μοι πύργος, ού μία στέγη, πάσης δὲ χέρσου καὶ πόλισμα καὶ δόμος ἔτοιμος ἡμῖν ἐνδαιτᾶσθαι πάρα» (Δεν έχω για πατρίδα μου μια και μόνον πόλη, ένα και μόνο σπίτι. Όλο το σύμπαν και κάθε χώρα και κατοικία, είναι για μένα και πατρίδα (4^{ος} αἰώνας π.Χ Διογένης ο Κυνικός).

Το αποφθεγματικό - συνθετικό αφήγημα «Εννέα. Τρυφερή Αθήνα» είναι ο επίλογός του «Η Μετάβαση και το Βλέμμα».

Το συνθετικό ρεαλιστικό αφήγημα του Άγγελου Γέροντα «Εννέα. Τρυφερή Αθήνα» αποτελείται από εννέα καταγραφές της καθημερινότητας. Ματιές, κινήσεις, τα γεγονότα της πόλης. Το «σύνολο του Εννέα...» που συγκροτεί τη ματιά, κοινωνική, ιστορική, αντιστασιακή, πολιτική, την ψυχολογία τού ανθρώπου - τις πολλαπλές ιδιότητες. Πορτρέτα καθημερινών ανθρώπων, αυτοβιογραφίες και «εικονοστάσια» ατέλειωτα, σε μια περιδιά-

βαση. Συνήθειες και ήθη, μιας άλλης εποχής. Έχει φύγει ανεπιστρεπτή; Αυτοβιογραφικές διαδρομές, παρέες, μπαρ, ήχοι, σκέψεις, γεγονότα, παραστάσεις, βιώματα, ετεροβιώματα: «Σημαντικά πράγματα όλα αυτά, μέσα στον πόλεμο... η δύναμη του θεάτρου...», η παραμυθία, ο έρωτας είναι το πιο ρομαντικό, το μεγαλύτερο ειδύλλιο της ζωής, το πιο ντελικάτο τραγούδι... Υποχρεώνει κάποιους να ανεβοκατεβαίνουν τις σκοτεινές σκάλες των πολυκατοικιών. Τα «κόκκινα φανάρια» ελευθερώνουν τις αγωνίες, τα πάθη. Η ψυχάνaluση του καθενός, η συμπεριφορά της επιθυμίας - η πράξη της εκπλήρωσης με τον χτύπο της καρδιάς - η αδρεναλίνη τού αγνώστου/ απρόσμενου. Μετράει τι χάνει, τι κερδίζει η ζωή. Βλέπει, αισθάνεται, κατανοεί. Η πληρότητα. Ο χρόνος,

η ορμή, σαν μια κατάσταση «διαταραχής»... είναι το κρασί που μας μεθάει τις καρδιές, με νέους έρωτες... Το ποθούμενο ερέθισμα, όποτε η συμπεριφορά τής επιθυμίας συνεχίζεται και τερματίζεται. Καλά κρατεί η ανησυχία ή η ηρεμία. Η αναγκαιότητα, το ομφέμφυτο ένστικτο, η πρόθεση «καθ' οδόν...» έρχεται ακόμη και με αναστολές... «Είμαι μαζί σου κύμα παλιροϊκό...». Παλαιές ανθρωπογεωγραφίες εκτυλίσσονται, με θεατρικότητα, με μουσικότητα.

Ο συγγραφέας Άγγελος Γέροντας, περιγράφει αθροιστικά γεγονότα, όπως ο «ορκωτός λογιστής» με ακρίβεια αποφαίνεται... σαν ένα μεγάλο ποτάμι, στο οποίο συγκλίνουν παλιοί νέοι «παλιοπόταμοι»...

Στις όχθες χορεύουν, οι άνθρωποι. Οι αντιθέσεις, οι αμφισυνδυετικές ενέρχειες καθρεφτίζονται στην

Αθήνα. Οι σταθμοί της δομούνται, αρκούντως. Οι ακτινογραφίες και τα «νεύρα» της. Αναμνήσεις, εντυπώσεις, λεπτομέρειες, διατρέχουν τη γραφή του. Ανταποκρίνονται στους δρόμους μας - όταν υπάρχει η απουσία λόγου. Η μελαγχολία, η μοναξιά παίζει ζάρια, με το παιχνίδι της επίγνωσης. Η υψηλότερη φόρτιση η εικόνα. Επικαλούνται σύμβολα, συνηχήσεις, και επιμύθια ξεχασμένα. Οι εμπειρίες τού συγγραφέα, μέσα σ' ένα «ακατέργαστο» πλαίσιο μάς προσγειώνει. Μυρίζει «μέσα στη νύχτα καπνίζοντας με απόλαυση ένα άφιλτρο άρωμα». Όπως έκανε ο Μπαλζάκ, όταν έπινε έναν καφέ πικρό για να βρει, ό,τι οι άλλοι δεν έβλεπαν...

Οι «νευρωτικοί» της πόλης, προσπαθούν, να κλάψουν από οδύνες ή χαρές. Οι εμπειρίες των δρώντων, προξενούν δάκρυα από χαρά μιας καθημερινής ιστορίας: «Πώς αλλιώς, παρά μέσα από ρωγμές - από ραγισμένες καρδιές;». Εισέρχονται σκέψεις μέσα από τις χαραμάδες των σπιτιών, όπως οι κλέφτες στο σκοτάδι. Άλλοτε αθώα πειράγματα. Πρόσωπα ιδιαίτερα

κοσμούν τις ιστορίες των Αθηνών. Μ' ένα αυτοβιογραφικό «σκάουντινγκ», αναλύει στα βαθιά, βρίσκει με μαγευτικό τρόπο, δημιουργώντας έναν κοινό παρανομαστή - τις συγκινήσεις. Οι δομές της εισόδου, σχεδόν πάντοτε, εμπεριέχουν εξόδους στην Αθήνα. Άλλως, υπάρχει η χαρμολύπη της. Στα αδιέξοδα ο συγγραφέας Άγγελος Γέροντας, διορθώνει τις κινήσεις των προσώπων, λες και είναι σκηνοθέτης, με εξοδικές τις ενημερωμένες αντιδράσεις των «ηθοποιών».

Το ρεπερτόριο κάποτε ελεγεϊακό, δίχως να «θρηνολογεί», απ' τη μαγεία της παρουσίας ή της απουσίας ποιητών, συγγραφέων. Δίνει στο «τίποτε» έναν δρόμο, μια κατοικία, μια διεύθυνση - ένα όνομα - μια αριστοτελική εντελέχεια. Η αναφορά σε ονόματα, σε συνειρμούς, πηγάζουν - ενισχύουν το λόγο του, οδηγώντας τον, από ένα στο άλλο. Σαν ταινία κινηματογράφου, χρησιμοποιεί τη φράση *consience*. Για να εκφράσει τόσο την επίγνωση - όσο και τη συνείδηση! Μια ηθογραφία, οι σκέψεις - μόχθοι, έννοιες, τα αγάλματα - ορίζουν τον χαρακτήρα της Αθήνας! Όταν σπάζονται οι κεφαλές των «Ερμών...». «Το ποτάμι είναι πιο φιλικό» όπως λέει ο Καζαντζάκης. «Μικρές αναπνοές των αγαμάτων οι μορφές. Αθήνα σκουριασμένη πόλη. Πυρορούν οι πάλοι ζωγραφιάς/. Σε κράζουν τώρα χλωμοί κράχτες/. Αιθαλομίχλη όροφοι πολλοί/, τού ήλιου μας οι νεκροθάφτες...». (Μικρές αναπνοές. Τα Μπεκερέλ).

Η ελευθερία του... ανιχνεύει την όραση, την άρθρωση - ωραιότητα της. Συγκροτείται όχι κοντοπρόθεσμα η νοσταλγία, αλλά, παίρνει στέρεα αναφορά σε όλες τις εκφάνσεις της, μέσα στο διαρκές παραγόμενο - δημιουργεί ένα ιδιαίτερο ύφος. Η συμπιεσμένη - λιτή αναφορά τού συγγραφέα - σαν κώδικας της «οδικής κυκλοφορίας» διανύει παρέα ακόμα και με τα «υποκατάστατα». Ο νευρολόγος και χημικός Ερλεμάγιερ (1825-1905) έλεγε στη «θεωρία της δομής...» ότι μαζί με τα ονόματα, η λειτουργία της πόλης ομοιάζει με αρτηρίες τού σώματος. Και μαζί με τας οδούς/ τα ονόματα, ότι είναι μάρτυρες, όχι μαρτύρια. «Με ονόματα μπορεί να ζούμε παντού, να πηγαινουμε παντού, και, να μην αισθανόμαστε μόνοι...» έλεγε ο αείμνηστος ποιητής, φίλος μου Μιχάλης Κατσάρος. (Η Αποκάλυψη γεννάει ονόματα, εκδόσεις «ΙΔΜΩΝ»). Σίγουρα «το υπέρ-εγώ» τού ονόματος είναι μέρος της ταυτότητας του καθενός. Ενώνονται το κρασί και τα ιδανικά μπαρ.

Το κάνει η τέχνη όταν δε στηρίζεται στη «βία» και όταν δεν εξασκείται σε προνόμια. Γιατί, άλλως, το έργο «φυλακίζεται». Οι αναγνώστες μπορούν να εκτιμήσουν... κατά περίπτωση. Ο συγγραφέας έχει μια παραμυθία ξεχωριστή, και, από μια ραγισμένη καρδιά της πόλης, αναδεικνύεται ένα ξεχωριστό φως, αφού μετακινεί την προσοχή μας απ' το άτομο στο σύνολο. Από μια ασήμαντη εικόνα, ξαναγυρίζει το μάτι, στην αφετηρία του ανθρώπου. «Με τη ζωή τους να έχει τη φρεσκάδα τού μέλλοντος». «Η ζωή πατριάρχισσα» όπως έλεγε ο ποιητής Κωστής Παλαμάς - στον «Δωδεκάλογο του γύφτου». Η πόλη, χαρακτηρίζει τους ανθρώπους - γίνεται επιθετική - κάποτε σιωπηρή - άλλοτε ακούς κραυγές, παραμιλητά. Κωδικοποιείται ο σκληρός πυρήνας της, από τις φωτογραφίες της - όπου καταδειχνουν τις στιγμιαίες αλήθειες της. Τα

πορτρέτα και τα αγάλματα μπορούν να υπονοούν, τις αλήθειες μιας ολόκληρης ζωής. Ο Μπεργκσόν γράφει ότι οι κινήσεις (παντός είδους) στην πόλη: «είναι το μηχανικό κρουστό του ζωντανού».

Ο συγγραφέας Άγγελος Γέροντας ακτινογραφεί επιτυχώς σ' όλα τα αφηγήματά του, τους χαρακτήρες. Μπορεί να κάνει την ακτινογραφία ενός προσώπου. Σαν καλός γραφιάς, νευρολόγος, αποκαλύπτει τις λεπτές και σύνθετες δομές - τη δράση των ανθρώπων. Το σύνολο των χαρακτήρων συγκροτούν την ιστορία της Αθήνας. Όλα τα παράδοξα, οι δυστυχίες -στηρίζονται από αντιθέσεις/ συγκρούσεις - άλλοτε εμφανείς - άλλοτε από υπόγεια ρεύματα. Φωτίζονται τα πρόσωπα - οι «δρώντες» απόντες - αποτελούν την υψηλότερη ιστορική μορφή της μάθησης. Το πεζοδρόμιο. Είναι η ανεργία, η λαθρομετανάστευση, προσφυγιά, οι αποκλειόμενες ζώνες της φτώχειας, η χρεωκοπία, τα ΜΜΕ και η συμβιωτική τους σχέση, με τη διαπλοκή των ισχυρών. Περπατάει καλά ο συγγραφέας Άγγελος Γέροντας - στα βήματα της προμηθεϊκής σύγκρουσης για αυτονομία. Αποφαίνεται, μεταξύ έρωτα και καθήκοντος - σκοπών και μέσων - μεταξύ πίστης - και ορθολογισμού - σε οδηγεί σε πρωτοτυπία και έμφαση γεγονότων. Αφού η ομορφιά της Αθήνας, φωτίζει την αποκάλυψη της αλήθειας. Την εικόνα της, με τις κρυμμένες αναλογίες. Σκαλίζει, όχι το μπετόν, αλλά, ό,τι από το χώμα έχει απομείνει. Τη μνήμη. Η άλως της Αθήνας, γίνεται ημεροδείκτης. Σ' αυτές τις μικρές συναντήσεις - όπου προσεγγίζεις πολύ τον άλλον. Η διαβίωσή μας και οι σχέσεις μας, ελευθερώνονται, γίνονται εξαιρετικά γόνιμες και πλούσιες. Η έντονη συντροφικότητα με καλούς φίλους, γίνεται ο καταλύτης κόντρα στην απροσωπία της Αθήνας. Με οικουμενικότητα ή χωρίς, απ' τα χωριά, αστοί ή μεσοαστοί, προλετάριοι, μέτοικοι, λούμπεν, μεταπράτες της Αθήνας, συναθροίζονται και συμμετέχουν στην ακροαματικότητα της ποίησης, ταυτόχρονα, με τις παρεμβολές της ανάγνωσης οριζόντιας ιδιοκτησίας! Δίχως σκέψη, αλλά, με αναφορές σε πρόσωπα της Αθήνας. Ξεθωριάζουν; Οι πλατείες! Η πλατεία Ομονοίας!

Ούτως ή άλλως, την πραγματική ιστορία όπως έλεγε ο φιλόσοφος Κορνήλιος Καστοριάδης, τη φτιάχνουν οι άνθρωποι... όχι της αντιπαροχής, αλλά, της διαρκούς δημιουργικής δράσης. (Φαντασιακή Θέσμιση της Κοινωνίας...).

Παίρνουν σχήματα τα πρόσωπα της πόλης. Όσοι «προσεύχονται» απ' τα αδιέξοδα της ζωής. Παρηγορούνται, όπως έλεγε στο θεατρικό έργο «Χιούι» ο Αμερικανός θεατρικός συγγραφέας Ευγένιος ο' Νηλ (1888-1953) βραβείο Νόμπελ λογοτεχνίας (1936), απ' τους διαλόγους με αγνώστους, όπως με τους ενοίκους ενός ξενοδοχείου, ο *receptionist*. Με τα μάτια τους, βλέπουν τη λειτουργία της πόλης. Τα νοσοκομειακά όταν βλέπουν, ουρλιάζουν την πυροσβεστική. Αγκαλιάζονται τα πρεζόνια, οι κλοσάρ, άστεγοι. Αναζητούν λίγη θερμότητα, στοργή και ανθρωπιά. Αθήνα τρυφερή. Τέλος πάντων, «Ζεις εσύ μας οδηγείς...».

Παναγιώτης Καραβασίλης
Συγγραφέας και αναλυτής
ουσστημάτων πληροφορικής

Φοιτητικοί Σύλλογοι - μεγάλο όχη» στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο και την εμπλοκή της Ελλάδας

Την **Τρίτη 1 Μάρτη** το απόγευμα οι Φοιτητικοί Σύλλογοι της Αθήνας πραγματοποίησαν μεγάλο συλλαλητήριο.

Πλήθος φοιτητών και φοιτητριών συγκεντρώθηκαν στα Προπύλαια και τώρα πραγματοποιούν πορεία στους κεντρικούς δρόμους της Αθήνας, διατρανώνοντας το αίτημα να απεμπλακεί άμεσα η χώρα από τους ιμπεριαλιστικούς ανταγωνισμούς ανάμεσα σε ΗΠΑ, ΝΑΤΟ, ΕΕ και Ρωσία, εκφράζοντας ταυτόχρονα την αλληλεγγύη στους λαούς της περιοχής.

«Να σταματήσει η εμπλοκή της Ελλάδας στον πόλεμο. Όχι στους πολέμους των ιμπεριαλιστών ΗΠΑ - ΝΑΤΟ - ΕΕ, Ρωσίας. Έξω οι βάσεις των ΗΠΑ - ΝΑΤΟ», αναγραφόταν στο παρό τους.

Με συνθήματα όπως «Να σταματήσει τώρα η εμπλοκή, έξω από την

Ελλάδα οι ΝΑΤΟικοί», «Δεν θα επιλέξουμε στρατόπεδο ληστών, μόνη ελπίδα η πάλη των λαών», «οι ιμπεριαλιστές τη γη ξαναμοιράζουν, με των λαών το αίμα τα σύνορα χαράζουν» και «δώστε λεφτά για την Παιδεία και όχι για του ΝΑΤΟ τα σφαγεία», φοιτητές και φοιτήτριες διατρανώσαν την αντίθεσή τους με την εμπλοκή της χώρας στα σχέδια των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων σε Ουκρανία και ανατολική Ευρώπη.

Στη Βασιλίσσης Σοφίας, στο ύψος του Συντάγματος, οι συγκεντρωμένοι έγραψαν με κόκκινη μπογιά στο οδόστρωμα «Όχι στον πόλεμο, καμία εμπλοκή», ενώ τα κόκκινα καπνογόνα φώτισαν τη νύχτα.

Οι κινητοποιήσεις συνεχίστηκαν τις επόμενες μέρες σε πολλά σχολεία και σε άλλες πόλεις.

ΠΑΤΡΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

ΜΕΓΑΛΕΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ 8η ΜΑΡΤΗ

Το απόγευμα της **Τρίτης 8 Μάρτη**, Παγκόσμια Μέρα της Γυναίκας, πλήθος κόσμου που συμμετείχε στη συγκέντρωση στο Σύνταγμα, έστειλε ηχηρό και αποφασιστικό μήνυμα καταδίκης του ιμπεριαλιστικού πολέμου και την εμπλοκή της Ελλάδας σε αυτόν.

Συγκεκριμένα, η Ομοσπονδία Γυναικών Ελλάδας καθώς και εργατικά σωματεία, φορείς αυτοαποσχολούμενων και φοιτητικοί σύλλογοι, διαδήλωσαν, τιμώντας την 8η Μάρτη και παράλληλα ύψωσαν τη φωνή τους με σύνθημα, «Εκμετάλλευση, πόλεμος και βία, ασπίδα προστασίας η πάλη για γυναικεία ισοτιμία και χειραφέτηση των λαών».

Από τα megáφωνα ακούστηκαν δυνατά τα συνθήματα όπως, «Καμία εμπλοκή, καμία συμμετοχή. Έξω από την Ελλάδα οι ΝΑΤΟϊκοί!», «Στις πλάτες του λαού, δαπάνες για σφαγή. Στα σχέδια του ΝΑΤΟ καμία συμμε-

τοχή», «Δεν θα επιλέξουμε στρατόπεδο ληστών. Η μόνη μας ελπίδα η πάλη των λαών», «ΗΠΑ και Ρωσία τη Γη ξαναμοιράζουν, με των λαών το αίμα τα σύνορα χαράζουν», «Σύννεφα πολέμου και στη γειτονιά μας Συναγερμός παντού για μας και τα παιδιά μας», «Άντρες και γυναίκες παλεύουμε μαζί. Στον πόλεμο των ιμπεριαλιστών καμία εμπλοκή», «Έξω από του ΝΑΤΟ τα σφαγεία. Κανένας φαντάρος στην Ουκρανία».

Η σκυτάλη πέρασε σε τραγούδια όπως το «Άννα μην κλαις» (σε στίχους Μπ. Μπρεχτ και μελοποίηση Θ. Μικρούτσικου), ενώ η αυλαία έπεσε με το «Bella Ciao».

Το δικό τους αγωνιστικό μήνυμα ενάντια στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο στην Ουκρανία αλλά και τιμής της 8ης Μάρτη, έστειλαν από διάφορες πόλεις της χώρας, Ομάδες Γυναικών της ΟΓΕ και εργατικά Σωματεία.

Θεσσαλονίκη

Αγρίνιο

Αλεξανδρούπολη

Γιάννινα

Καβάλα

Δυτ. Μακεδονία

Κοζάνη

Κομοτινή

Λάρισα

Πάτρα

Πύργος

Χαλκίδα

Φλώρινα

Ξάνθη

ΑΠΕΡΓΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ - ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

Την **Τετάρτη 16 Μάρτη** πραγματοποιήθηκαν συγκεντρώσεις σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και άλλες πόλεις της χώρας, στο πλαίσιο της 24ωρης πανελλαδικής - πανοικοδομικής απεργίας που κήρυξε η Ομοσπονδία Οικοδόμων.

Με την απεργία τους διεκδικούν ουσιαστικές αυξήσεις σε μεροκάματα και μισθούς, άμεσα μέτρα οικονομικής στήριξης των εργαζομένων, των μικρών ΕΒΕ και των αυτοαπασχολούμενων του κλάδου που πλήττονται από την ενεργειακή κρίση.

Αναγνώριση και διανομή των «υπέρ αγνώστων» ενσήμων. Κάθε μέρα δουλειάς να είναι και μέρα Ασφάλισης. Ένταξη των συναφών ειδικοτήτων (γυψοσανιδαδες, ξυλουρ-

γοί κ.ά.) στα Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα.

Στην Αθήνα, από νωρίς το πρωί έγιναν απεργιακές περιφουρήσεις σε διάφορα εργοτάξια. Περιφουρήσεις έγιναν και σε άλλες περιοχές.

Αμέσως μετά έγινε συγκέντρωση στην πλατεία Κάνιγγος. Κεντρικός ομιλητής ήταν ο Γιάννης Τασιούλας, πρόεδρος της Ομοσπονδίας Οικοδόμων. (...)

Ακολούθησε πορεία από την πλ. Κάνιγγος με κατάληξη τα γραφεία του Συνδέσμου Τεχνικών Εταιρειών Ανωτέρων Τάξεων (ΣΤΕΑΤ), όπου αντιπροσωπεία των οικοδόμων συναντήθηκε με εκπροσώπους του ΣΤΕΑΤ. Όπως σημείωσε ο Γ.Τασιούλας, συμφωνήθηκε να οριστεί νέα συνάντηση το επόμενο διάστημα.

Αργίνο

Γιάννενα

Θεσσαλονίκη

Καλαμάτα

Λάρισα

Πάτρα

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Την **Παρασκευή 18 Μάρτη** διαδήλωσαν στο κέντρο της Αθήνας βιοπαλαιστές, αγρότες και κτηνοτρόφοι από όλη τη χώρα. Τα τρακτέρ που έφθασαν στη συγκέντρωση, από την Αταλάντη Φθιώτιδας που ξεκίνησαν νωρίς το πρωί, έγιναν δεκτά μέσα σε χειροκροτήματα και συνθήματα από τους συγκεντρωμένους με το κυρίαρχο σύνθημα: «Πότε με τα πόδια, πότε με τρακτέρ, αν δεν δικαιωθούμε θα γίνει Κιλελέρ».

Δίνοντας συνέχεια στις κινητοποιήσεις για τα δίκαια αιτήματά τους, που το προηγούμενο διάστημα τους έβγαλαν στα μπλόκα, Αγροτικοί Σύλλογοι και Ομοσπονδίες προχώρησαν σε συγκέντρωση έξω από το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης στην πλατεία Βάθης.

«Με τους αγώνες μας ανατρέπουμε τις πολιτικές σας. Συνεχίζουμε - Θα νικήσουμε!», το σύνθημα της Πα-

νελλαδικής Επιτροπής των Μπλόκων από την εξέδρα της συγκέντρωσης δίνει το στίγμα: Οι διεκδικήσεις για μείωση του κόστους παραγωγής, για φθινό ρεύμα και πετρέλαιο, για αποζημιώσεις από τον ΕΛΓΑ όχι μόνο παραμένουν επίκαιρα, αλλά γίνονται ακόμα πιο επιτακτικά για να επιβιώσουν, να συνεχίσουν να ζουν από τον κόπο τους.

Τη συμπαραστάσή τους στον αγώνα των αγροτών εκφράζουν σωματεία και φορείς. Μαζί τους διαδηλώνουν το Συνδικάτο Γάλακτος - Τροφίμων - Ποτών Αττικής, ο Σύλλογος Εργαζομένων υπουργείου Γεωργίας Ν.Αττικής, η Ομοσπονδία Γυναίκων Ελλάδας, το Στέκι Εργαζομένων και Νεολαίας Πατησίων - Κυψέλης, ο Φοιτητικός Σύλλογος ΣΕΤ ΠΑΔΑ, καθώς και αντιπροσωπεία της Εκτελεστικής Γραμματείας του ΠΑΜΕ.

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΤΗΣ ΛΑΡΚΟ - ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ

Την **Παρασκευή 18 Μάρτη**, σε δυναμική ολοήμερη κινητοποίηση μετέτρεψαν οι εργαζόμενοι της ΛΑΡΚΟ τη συγκέντρωση - ενημερωτική συνέλευση έξω από το κτίριο της διεύθυνσης του εργοστασίου στη Λάρυμνα. Έστειλαν και πάλι αποφασιστικό μήνυμα συνέχισης του αγώνα τους ενάντια στο έγκλημα της κυβέρνησης, τις απολύσεις, το ξεσπίτωμα και το μαράζωμα ολόκληρων περιοχών.

Από νωρίς τα ξημερώματα και παρά το τσουχτερό κρύο οι εργαζόμενοι στο εργοστάσιο της ΛΑΡΚΟ σήκωσαν στο πόδι τον οικισμό και το χωριό της Λάρυμνας.

Με φωτιές αναμμένες στην είσοδο της Λάρυμνας και κατά μήκος του δρόμου που οδηγεί στον οικισμό, στην πύλη του εργοστασίου και μπροστά στο κτίριο της διεύθυνσης, με μαύρες σημαίες που έγραφαν

«Κάτω τα χέρια από τη ΛΑΡΚΟ», με τραγούδια και πανό διαμήνυσαν σε κυβέρνηση και επίδοξους επενδυτές: «Είμαστε εδώ. Όλοι για έναν και ένας για όλους. Ελάτε να μας βγάλετε από τις εργασίες και τα σπίτια μας».

Οι εργαζόμενοι, χωρίς να σταματήσει η λειτουργία του εργοστασίου, προχώρησαν σε κατάληψη των γραφείων, αποτρέποντας την είσοδο του διευθυντικού προσωπικού. Κρέμασαν γιγαντοπανό και μαύρα πανιά στην πρόσοψη του κτιρίου και παρέμειναν εκεί μέχρι αργά το βράδυ της Παρασκευής.

Λίγο μετά τις 11 το πρωί της Παρασκευής στο χώρο κατέφθασαν και εργαζόμενοι από τις άλλες βάρδιες, αντιπροσωπείες από τα μεταλλεία του Άη Γιάννη στην Βοιωτία και τα γραφεία της ΛΑΡΚΟ στην Αθήνα, γυναίκες εργαζομένων και εκπρόσωποι συνδικαλιστικών οργανώσεων.

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΕΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ - ΜΕΓΑΛΗ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ

Την **Τρίτη 22 Μάρτη** οι συνταξιούχοι της Αττικής διαδήλωσαν για μια φορά ακόμη στο κέντρο της Αθήνας, στο πλαίσιο της κινητοποίησης που διοργάνωσαν οι Συνεργαζόμενες Συνταξιοχικές Οργανώσεις.

Στη συγκέντρωση στην πλατεία Κλαυθμώνος, και παρά το τσουχτερό κρύο, εκατοντάδες συνταξιούχοι έδωσαν αγωνιστικό «παρών», με το σύνθημα που συμπυκνώνει τις δίκαιες διεκδικήσεις τους: «Η ακρίβεια μας κλέβει τη σύνταξη και τη ζωή μας. Αυξήσεις στις συντάξεις!».

Με χαιρετισμούς απευθύνθηκαν στους συγκεντρωμένους οι πρόεδροι συνταξιοχικών Ομοσπονδιών και Συλλόγων, οι οποίοι ανέδειξαν τα οξυμένα προβλήματα επιβίωσης που αντιμετωπίζει ένα μεγάλο τμήμα των συνταξιούχων, μαζί με όλο τον λαό.

«Δεν αντέχουμε τις περικοπές.

Δεν αντέχουμε την ακρίβεια. Απαιτούμε να ζήσουμε με τις συντάξεις που πληρώσαμε και τις περικόψατε», σημειώνουν οι συνταξιούχοι και απαιτούν αυξήσεις σε όλες τις συντάξεις και απόδοση δώρων, αναδρομικών και του 0,5% του ΑΕΠ.

Επίσης, μεταξύ άλλων διεκδικούν, άμεση έκδοση των συντάξεων, να σταματήσει η κοροϊδία με τα λογισμικά και τις ιδιωτικές εταιρείες που τα διαχειρίζονται, να σταματήσουν οι περικοπές στα εφάπαξ.

Ακολούθησε μαχητική πορεία στο υπουργείο Οικονομικών με κεντρικό σύνθημα «Όλοι στους δρόμους ξεσηκωμός, να μην πεινάσει ο λαός». Ταυτόχρονα, καταδικάζοντας τον ιμπεριαλιστικό πόλεμο, φώναξαν χαρακτηριστικά: «Μας φάγανε μισθούς, φέρνουν ανεργία, τώρα τα παιδιά μας τα στέλνουν στα σφαγεία!»

Πειραιάς - Μεγάλο αντιπολεμικό συλλαλητήριο για το αεροπλανοφόρο «Σαρλ Ντε Γκωλ»

Την **Πέμπτη 24 Μάρτη** πραγματοποιήθηκε στον Πειραιά μεγάλο αντιπολεμικό συλλαλητήριο ενάντια στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο στην Ουκρανία και απαίτηση για άμεση απεμπλοκή της χώρας μας από αυτόν.

Το συλλαλητήριο διοργάνωσε το Εργατικό Κέντρο της πόλης με αφορμή τον ελλειμενισμό του γαλλικού αεροπλανοφόρου «Σαρλ Ντε Γκώλ» στον Φαληρικό όρμο. Συνθήματα, πανό, αναμμένοι πυρσού, έστειλαν δυναμικό και ξεκάθαρο μήνυμα: «ανεπιθύμητα τα πλοία των ιμπεριαλιστών», «Ο Πειραιάς λιμάνι των λαών - Όχι ορμητήριο των ιμπεριαλιστών» βροντοφώναζαν οι χιλιάδες συγκεντρωμένοι στο Πασαλιμάνι.

«Τους λέμε πως είναι ανεπιθύμητοι. Να τσακιστείτε να φύγετε από δω. Το εργατικό κίνημα στην Ελλάδα δεν διαλέγει ληστή για να του πίνει το αίμα με το καλαμάκι», τόνισε από

το βήμα της συγκέντρωσης ο κεντρικός ομιλητής, Γιώργος Καλαμαράς, αναπληρωτής ΓΓ του Εργατικού Κέντρου Πειραιά.

Νωρίτερα, το μήνυμα στην στεριά στο Πασαλιμάνι, έφτασε από τη θάλασσα. Καθώς, γύρω - γύρω από το «Ντε Γκωλ» «έπλευσε» το σύνθημα «ΝΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΕΙ ΚΑΘΕ ΕΜΠΛΟΚΗ» και ακούστηκε το σύνθημα «Είναι ανεπιθύμητοι, ούτε γη - ούτε νερό».

Το αντιπολεμικό μήνυμα αφού διέσχισε τους κεντρικούς δρόμους του Πειραιά, επέστρεψε και στάλθηκε στο γαλλικό αεροπλανοφόρο «Σαρλ Ντε Γκωλ», από τους χιλιάδες διαδηλωτές στην Καστέλα, με αναμμένους πυρσούς και στέλνοντας ηχηρό μήνυμα ότι ο Πειραιάς είναι λιμάνι των λαών και όχι ορμητήριο των ιμπεριαλιστών: «Ούτε γη ούτε νερό στους φονιάδες των λαών».

Εκδήλωση από την Επιτροπή Αγώνα Γυναικών ΛΑΡΚΟ για τα παιδιά

Το **Σάββατο 26 Μάρτη** το πρωί, μια όμορφη και συνάμα εκπαιδευτική εκδήλωση διοργάνωσε για τα παιδιά η Επιτροπή Αγώνα Γυναικών ΛΑΡΚΟ. Η εκδήλωση έγινε στο χώρο του πάρκου «Θ.Μαλέρδου» στη Λάρυμνα, με θέμα την «Παραγωγική διαδικασία του εργοστασίου ΛΑΡΚΟ, από την πρώτη ύλη έως το τελικό προϊόν».

Η εκδήλωση ήταν ένα ξεχωριστό μάθημα για μικρούς και μεγάλους, «πως από το χώμα βγαίνει ... ατσάλι;» που έρχεται να προστεθεί στο μάθημα ζωής που δίνουν στα παιδιά τους οι οικογένειες των εργαζομένων της ΛΑΡΚΟ με τον αγώνα τους.

Έναν αγώνα που φέρνει στην επιφάνεια τις πραγματικές δυνατότητες της ΛΑΡΚΟ να αναπτυχθεί και να λειτουργήσει προς όφελος του λαού της χώρας και όχι για τα κέρδη των λίγων. Έναν αγώνα ενάντια στους σχεδιασμούς που οδηγούν εκατον-

τάδες εργαζόμενους και τις οικογένειές τους, είτε στην ανεργία, είτε στη μισοδουλειά, και μαραζώνουν ολόκληρες περιοχές στις οποίες δραστηριοποιείται η ΛΑΡΚΟ.

Η συμμετοχή στην διαδραστική εκδήλωση ήταν μαζική. Η συζήτηση που ακολούθησε εξελίχθηκε σε ένα ωραίο παιχνίδι γνώσεων. Στη συνέχεια, τα παιδιά, φόρεσαν γάντια και έπιασαν δουλειά. Άλλα δημιούργησαν διάφορα έργα με χρωματισμένο ζυμάρι και άλλα έπιασαν τα πινέλα και ζωγράφισαν. Τα μεγαλύτερα παιδιά, με μπογιές και χώμα που ήταν μετάλλευμα, ζωγράφισαν σε ένα μεγάλο χαρτόνι για πανό την καμινάδα της ΛΑΡΚΟ, το εργοστάσιο, τους εργάτες, τα σπίτια τους. Επίσης, έγραψαν τα συνθήματα «κάτω τα χέρια από τη ΛΑΡΚΟ» και «η ΛΑΡΚΟ ανήκει στους εργάτες».

ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΑΝΤΙΠΟΛΕΜΙΚΟ ΣΥΛΛΑΛΥΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΚΕ

Την **Παρασκευή 1 Απρίλη** χιλιάδες λαού από κάθε γωνιά του Λεκανοπεδίου έδωσαν μαχητικό «παρών» στο συλλαλητήριο που κάλεσε η ΚΟ Αττικής του ΚΚΕ στο Σύνταγμα, με κεντρικό ομιλητή τον ΓΓ της ΚΕ του ΚΚΕ Δημήτρη Κουτσούμπα.

Λίγο πριν τις 8 το βράδυ άρχισαν να συρρέουν στο Σύνταγμα οι προσυγκεντρώσεις από Ομόνοια, Κάνιγος και Προπύλαια, με τις κόκκινες σημαίες τους. Στην Πλατεία αντιλαλούσαν απόσπασματα από το «Γερμανικό Εγχειρίδιο Πολέμου» του Μπρεχτ, ενώ το χώρο φόρτιζαν με τη μαχητικότητά τους, εργάτες και υπάλληλοι, συνταξιούχοι, νέοι, μαθητές, φοιτητές, άντρες και γυναίκες, πολλοί με τα παιδιά τους – άνθρωποι κάθε ηλικίας.

Οι συγκεντρωμένοι ένωσαν τη φωνή τους στο σύνθημα: «Όχι στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο». Διεκδίκησαν

να σταματήσει η εμπλοκή της χώρας μας. Βροντοφώναξαν ότι δεν δέχονται να πληρώσει ο λαός τον λογαριασμό του πολέμου, την ακρίβεια που εξανεμίζει το εργατικό - λαϊκό εισόδημα.

Τα πανό και τα συνθήματά τους αποτύπωναν τη δική τους θέληση, την αλήθεια που συστηματικά και μεθοδευμένα «θάβεται», όταν δεν διαστρεβλώνεται για να συκοφαντηθεί: «NATO και Ρωσία τη Γη ξαναμοιράζουν, με των λαών το αίμα τα σύνορα χαράζουν», «Για των μονοπωλίων τους ανταγωνισμούς οι ιμπεριαλιστές ματώνουν τους λαούς».

Διατράνωναν την απόφασή τους να συνεχίσουν τον αγώνα γιατί: «Υπερδύναμη δεν είναι NATO - Ρώσοι - Αμερικανοί! Η μόνη υπερδύναμη είναι οι λαοί!» και «Δεν διαλέγουμε στρατόπεδο ληστών, μόνη μας ελπίδα η πάλη των λαών!»

ΙΣΧΥΡΗ ΑΠΕΡΓΙΑΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΚΡΙΒΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΕΜΠΛΟΚΗ

Την **Τετάρτη 6 Απρίλη** χιλιάδες εργαζόμενοι συμμετείχαν στις απεργιακές συγκεντρώσεις των συνδικάτων διαδηλώνοντας στην Αθήνα καθώς και σε άλλες 70 πόλεις της χώρας.

Στην Αθήνα εργαζόμενοι από δεκάδες κλάδους που από τα χαράματα έδωσαν τη μάχη της περιφρούρησης, αυτοασχολούμενοι, συνταξιούχοι, γυναίκες, φοιτητές, μαθητές, οικογένειες με μικρά παιδιά, έδωσαν εργατική - λαϊκή απάντηση στην ακρίβεια, τα κυβερνητικά μέτρα-ψίχουλα, στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο καθώς και την ολοένα και βαθύτερη εμπλοκή της χώρας.

Το Σύνταγμα κατακλύστηκε από χιλιάδες απεργούς με τα πανό τους και με τα μαχητικά μπλοκ τους που απλώθηκαν σε όλους τους γύρω δρόμους. Η Λεωφόρος Βασιλίσσης Αμαλίας, η Όθωνος, η Γεωργίου Σταύ-

ρου ήταν γεμάτες με απεργούς, ενώ τα μπλοκ απλώνονταν και στην Πανεπιστημίου.

Μεγάλοι χώροι δουλειάς, σημαντικοί κλάδοι, όπως οι συγκοινωνίες και οι μεταφορές, νέκρωσαν. Εκατοντάδες απεργοί τράβηξαν χειρόφρενο στα λεωφορεία ακυρώνοντας στην πράξη το νόμο έκτρωμα Χατζηδάκη και τα εμπόδια που βάζουν όλοι οι αντεργατικοί νόμοι στο απεργιακό δικαίωμα.

«Πανάκριβο το ρεύμα πανάκριβη η ζωή, οργάνωση και αγώνας η μόνη επιλογή» και «Στον ιμπεριαλισμό καμιά υποταγή η μόνη υπερδύναμη είναι ο λαός!», κάποια απ' τα συνθήματα που δόνησαν το κέντρο της Αθήνας.

Το ΠΑΜΕ, χαιρετίζοντας τους απεργούς, έστειλε μήνυμα για συνέχιση του αγώνα την Κυριακή της Πρωτομαγιάς, στο Σύνταγμα και σε κάθε πόλη της χώρας.

Στη Θεσσαλονίκη, μετά τη μεγάλη απεργιακή συγκέντρωση στο Άγαλμα Βενιζέλου, η πορεία των συνδικάτων έφτασε στο λιμάνι της πόλης, όπου είχε καταπλεύσει ΝΑΤΟικό πλοίο και ξεφόρτωσε στρατιωτικό εξοπλισμό με προορισμό την Ανατολική Ευρώπη.

Εκεί οι διαδηλωτές κατάφεραν να προσεγγίσουν τα βρετανικά τροχοφόρα στρατιωτικά οχήματα, να πετάξουν κόκκινες μπογιές και να γράψουν πάνω τους «ΝΑΤΟ Killers go home», απαιτώντας «Η Θεσσαλονίκη λιμάνι των λαών και όχι ορμητήριο των ΝΑΤΟικών».

Τότε δέχτηκαν βάναιυση και απρόκλητη επίθεση από άνδρες της ΟΠΚΕ και της ΔΙΑΣ. Συνέλαβαν 8 απεργούς διαδηλωτές, ενώ δύο από τους συλληφθέντες γρονθοκοπήθηκαν άγρια από αστυνομικούς και χρειάστηκε να μεταφερθούν στο νοσοκομείο.

Υπήρξε άμεση απάντηση από τα συνδικάτα, με μαζικές συγκεντρώσεις το απόγευμα σε Θεσσαλονίκη και Αθήνα, ενώ άνθρωποι των Γραμμάτων και των Τεχνών καταδίκασαν την επίθεση.

Επίσης, υπήρξε έκτακτη κινητοποίηση που εξελίχτηκε σε μεγάλη διαδήλωση στο υπουργείο Προστασίας του Πολίτη το βράδυ της Τετάρτης. Πλήθος κόσμου απαίτησε την απελευθέρωση των συλληφθέντων στη Θεσσαλονίκη. Ανάλογη κινητοποίηση και στην αστυνομική διεύθυνση Θεσσαλονίκης.

Επί ώρες οι διαδηλωτές με συνθήματα και τραγούδια παρέμειναν έξω από το υπουργείο επισημαίνοντας τις κυβερνητικές ευθύνες για την επίθεση και τη σύλληψη των διαδηλωτών κατά την αντιπολεμική κινητοποίηση που έγινε στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης.

Θεσσαλονίκη

Αγρίνιο

Βόλος

Γιάννινα

Εύβοια

Ελασσόνα

Ηγουμενίτσα

Καβάλα

Καρδίτσα

Λάρισα

Λέσβος

Πάτρα

Τρίκαλα

ΜΑΖΙΚΗ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΣΤΟ ΔΙΠΑΕ

Την **Τετάρτη 13 Απρίλη** με μαζική και δυναμική κινητοποίηση στην Θεσσαλονίκη, διαδήλωσαν οι φοιτητές του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδας (ΔΙΠΑΕ).

Οι φοιτητές διατράνωσαν την αντίθεσή τους στις καταργήσεις, συγχωνεύσεις και μετακινήσεις Τμημάτων με βάση την εισήγηση της Διοικούσας Επιτροπής του Ιδρύματος προς το υπουργείο Παιδείας, για τη λεγόμενη αναμόρφωση του ακαδημαϊκού χάρτη.

Φοιτητές του ΔΙΠΑΕ, από την Θεσσαλονίκη, την Καβάλα και τις Σέρρες, συγκεντρώθηκαν αρχικά στο άγαλμα του Βενιζέλου και πορευτήκαν στο υπουργείο Μακεδονίας - Θράκης.

Οι δρόμοι αντήχησαν από συνθήματα, όπως «Στο φυσικό περάσαμε με όνειρα μεγάλα, ούτε βήμα πίσω

θα μείνουμε Καβάλα», «Κεραμέως άκου τους μηχανικούς, όχι παιδεία για λίγους και εκλεκτούς» και «Στα δικά τους σχέδια καμία αναμονή, οργάνωση και αγώνας για μόρφωση - ζωή».

Απαίτησαν την άμεση απόσυρση των σχεδιασμών του υπουργείου και της διοίκησης του Ιδρύματος για καταργήσεις, συγχωνεύσεις και μετακινήσεις Τμημάτων. Στο πλευρό τους οι φοιτητές του ΔΙΠΑΕ είχαν τους συναδέλφους τους από το ΑΠΘ, εργαζόμενους και διδάσκοντες των πανεπιστημίων της πόλης και εργατικά σωματεία.

Μετά το τέλος της κινητοποίησης πραγματοποιήθηκε σύσκεψη συντονισμού των φοιτητικών Συλλόγων και Επιτροπών Αγώνα του ΔΙΠΑΕ για τα επόμενα βήματα του αγώνα.

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΕΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Την **Πέμπτη 14 Απρίλη**, με μαζική, μαχητική παναττική κινητοποίηση οι συνταξιούχοι, ανταποκρινόμενοι στο αγωνιστικό κάλεσμα των Συνεργαζόμενων Συνταξιοϋχικών Οργανώσεων, διαδήλωσαν με αποφασιστικότητα εναντίον των ακρίβειας, διεκδικώντας μεταξύ άλλων αυξήσεις σε όλες τις συντάξεις, να αποδοθούν τα πληρωμένα Δώρα, τα αναδρομικά, το 0,5% του ΑΕΠ.

Αρχικά οι συνταξιούχοι συγκεντρώθηκαν στην πλατεία Εθνικής Αντίστασης, πρώην Κοτζιά. Εκεί έγιναν χαιρετισμοί από τους εκπροσώπους των Συνεργαζόμενων Συνταξιοϋχικών Οργανώσεων. Κεντρικός ομιλητής ήταν ο Δήμος Κουμπούρης, πρόεδρος της Ομοσπονδίας Συνταξιοϋχικών ΙΚΑ.

Στη συνέχεια οι συνταξιούχοι έφτασαν με πορεία έξω από το υπ. Εργασίας, τα συνθήματα κατά της ακρίβειας δονούσαν την ατμόσφαι-

ρα, ενώ αντιπροσωπεία τους επεδίωξε συνάντηση με εκπρόσωπο του υπουργείου.

Η κινητοποίηση των συνταξιούχων κατέληξε έξω από τη Βουλή όπου κατέφθασε με όγκο και παλμό, φωνάζοντας συνθήματα διαμαρτυρίας, καθώς όπως ανέφερε ο Δήμος Κουμπούρης, πρόεδρος της Ομοσπονδίας Συνταξιοϋχικών ΙΚΑ, στον πρόσθετο προϋπολογισμό που κατατέθηκε δεν προβλέπονται αυξήσεις σε όλες τις συντάξεις, η απόδοση των πληρωμένων Δώρων, το 0,5% του ΑΕΠ κλπ.

Παράλληλα έστειλαν μήνυμα κλιμάκωσης του αγώνα τους με μαζική συμμετοχή στις πρωτομαγιάτικες απεργιακές συγκεντρώσεις την Κυριακή 1η του Μάη που διοργανώνουν τα συνδικάτα εργαζομένων σε όλη τη χώρα και με προοπτική κλιμάκωσης των αγώνων τους.

Καθολική συμμετοχή στην 24ωρη απεργία εργαζομένων της COSCO

Την **Δευτέρα 18 Απρίλη** οι εργαζόμενοι της COSCO με στάση εργασίας που ξεκίνησε το απόγευμα, κλημάκωσαν τον αγώνα τους μετά από ομόφωνη απόφαση της γενικής τους συνέλευσης και προχώρησαν σε 24ωρη απεργία από τα μεσάνυχτα στις προβλήτες II και III της COSCO, διεκδικώντας την υπογραφή ικανοποιητικής ΣΣΕ.

Νωρίτερα είχε γίνει διαπραγματευτική συνάντηση του Σωματείου ΕΝΕΔΕΠ με την εργοδοσία (COSCO, DPort), όπου αυτό που εισέπραξαν οι εργαζόμενοι ήταν η ίδια πρόταση-κοροϊδία που είχε καταθέσει η εργοδοσία την προηγούμενη εβδομάδα.

Αυτός ο διαρκής εμπαιγμός από την COSCO, που καταγράφει νέο ιστορικό ρεκόρ στα κέρδη της, ξεζουμίζοντας τους εργαζόμενους, στους οποίους την ίδια στιγμή τους

πετά μερικά ψίχουλα, ξεσήκωσε όλους τους εργαζόμενους στο πόδι.

Από τα μεσάνυχτα, οι εργαζόμενοι άρχισαν να περιφρουρούν την απεργία τους, κόντρα στην ποινικοποίηση και την καταστολή των αγώνων τους από πλευράς κυβέρνησης, εργοδοσίας και δικαστηρίων.

Το διεκδικητικό πλαίσιο των εργαζομένων προβλέπει: Προσαυξήσεις των νυχτερινών, της σαββατιάτικης εργασίας, των Κυριακών και αργιών, αυξήσεις σε όλες τις ειδικότητες. Να γίνουν όλοι οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης, να πάψει η ομηρία 700 και πλέον εργαζομένων που είναι με συμβάσεις ορισμένου χρόνου και 16 μεροκάματα, κάτι που σημαίνει μισή δουλειά - μισή ζωή. Ενταξη όλων των εργαζομένων στα ΒΑΕ, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία.

ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΟΥ ΚΚΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Την **Παρασκευή 29 Απρίλη**, η ΚΕ του ΚΚΕ τιμώντας την Εργατική Πρωτομαγιά, διοργάνωσε στο Ολυμπιακό Κέντρο Γαλασιού (Λεωφόρος Βεΐκου 137), μεγάλη συναυλία αφιερωμένη στην Εργατική Πρωτομαγιά.

Οι χιλιάδες του κόσμου που συμμετείχε στη μεγάλη συναυλία, απόλαυσαν ένα πρόγραμμα όπου εναλλάσσονταν οι μελωδικές μπαλάντες με τα ρυθμικά εμβατήρια, ένα πρόγραμμα πλημμυρισμένο με νότες και στίχους μεγάλων συνθετών και ποιητών, σμιλεμένο με τις μοναδικές ερμηνείες της Μαρίας Φαραντούρη.

Στη σκηνή μαζί με τη Μαρία Φαραντούρη εναλλάσσονται και ερμηνεύουν μοναδικά η Ρίτα Αντωνοπούλου, η νεαρή Ελένη Καρτελιά, ο Βασίλης Γισδάκης και ο Κώστας Τριανταφυλλίδης.

Έντονες ήταν και οι αναφορές στα τραγούδια που ενώνουν τους λα-

ούς όπως το «Σαν το μετανάστη» του Λιβανελί, τραγούδια που υμνούν την ειρήνη όπως το ομώνυμο «Ειρήνη» που έγραψε έφηβος ο Μ.Θεοδωράκης και το τραγουδάει ο κόσμος τώρα με την ελπίδα να τελειώσει ο πόλεμος στην Ουκρανία.

Τα «Λιανοτράγουδα» ερμήνευσε ο Κώστας Τριανταφυλλίδης. Δεν έλειψαν βέβαια «Τα νέγρικα» του Μ.Λοΐζου αλλά και τραγούδια του Μ.Χατζηδάκι, του Θ.Μικρούτσικου, του Στ.Ξαρχάκου, κ.α. Επίσης, «Ρωμιόσκη», «Γ' Παγκόσμιος», ήταν η κορύφωση αυτής της μοναδικής βραδιάς ενώ ο κόσμος όρθιος χειροκροτούσε παρατεταμένα «Ήταν 18 Νοέμβρη», «Το γελαστό παιδί» και στο τέλος καλλιτέχνες και κοινό τραγουδούν «Το δίχτυ».

Μετά τη συναυλία, ο ΓΓ της ΚΕ του ΚΚΕ, Δημήτρης Κουτσούμπας, συνεχάρη τους συντελεστές.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ 2022 - ΜΕΓΑΛΕΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ

Μήνυμα αντίστασης ενάντια στην ακρίβεια, στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο και την ελληνική εμπλοκή έστειλαν χιλιάδες λαού διαδηλώνοντας ανήμερα της Εργατικής Πρωτομαγιάς.

136 χρόνια μετά την αιματοβαμμένη εξέγερση στο Σικάγο, στη σκιά ενός ακόμα ιμπεριαλιστικού πολέμου στην Ουκρανία, οι απεργιακές συγκεντρώσεις χαρακτηρίζονται από μεγάλη μαζικότητα σε όλες τις πόλεις της χώρας, για να τιμηθούν οι ηρωικοί εργατικοί - λαϊκοί αγώνες, στην ανειρήνευτη πάλη με τους εκμεταλλευτές.

Στην Αθήνα, εργάτες από δεκάδες κλάδους και χώρους δουλειάς, αυτοαπασχολούμενοι, σπουδαστές, γυναίκες, συνταξιούχοι, οικογένειες με μικρά παιδιά πλημμύρισαν την πλ. Συντάγματος, πίσω από τα πανό των Συνδικάτων και των φορέων.

Τα συνθήματα δονούν την ατμόσφαιρα: «Κόκκινη Πρωτομαγιά - Πρωτοπόρα εργατιά», «Από το Σικάγο στην Καισαριανή, ζήτω η 1η Μάη κι η πάλη η ταξική», «Στον ιμπεριαλισμό, καμιά υποταγή, η μόνη υπερδύναμη είναι οι λαοί», «ΗΠΑ και Ρωσία τη Γη ξαναμοιράζουν, με των λαών το αίμα τα σύνορα χαράζουν», «Όχι στην ακρίβεια και την ανεργία, την κρίση να πληρώσει η πλουτοκρατία»...

Ακούστηκαν τραγούδια αφιερωμένα στους εργατικούς - λαϊκούς αγώνες. Η σκυτάλη δόθηκε στα μέλη του Πανελληνίου Μουσικού Συλλόγου που ένωσαν τη φωνή τους με χιλιάδες εργαζόμενους στο κάλεσμα: «Στον αγώνα ενωμένοι κι ας μη λείψει κανείς. Με τις γροθιές και τις σημαίες υψωμένες, κάτω από τους ήχους της «Διεθνούς», έπεσε η αυλαία της συγκέντρωσης.

Θεσσαλονίκη

Αλεξανδρούπολη

Αλιβέρι

Άρτα

Βέροια

Βόλος

Γιάννενα

Γιαννιτά

Γρεβενά

Δράμα

Έδεσσα

Ηράκλειο

Ισιτιά

Καβάλα

Καλαμάτα

Κατερίνη

Κέρκυρα

Κοζάνη

Κομοτηνή

Λαμία

Λάρισα

Λεμεσός Κύπρος

Νάουσα

Ξάνθη

Πάτρα

Πτολεμαίδα

Σέρρες

Σπάρτη

Σύρος

Τρίκαλα

Τύρναβος

Φλώρινα

Χαλκίδα

Χανιά

Μεγάλα συλλαλητήρια ενάντια στην Ελληνοαμερικανική Συμφωνία

Την **Πέμπτη 12 Μάη** πραγματοποιήθηκαν μεγάλα συλλαλητήρια με χιλιάδες λαού στην Αθήνα και σε άλλες πόλεις της χώρας, ενάντια στην Ελληνοαμερικανική Συμφωνία για τις Βάσεις.

Εργατικά Σωματεία και Συνδικαλιστικές Ενώσεις, Ενώσεις αυτοαπασχολούμενων, Σύλλογοι Γυναϊκών, Φοιτητικοί Σύλλογοι και άλλοι μαζικοί φορείς καταδίκασαν την επικίνδυνη για τον λαό Ελληνοαμερικανική Συμφωνία, την πολιτική που μετατρέπει την επικράτεια της χώρας σε «ΝΑΤΟικο έδαφος» και οδηγεί σε όλο και μεγαλύτερη εμπλοκή στη δίνη των ιμπεριαλιστικών ανταγωνισμών.

Στην Αθήνα συγκεντρώθηκαν στα Προπύλαια και πορεύτηκαν στη Βουλή με συνεχή συνθήματα, όπως «Η συμφωνία τώρα να αποσυρθεί, έξω οι Βάσεις και οι Αμερικανοί», «Οι φαντάροι είναι του λαού παιδιά, έξω από τα

σύνορα δεν έχουνε δουλειά» και «Εμείς δεν υπογράφουμε τη Συμφωνία, έξω τώρα η λυκοσυμμαχία».

«Στον ιμπεριαλισμό καμία υποταγή, η μόνη υπερδύναμη είναι οι λαοί», διεμήνυσαν τα μπλοκ των διαδηλωτών. «Καμία συμμετοχή, καμία εμπλοκή, έξω απ' την Ελλάδα οι ΝΑΤΟικοί», απαίτησαν με το βλέμμα στραμμένο στην ιμπεριαλιστική σύγκρουση που μαίνεται στην Ουκρανία.

«Αυξήσεις και δουλειά ζητάει η εργατιά», αντέταξαν στις διαρκώς διογκούμενες δαπάνες για «τα σφαγεία τα ΝΑΤΟικά». «Όλοι στον αγώνα να φύγουνε οι Βάσεις, καμία συμμετοχή στις επεμβάσεις».

Οι διαδηλωτές διαβεβαίωσαν πως ο αγώνας τους θα έχει συνέχεια και και στην Αττική θα κορυφωθεί με την 40ή Μαραθώνια Πορεία Ειρήνης, την Κυριακή 22 Μάη.

Αγρίνιο

Βόλος

Γιάννενα

Αλεξανδρούπολη

Ζάκυνθος

Κατερίνη

Κοζάνη

Ξάνθη

Πάτρα

Πτολεμαίδα

Πύργος

Τρίκαλα

Χανιά

Χαλκίδα

Η αντιφασιστική λογοτεχνία...

«Στο νου μου τα συρματοπλέγματα,/ οι υψηλοί τοίχοι της φυλακής,/ οι σύντροφοι που μένουνε./ Για πόσο ακόμα!/ Ψυχή βουρκωμένη. Κι εσύ δίπλα μου/ Στήριγμα».

(Μιχάλης Λιαρούτσος)

Εβδομήντα επτά χρόνια από το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου στην Ευρώπη, από την αντιφασιστική νίκη των λαών. Ανάμεσα στον Αύγουστο (1914) έως το Μάη (1945), 70 εκατ. άνθρωποι χάθηκαν, σε πολέμους, στρατόπεδα συγκέντρωσης, βασανιστήρια, αρρώστιες, πείνα. 22 εκατ. Σοβιετικοί άμαχοι, έχασαν τη ζωή τους στον αγώνα κατά του φασιστικού άξονα. Τη φρίκη του πολέμου περιέγραψαν δεκάδες αντιφασίστες - αντιστασιακοί συγγραφείς. Τους μακρόσυρτους λυγμούς «των βιολιών του φθινοπώρου» είχαν διαλέξει οι σύμμαχοι σε «σύνθημα» για την απόβαση στη Νορμανδία (1944). Ήταν στίχοι του ποιητή Βερλέν! Τον Απρίλη (1937) ουσιαστικά άρχισε το πρελούδιο του Β' Παγκοσμίου Πολέμου με το βομβαρδισμό της Γκουέρνικα (χιτλερική φρανκική αεροπορία). Οι πνευματικοί άνθρωποι εγείρονται. Καταδικάζουν τον πόλεμο: «Ο ύπνος του λογικού γεννάει τέρατα», έλεγε ο Πικάσο και ο ποιητής Αραγκόν.

Το Μάρτη (1939), η ναζιστική Γερμανία κυριεύει τη Βοημία, Μοραβία. Ο Γάλλος συγγραφέας Ρολάν έγραφε άρθρα αντιναζιστικά: «Ο πόλεμος θα φέρει κατακλυσμό από τις θηριωδίες των Γερμανών. Πρέπει να συντριβεί ο φασισμός, ώστε να θριαμβεύσουν η ειρήνη, η ελευθερία, ο πολιτισμός». Ο Στέφαν Τσβάιχ - πικραμένος από τις ναζιστικές θηριωδίες, διωκόμενος από τους χιτλερικούς, αυτοκτονεί (1942). Καταγγέλλει εθνικισμό, φασισμό. Καταγγέλλει τον Πάπα Πίο τον ΙΒ', για την «Πόντιου Πιλάτου» στάση του. Για την εισβολή των Γερμανών στην Πολωνία, την ουδέτερη στάση του Βατικανού (η σιωπή υπέρ του Χίτλερ ήταν!!). Τα ποιήματα των Αραγκόν, Νερούντα, Μπρεχτ εμπνέονταν από τις αντιφασιστικές απόψεις του συγγραφέα Μπαρμπίς. «Η φωτιά» του ήταν ένα αντιπολεμικό σύγγραμμα. «Γεννήθηκε» μέσα στο αίμα, στη λάσπη των χαρακωμάτων. Το βιβλίο αυτό έπαιξε τεράστιο ρόλο στην αφύπνιση εκατομμυρίων ανθρώπων. (Πε-

ριγράφει τη φρίκη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου με τις ίδιες συντεταγμένες απόψεις): «Ο πόλεμος είναι προδοσία κατά της Ανθρωπότητας» (Ρολάν).

Μ' αυτές τις ιδέες συντάσσονται οι Μαξίμ Γκόρκι, Χέμινγουεϊ, υιοθετώντας τις πολιτικές του αντιπολεμικού μανιφέστου «Υπέρ την Σύγκρουση» του Ρομέν Ρολάν. Μ' αυτές τις αντιφασιστικές θέσεις συντάσσονται οι μεταπολεμικοί αντιστασιακοί λογοτέχνες. Έτσι, γεννιέται η σύγχρονη αντιστασιακή γραφή. Στα βήματα των

Μπλοκ, Μαγιακόφσκι, δίπλα στα βάσανα των λαών, αναπτύχθηκε το αντιπολεμικό κίνημα. Στην πρωτοπορία οι λογοτέχνες: Γ. Ρίτσος, Αγγ. Σικελιανός, Ν. Καρούζος, Γ. Μωραΐτης, Ιάσων Δεπούνης, Βάρναλης, Αναγνωστάκης, Κατσαρός, Λειβαδίτης, Έλλη Αλεξίου, Τάκης Αδάμος, Μάρκος Αυγέρης, Ν. Βρεττάκος, Γιώργος Σιδέρης, Φώτης Αγγουλές, Δ. Φω-

τιάδης, Γ. Σκαρίμπας, Ζ. Σκάρος, Θ. Κορνάρος, Νίκος Καρβούνης, Σοφία Μαυροειδή-Παπαδάκη, Ζεφ. Δαράκη, Δημ. Ραβάνης-Ρεντής, Β. Ρώτας, Στ. Πρωταίος, Χ. Κουλούρης κ.ά. Στα βήματα της ειρήνης κινήθηκαν αντιιμπεριαλιστικά.

Το ενδεχόμενο να ζήσει η ανθρωπότητα έναν παγκόσμιο πόλεμο είναι υπαρκτό. Οι ανταγωνισμοί ανάμεσα στα καπιταλιστικά κέντρα υφίστανται. Σήμερα οι διεθνείς εξελίξεις αποκαλύπτουν τη βαρβαρότητα του καπιταλισμού. Όπως τότε που αναπτύσσονταν οι φασιστικές πρακτικές του Χίτλερ. (Συντάχθηκαν ο Γκαμπριέλε Ντ' Ανούτσιο με το Μουσολίνι, ο Αμερικανός ποιητής Εζρα Πάουντ με τον ιταλικό φασισμό, ο Νορβηγός Κνουτ-Χάμσουν με το χιτλερισμό). Οι διανοούμενοι αντιστασιακοί λογοτέχνες τότε βροντοφώναξαν το θρυλικό σύνθημα της Ισπανίδας επαναστάτριας Ιμπαρούρι «No Passaran». Δε θα περάσουν, οι ιμπεριαλιστές-φασίστες, βροντοφωνάζουν, σήμερα οι αντιστασιακοί λογοτέχνες ενάντια στο έρεβος της διευρυνόμενης προϊστορικής βαρβαρότητας της «νέας τάξης» του αίματος (ΕΕ, ΗΠΑ), και της Ρωσίας του Μακιαβελισμού, της ολιγαρχικής, μιλιταριστικής νεοσαρικής εξουσίας του Πούτιν, του πολέμου. Μας το διδάσκει η αντιφασιστική Νίκη των Λαών.

Παναγιώτης ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΗΣ